

DIARI DE SESSIONS

C O R T S V A L E N C I A N E S

X Legislatura

Número 2 • 2020

Diputació Permanent de les Corts Valencianes realitzada el dia 22 d'abril de 2020

Presidència del Molt Excel·lent
Senyor Enric Morera i Català

SUMARI

(Comença la sessió a les 10 hores i 8 minuts)

Compareixença del president del Consell, senyor Ximo Puig i Ferrer, per a informar sobre els impactes sanitaris, econòmics i socials que té la pandèmia ocasionada per la COVID-19 a la Comunitat Valenciana, sobre el conjunt de mesures que ha adoptat el Consell per a fer front als seus efectes adversos i sobre les mesures que s'adoptaran durant la situació de post emergència 21

Intervencions dels diputats senyor José María Llanos Pitarch (GP Vox Comunidad Valenciana) i senyor Toni Cantó García del Moral (GP Ciudadanos), de les diputades senyora Isabel Bonig Trigueros (GP Popular) i senyora Naiara Davó Bernabeu (GP Unides Podem), dels diputats senyor Fran Ferri i Fayos (GP Compromís) i senyor José Muñoz Lladró (GP Socialista).

Compareixença de la vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives, senyora Mónica Oltra Jarque, per a informar sobre les actuacions dutes a terme fins aquest moment des de la Vicepresidència i la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives com a conseqüència de l'alarma sanitària de la COVID-19 44

Intervencions de les diputades senyora María de los Llanos Massó Linares (GP Vox Comunidad Valenciana), senyora Mamen Peris Navarro (GP Ciudadanos), senyora Elena María Bastidas Bono (GP Popular) i senyora Estefania Blanes León (GP Unides Podem), i del diputat senyor Carles Esteve Aparicio (GP Compromís).

(S'alça la sessió a les 15 hores i 12 minuts)

Diputació Permanent de les Corts Valencianes realitzada el dia 22 d'abril de 2020. Comença la sessió a les 10 hores i 8 minuts. Presideix el president de les Corts Valencianes, senyor Enric Morera i Català. Sessió número 2. X Legislatura. Primera reunió.

El senyor president de les Corts Valencianes:

...en estes circumstàncies un tant especials.

I, abans de començar la nostra Diputació Permanent i per acord unànime de la Junta de Síndics, anem a guardar un minut de silenci en record i en honor a totes les víctimes, totes les víctimes, d'esta pandèmia.

(La cambra guarda un minut de silenci)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyories.

Com saben vostés, també figuren les senyeres, les banderes a mitja asta a l'entrada del nostre edifici, del Palau dels Borja.

Senyories, ja, sense més dilació, anem a passar a substanciar els punts de l'ordre del dia d'esta Diputació Permanent, que transcórrerà hui dimecres, dia 22, i demà dijous, amb la validació dels decrets llei del Consell.

Compareixença del president del Consell, senyor Ximo Puig i Ferrer, per a informar sobre els impactes sanitaris, econòmics i socials que té la pandèmia ocasionada per la COVID-19 a la Comunitat Valenciana, sobre el conjunt de mesures que ha adoptat el Consell per a fer front als seus efectes adversos i sobre les mesures que s'adoptaran durant la situació de post emergència

El senyor president de les Corts Valencianes:

Compareixença del president del Consell per a informar sobre els impactes sanitaris, econòmics i socials que té la pandèmia ocasionada per la COVID-19 a la Comunitat Valenciana, sobre el conjunt de mesures que ha adoptat el Consell per a fer front als seus efectes adversos i sobre les mesures que adoptaran durant la situació de postemergència. El procediment es troba articulat en l'article 172 del nostre reglament.

I ja, sense més dilació, li donem la paraula al president del Consell que, sense límit de temps, farà una explicació del que acabem d'explicar.

El senyor president del Consell:

President.

Senyores i senyors diputats.

Comparec davant de vostés i del poble valencià, al temple de la paraula, enaltint el silenci. Silenci de respecte, de reconeixement, d'unitat davant les víctimes d'una pandèmia cruel. Silenci davant les famílies que ploren les absències. Silenci davant l'admiració als herois anònims, que ens han donat una lliçó de professionalitat, generositat i servei públic als qui estem ací. Moltes gràcies.

Senyories, hui no és una sessió més a les Corts. Han mort més de mil valencians i valencianes en una pandèmia global que està colpint el món sencer. 1.112 valencianes i valencians; 21.282 espanyols; 172.000 persones a tot el planeta. És el pitjor que pot imaginar un president, un govern, un parlament..., en definitiva, un país.

Mil vides perdudes en un mes i mig, la majoria d'elles persones majors que s'han deixat la pell a la faena, a casa amb la família, per construir l'estat del benestar, la democràcia i la societat avançada que hui tenim. Moltes d'elles, per desgràcia, han tingut un final de vida sense poder agafar-se a la mà que més volen, la mà que més necessitaven, la dels seus familiars.

Ningú de nosaltres ha conegut res semblant. Esta és, de fet, la major catàstrofe de salut pública per a les generacions que hui poble els territoris d'Espanya.

A banda, les quasi mil persones que encara tenim als hospitals, lluitant per superar la malaltia que ha canviat la societat en esta amarga primavera.

Estem confinats a casa. Les escoles estan tancades, els carrers buits, els comerços amb la persiana baixada. Més de tres-cents cinquanta mil treballadores i treballadors han patit un expedient de regulació temporal d'ocupació. Més de cent mil autònoms ens han demanat ajuda en un sol dia. Desenes de milers d'empreses valencianes viuen amb incertesa, per eixa pregunta que plana des de fa un mes: «I, després? Després, què? Què passarà?»

Esta, certament, no és la societat que hem somniat tantes generacions de valencianes i valencians. La idea d'una Comunitat Valenciana pròspera, lliure i amb justícia social s'ha vist, de sobte, amenaçada per les gravíssimes conseqüències sanitàries, socials i econòmiques de la COVID-19. Este és, sense dubte, l'escenari que ningú de nosaltres voldria, però este és el moment que ens ha tocat viure i així l'hem d'afrontar.

Senyories, estic segur que la nostra societat resistirà, ressorgirà i seguirà progressant. Un nou renaixement és possible i depén de nosaltres. «La única cosa a la que hemos de temer es al miedo mismo, un terror que no tiene nombre, irracional e injustificado, que paraliza los esfuerzos necesarios para convertir el retroceso en avance», la frase la pronuncià el president Franklin Roosevelt, davant el Capitoli, als Estats Units, en 1933. La por a la por. És el perill sobre el qual advertia Roosevelt en plena gran depressió. És el que vull advertir hui, eixe mal, davant de tots vostés i del poble valencià; no podem tindre por a la por.

Ara estem en mig de la pandèmia, en mig del túnel, lluitant cada dia per cada vida, exercint la responsabilitat, extremant la prevenció per a evitar el contagi, ahí està la nostra gran preocupació, per suposat, en este moment. Però considere fonamental que assumim este esperit per al procés de recuperació social i econòmica que tenim al davant. No hem de tindre por a la por.

Miren, en tots els hospitals i les residències de la Comunitat Valenciana les ganes d'ajudar dels seus professionals han superat la por de contagiar-se, també en els primers moments de la pandèmia, quan els nostres professionals no comptaven, en alguns casos, amb tota la protecció que mereixien. I, des de ja, a totes elles i ells els demane disculpes, com a president de la Generalitat, per no haver arribat a hora, per haver-nos vist superats en la falta de material protector inicialment, davant un tsunami que ens ha sobrepassat a tots. Reitere les meues disculpes, ara, ací i les vegades que faça falta.

Eixa lliçó del personal sanitari i sociosanitari és la que ha de marcar-nos el camí de la reconstrucció a tots, a governants, a parlaments, a empresaris, a treballadors i treballadores, a jubilats, a desocupats, a estudiants, a la societat sencera, sense por, amb esperança en el futur i confiança en les nostres capacitats, com han fet tants metges, infermeres, zeladors o personal de residències. Amb eixe esperit eixirem endavant.

Comparec hui, senyories, a les Corts, per donar compte de tot allò que la Generalitat ha fet, està fent i pretén fer davant esta pandèmia sanitària, amb fortes conseqüències econòmiques i socials.

També he demanat vindre a esta tribuna, de manera voluntària, per una raó important: pense que, en esta conjuntura tan extraordinària, el secret està a escoltar, escoltar a tots i totes, perquè ningú podrà eixir d'açò a soles, ningú ho sap tot, ningú ho pot tot. Per això, vull escoltar les aportacions i propostes de cada grup parlamentari que estiguen encaminades a pal·liar els efectes d'esta crisi, perquè totes les mirades són necessàries i cada veu pot ajudar en la causa comuna que ens agermana: eixir d'esta desgràcia col·lectiva.

Totes les setmanes, des de l'inici de l'emergència sanitària, m'he reunit amb els síndics de cada grup parlamentari per informar-los de la situació i donar resposta a les seues inquietuds. Cada dimarts ens hem vist a través de la pantalla, però hui, en persona, vull donar-los les gràcies, les gràcies per la seua actitud constructiva al llarg d'este mes crític. Especialment, vull fer-ho als síndics de l'oposició; senyora Bonig, senyor Cantó, senyora Vega –que no pot estar hui ací, amb nosaltres–, moltes gràcies. I també, per descomptat, als grups que donen suport al Consell, per la seua permanent comprensió; senyor Ferri, senyora Davó, senyor Mata –que tampoc ens pot acompanyar.

Abans d'exposar les claus de l'acció de resposta, no obstant, em permetran dos qüestions prèvies. La primera és un acte necessari d'humilitat. En efecte, no vam ser conscients de l'abast que anava a tindre l'expansió del coronavirus. Amb major o menor mesura, a tots els governs ens ha sobrepassat l'impacte sanitari d'esta pandèmia global. La perspectiva històrica, probablement, ens ajudarà a conèixer quan, com,

en què i per què no anticipàrem l'abast de la desfeta. Pense, de tota manera, que ara, en mig de la crisi sanitària, no és el moment de centrar-nos en eixa avaluació.

La segona és l'expressió d'un profund agraïment als nostres conciutadans, que han assumit, amb determinació, la seua responsabilitat. Un profund agraïment a aquelles persones que estan treballant, que estan treballant des del principi, d'una manera exemplar, per fer front al virus i per salvar vides. Des d'aquelles persones més exposades, com el personal sanitari i el de les residències de majors, fins a aquells treballadors i treballadores i empreses que estan en la primera línia, mantenint els serveis públics essencials, cossos i forces de seguretat, serveis d'emergència, d'alimentació, logística, neteja, periodisme o farmàcia, entre molts altres. Per la seua professionalitat, gràcies, per la seua generositat, pel seu sentit del servei públic.

A ells i a tota la ciutadania valenciana, que porta cinc setmanes confinada a casa, de manera responsable, per frenar el contagi. A tots ells, a tots els ciutadans i ciutadanes, a totes les famílies, el nostre reconeixement. Tenien, tenien una missió i l'estan complint amb lleialtat, determinació i màxima responsabilitat.

Senyories, passe a explicar-los la gestió de la Generalitat en este mes de crisi. Porte hui ací una reconstrucció diària de les principals mesures; una cronologia, dia a dia, amb les accions, gestions i mesures més rellevants que el Consell ha anat adoptant per donar resposta en tots els fronts. Tanmateix i tenint en compte que, a més a més, a continuació, la vicepresidenta i la consellera de sanitat també donaran compte de l'actuació del Consell i en la propera Diputació Permanent, si vostès ho estimen convenient, altres membres del govern, intentaré resumir-ho en quatre blocs: primer, la situació sanitària; segon, l'acció per garantir subministraments i infraestructures; tercer, la resposta econòmica i social i, quart, la iniciativa institucional.

Comence per la situació sanitària, amb la radiografia bàsica que presenta COVID-19 a la nostra comunitat. Ara mateix – són les dades..., algunes dades s'han actualitzat este matí ja i, per tant, després, la consellera els ho dirà –, registrem –ahir, amb les dades d'ahir– 1.094 morts, 1.021 hospitalitzats, 206 ingressats en les UCI, un acumulat de 10.399 positius i una esperançadora xifra de 4.719 recuperats.

Per edats, el 82 % dels homes que han perdut la vida per la COVID tenien més de setanta anys i el 91 % de les dones mortes tenien més de setanta anys. És un virus que està causant especial dany en els majors i que s'ha focalitzat ací i a tota Espanya en les residències; u de cada tres morts a la comunitat eren residents.

Són xifres, com ja he dit abans, terribles i doloroses. Però també vull subratllar que, sense confiar-nos ni baixar la guàrdia, estem detectant un retrocés del virus a la Comunitat Valenciana molt esperançador. Els ingressats en UCI han baixat un 32 % en una setmana i un 42 % en comparació als quinze dies passats. Els hospitalitzats han baixat un 28 % en una setmana i un 47 % respecte a fa quinze dies; tenim la mitat d'hospitalitzats que en el moment de la màxima emergència sanitària a finals de març.

Els malalts recuperats, en canvi, s'han multiplicat per cinc en només 15 dies. Eren 930 fa dos setmanes, eren 2.803 fa una setmana, i ara en són 4.719.

Els tests realitzats han augmentat fins a sumar 85.715 PCR, i 11.853 tests ràpids.

El ritme de víctimes mortals també ha caigut; fa 20 dies n'eren 68 en un dia; la setmana passada, 31; ahir, 10; hui, crec, 18.

Des del dia 21 de març, de fet, no encadenem dos dies amb més ja de 21 morts. Tot això tanmateix no ens porta cap tipus de satisfacció.

En el panorama estatal, som la comunitat autònoma que fa 11 de 17, en quant a la incidència de la mortalitat. Madrid quintuplica la taxa de mortalitat de la Comunitat Valenciana i Catalunya o el País Basc la dupliquen.

Dic això sense cap tipus d'afany de comparació, perquè estes comparacions si sempre són odioses ara, també, encara més. Recalque que esta és una crisi dinàmica i tot pot canviar. Però confiem que el retrocés de l'epidèmia vaja consolidant-se a les nostres comarques.

A esta situació sanitària han contribuït algunes mesures adoptades per sanitat.

Primer, hem incrementat les plantilles en hospitals i centres d'atenció socio sanitària en 3.362 persones més des de l'inici de l'epidèmia. També s'ha contractat a personal jubilat i a graduats sense especialitat, així com metges residents. A tots ells a més se'ls atindrà i se'ls ampliarà el contracte almenys fins a final d'any. Això tot ha reforçat la nostra capacitat de reacció i d'atenció.

En segon lloc, hem activat el lliurament de medicaments a domicili a majors de 60 anys i persones amb risc, i s'han prorrogat tots els tractaments crònics, evitant així 320.000 visites a centres de salut. Això ha protegit més la població més vulnerable.

I en tercer lloc, hem facilitat la comunicació dels malalts hospitalitzats amb les seues famílies amb el repartiment de centenars de *tablets* als centres sanitaris i també telèfons, i hem establert un protocol d'acompanyament al final de la vida, per donar-li la major humanitat possible a una situació que està sent terriblement dura per a persones que moren i també, sense dubte per als seus familiars. Això, en la mesura del possible, ha humanitzat l'estada hospitalària i en els moments més difícils.

Senyories, passe ara a desenvolupar l'acció impulsada per a garantir subministraments i infraestructures davant d'esta crisi.

Des del primer moment no ens conformàrem amb el material que podia arribar pels canals governamentals, quan el govern decretà l'estat d'alarma.

La generalitat, des del primer moment, es va posar a la feina contractant avions amb material sanitari procedent de la Xina, com ja coneixen. De la Xina, perquè és on hi havia eixe material disponible.

El 24 de març, quan pràcticament cap administració tenia accés a material suplementari, a la Comunitat Valenciana ja ens va arribar un primer lot amb quasi quatre milions de mascaretes.

A dia de hui, l'operació ruta de la seda suma ja 14 vols contractats per la Generalitat carregats amb 456 tones de productes sanitaris amb el següent material total.

17, 7 milions de mascaretes, 7,2 milions de guants, 1,1 milions d'equips de protecció (EPI), 597.000 ulleres, 50.000 bates, 20.000 termòmetres. Tenim encarregats 48 milions d'unitats de material sanitari i ja n'hem rebut 30. Els 18 restants de productes sanitaris aniran arribant les pròximes dates. La primera, demà mateix, en un avió també amb un carregament molt important.

A més hem activat i fomentat la producció local de material socio sanitari amb acords amb l'IVACE, de la Conselleria d'Economia, amb una quinzena d'empreses valencianes que ja a hores d'ara tenen autorització, Cotó Blau, Marie Claire, Funcotex, Hemo, Herbonatural, Oliman, Rapife, Futurmoda, Artemisa, Límit Esport, Hilaturas Temprado, Inditec Som, Creaciones Llopis, Punt Nou Babidu i Aupamar; a totes elles, el nostre agraïment per la seua resposta.

En mascaretes l'arrancament de fabricació ens proporcionarà 500.000 mascaretes al mes i en dos o tres mesos esperem tindre més de set milions de mascaretes produïdes ja ací, a la Comunitat Valenciana cada mes.

En respiradors em acordat amb dos empreses valencianes, Temel i Power Electronics que passen de produir de 100 respirador a l'any a produir-ne 500 en els propers tres mesos per a la Generalitat.

I amb tot això, hem après una lliçó, una lliçó per al futur: no podem dependre al cent per cent de les importacions estrangeres en qüestions de subministraments estratègics.

Davant les projeccions que apuntaven a la multiplicació dels casos, posarem en peu, del no res, tres infraestructures de suport sanitari, hospitals de campanya, amb capacitat per a 1.100 llits a València, Alacant i Castelló junt als hospitals de referència. Unes instal·lacions que busquen dotar-nos de recursos suficients per a, en primer lloc, abordar l'emergència; en segon lloc, descongestionar els hospitals i, en tercer lloc, agilitzar la recuperació de la normalitat en l'atenció sanitària més enllà del coronavirus.

Perquè la sanitat no es pot parar, i ha de començar un procés de recuperació intensa, perquè hi ha molts malalts també esperant ser atesos.

També condicionarem l'antiga escola d'infermeria de La Fe per a acollir persones malaltes o en quarantena si fóra necessari.

Acordarem amb empreses hoteleres, en uns contactes que encetàvem el mateix 19 de març, disposar de 4.000 places hoteleres per a dos finalitats. D'una banda, estos acords ens permeten comptar amb hotels medicalitzats que servisquen de reforç per a pacients lleus i asimptomàtics; d'altra banda, faciliten al personal sanitari l'allotjament en hotels pròxims al seu lloc de treball, sempre que així ho desitgen, i també als

professionals d'emergències, als cossos i forces de seguretat de l'estat i als membres de l'exèrcit.

També, per a facilitar el treball del personal sanitari, farmacèutic i d'atenció social, s'ha habilitat que pugui viatjar gratuïtament en Metrovalència, en el Tram d'Alacant i en el de Castelló i en Metrobus, amb 10.000 abonaments gratuïts.

Així mateix, s'ha posat a la seua disposició 229 taxis gratuïts per a realitzar els seus desplaçaments i atendre visites a domicili.

Amb els col·legis farmacèutics hem propiciat la distribució de 3,6 milions de mascaretes gratuïtes als majors de 65 anys i a la població de risc, només mostrant el SIP a les farmàcies. El repartiment ja ha començat esta mateixa setmana.

Senyories, passe ara a desgranar quina ha estat la resposta econòmica i social de la Generalitat, i començaré per les mesures econòmiques.

Després de sis reunions mantingudes amb la patronal i els sindicats, des del profund convenciment que enfortir el diàleg social és la palanca per a eixir millor d'esta crisi, hem alcançat tres acords de gran impacte social.

Primer, una ajuda de directa 150 euros per a treballadors i treballadores afectats per un expedient de regulació temporal d'ocupació amb un pressupost inicial de 30 milions d'euros.

Segon, 3 milions més en ajudes de fins 600 euros per a persones que s'han vist obligades a reduir la seua jornada laboral per a l'atenció a menors, majors o dependents.

I, tercer, ajudes directes immediates de 750 euros i 1.500 per a autònoms afectats per la pandèmia amb una línia total de 57,5 milions d'euros.

A més, el Consell ha estat acompanyant els organismes autònoms i empresaris i ha impulsat altres accions d'estímul econòmic. En destaque sis d'especial rellevància.

Una línia d'ajudes directes de 2.500 euros a autònoms i pimes del sector turístic (*inintel·ligible*) per a pal·liar els efectes de la crisi en un sector que representa el 15 % de l'economia valenciana. Això beneficiarà 2.500 autònoms i empreses.

A través de l'IVF i per tal de fer front als seus pagaments, els autònoms i les microempreses podran accedir a préstecs entre 25.000 i 750.000 euros al 0 %. Les pimes poden accedir a préstecs bonificats fins a 1,5 milions i les grans empreses, a préstecs fins a 2 milions d'euros.

La conselleria d'habitatge, la vicepresidència segona, ha establert una moratòria de tres mesos en el pagament de lloguer de llocs de locals públics, per a professionals, autònoms i pimes. Podran sol·licitar una bonificació del 100 %.

També s'ha format una comissió bilateral per a mobilitzar sol, per tal d'augmentar el parc públic d'habitatge des de la col·laboració publicoprivada, pensant en la població més vulnerable.

S'ha posat en marxa el fons autonòmic de cooperació municipal, amb l'abonament de 20 milions del 2019

i la distribució dels 40 milions del 2020 per a tots els ajuntaments.

Un fons d'infraestructures per a la mobilitat i també ja hem aconseguit que es pugui fer ús dels remanents municipals de 2019 per a temes socials.

I perquè la Generalitat pugui pagar les factures als seus proveïdors, pimes, autònoms i empreses, i no siga part del problema sinó part de la solució, hem aconseguit que l'estat ens transferisca 1.303 milions d'euros de liquiditat avançada.

Això repercutirà en ingressos per a empreses a molt curt termini. De fet, els anuncie que la Generalitat ha abonat, entre l'1 de març i el 20 d'abril, 1.295 milions de subvencions i 85.293 factures pendents.

Només en març, vam pagar a pimes i proveïdors quasi el doble que el març de l'any passat: 585 milions front a 331 de fa un any.

D'un altre costat, la Generalitat ha desenvolupat una bateria de mesures socials per pal·liar els efectes de la desfeta. Esmentaré només les accions socials de major calat ciutadà i després, amb molta més profunditat i molt més específicament en l'àmbit social, la vicepresidenta ens farà el resum pertinent.

En l'àmbit educatiu, s'ha habilitat el model unificat lectiu d'activitats no presencials, el pla Mulan, per ensenyar a distància en totes les modalitats, cursos i cicles d'educació valenciana.

Hem activat un val beca-menjador per a 59.000 alumnes, que reben a casa un val de 60 euros cada 15 dies per a intercanviar productes alimentaris als establiments de Consum o Charter.

I hem distribuït, en préstec per als alumnes, 14.000 tauletes tàctils, amb connexió 4G per a l'alumnat que no tinga disponibilitat i pugui seguir el curs en línia i així garantir la seua formació.

Per a reduir la bretxa digital, també s'han repartit 700 routers en vivendes públiques per a famílies amb menys recursos.

Hem exonerat del pagament de lloguer durant tres mesos a totes les famílies que habiten les 14.000 vivendes del parc públic de la Generalitat.

Hem destinat 11,5 milions per a subvencions directes a 231 entitats locals que presten serveis socials d'atenció primària en dos fronts fonamentals: les prestacions bàsiques i l'alimentació infantil.

Hem permès el fraccionament, l'ajornament o la bonificació dels impostos que gestiona l'Agència Tributària Valenciana per a empreses, professionals o famílies amb dificultat. També s'ha ajornat 18 mesos el cànon de sanejament de l'aigua d'abril, maig i juny en el rebut de l'aigua de tots els valencians sense interessos ni recàrrecs.

Hem ampliat als caps de setmana i festius el servei de «Menjar a casa» per als majors usuaris. Hem reforçat l'atenció a les dones víctimes de violència de gènere via

telefònica, per l'increment de risc que pot suposar el confinament domiciliari i hem obert, des del servei Labora, 100 recursos gratuïts *on line* per a millorar la formació de persones desocupades, en situació d'ERTO i ocupades sense limitacions.

Ara, més enllà de l'àmbit econòmic i social, em permetran que apunte altres quatre accions destacades en la resposta a la pandèmia.

L'impuls d'un estudi de ciència de dades a partir de les llistes de telefonia mòbil, elogiat en els entorns científics més prestigiosos, que ha mostrat, amb l'ajuda de la intel·ligència artificial, que el 89 % de la població valenciana no ha eixit del seu entorn residencial més pròxim durant el confinament. Totes les dades aconseguides, a més a més, seran útils per a continuar avançant front a la pandèmia.

La posada en marxa del pla Reactivem, en segon lloc, amb un paquet de mesures per al sector cultural valencià, amb 4 milions d'euros mobilitzats, és al nostre parer una mirada especialment interessant. Entre altres accions comprarem mig milió d'euros en llibres a totes les editorials valencianes i a totes les llibreries valencianes per a totes les biblioteques valencianes. També comprarem mig milió d'euros en obres d'art a creadors i creadores valencianes a través de totes les galeries d'art valencianes. No podem deixar morir la cultura, sense cultura no hi ha vida.

En tercer lloc una crida a projectes per a investigadors que va a produir en només una setmana 265 propostes d'innovació i investigació per a combatre el coronavirus. Els set primers projectes ja estan adjudicats pel Consell i s'han posat en marxa. Com ja hem demostrat, amb la intel·ligència artificial d'investigació feta a la nostra terra, pot ajudar-nos en el reptes més preocupants de la societat.

I en quart lloc, el desplegament, dins del Pla territorial d'emergències de la Comunitat Valenciana, d'un pla de suport i coordinació municipal per a facilitar als ajuntaments tota classe d'atenció logística, tècnica o humana per el coronavirus. Este pla compta amb 10.000 professionals, entre policies locals i autonòmica, bombers, protecció civil i Creu Roja, que s'estan encarregant del repartiment d'aliments... (*inintel·ligible*) professionals, del transport de vivers i material a ajuntaments, la neteja i desinfecció d'espais sensibles i l'atenció psicològica telefònica. El 90% de les sol·licituds dels 223 municipis que han demanat esta ajuda han estat resoltes en menys de quaranta-huit hores.

Estes són les principals mesures, o algunes de les principals mesures, que hem dut a terme. Per a totes elles, s'ha requerit un gran esforç econòmic, financer i humà. Vull agrair a tot l'equip de govern: a la vicepresidenta, al vicepresident, a consellers i conselleres, a tots els seus equips, i sobretot a tots els funcionaris el seu treball constant.

Hui puc avançar-los que les actuacions derivades de la COVID-19 a la Comunitat Valenciana des de l'inici fins al moment han comportat una despesa de 341 milions d'euros, ja gastats o compromesos per la Generalitat. I els ho desglosse.

145 milions en mesures sanitàries. D'ells, 52,5 milions corresponen a la compra de material sanitari. 123 milions per

a l'impuls de l'economia. 41 milions per a mesures d'inclusió, investigació i cooperació. 27 milions en accions educatives, culturals i de noves tecnologies. I 5 milions en mesures de neteja, desinfecció i informació.

Esta és la primera part de la factura a què hem de fer front. Caldram noves aportacions, segur. Però la Generalitat serà garant dels drets dels valencians.

Senyories, el funcionament de les institucions democràtiques, el funcionament de l'autogovern és especialment rellevant en els moments de crisi. Cal en estos moments expressar la màxima confiança en les institucions. Cap desastre sobrevingut justifica la hibernació de la democràcia.

Per això, l'acció institucional, d'acord amb allò que diu l'Estatut i la Constitució, ha estat una prioritat de la Generalitat, del govern en estos moments. No hi ha dreteres a la democràcia ni a la institucionalitat. La institucionalitat mai és un obstacle. Tot el contrari, els països que avancen són aquells que tenen una institucionalitat més forta.

Que ningú, per tant, tinga la temptació, en estos moments, de baixar el nivell de la institucionalitat, perquè la història ens mostra on desemboca eixe camí. En eixe sentit, cada setmana, com saben, i com he dit abans, em vaig comprometre en l'última compareixença física en les Corts, a mantindre una reunió amb els síndics dels grups parlamentaris.

El seu contingut ja el coneixen i l'hem anat explicant, i ho hem fet des de la màxima transparència. Però subratlle allò que abans he manifestat: agraiisc profundament la relació que hem mantingut en este temps difícil. Necessitem escoltar-nos, ara i en el futur.

També he abordat amb els presidents de les tres diputacions, amb el president de la Federació de Municipis i Províncies la coordinació i atenció per sumar esforços en l'àmbit local i atendre les necessitats de la població.

En les darreres setmanes he participat en sis reunions de la conferència de presidents autonòmics i presidentes, i he parlat també amb les màximes autoritats de l'estat.

Voldria compartir sis aportacions fetes amb mirada valenciana en estes cimeres telemàtiques, que val a dir que, malgrat totes les dificultats, signifiquen el bon funcionament d'un estat compost, i que l'estat de les autonomies dóna resposta adequada.

Estes sis, hi ha moltes altres, però estes sis propostes són les següents: he demanat superar el confinament amb un sistema dinàmic de tancament i apertura, perquè els danys econòmics i psicològics del confinament no han de ser irreversibles.

També m'he mostrat partidari que la desescalada atenga a criteris geogràfics, d'edat per a l'activitat econòmica, i s'adopte una execució descentralitzada.

He recolzat un gran acord estatal per a abordar la reconstrucció, un acord que integre les comunitats autònomes, per descomptat els grups parlamentaris estatals

i els agents socials, per a aconseguir una aliança efectiva, amb el màxim consens.

He exigit la necessitat de dotar de liquiditat les autonomies, perquè arriben recursos suficients a famílies i empreses. En este sentit, he reclamat l'avançament del FLA extraordinari, i que s'anticipe ja el 50 % de la liquidació del model de finançament que s'abona al juliol. Això permetria injectar 2.200 milions d'euros de liquiditat per a ajudar a empreses, com estem fent.

He sol·licitat que els ERTA que afecten el turisme puguen ampliar-se fins a després de l'estat d'alarma, perquè la recuperació d'este sector tan fonamental de la nostra economia serà més lenta.

He advocat perquè s'agilitzen els mecanismes per a licitació d'obra pública, que ens han d'ajudar a la recuperació.

I finalment, he insistit, des de la primera reunió el 15 de març, en la necessitat que la Unió Europea approve un pla Marshall per a la reconstrucció.

Senyories, esta és una pandèmia global que en el nostre àmbit exigix una resposta europea. Per això, vaig enviar una carta al president del Comitè Europeu de les Regions i una altra a les autoritats de les 329 regions europees, demanant que totes les regions reclamem juntes eixe pla Marshall.

Ho demanem amb força al conjunt de les institucions europees. Ara, la mateixa presidenta de la Comissió Europea ha subratllat la necessitat d'eixe ambiciós pla de reconstrucció, i això és extraordinàriament positiu. Esperem que qualle i que la solidaritat europea... *(inoïble per raons tècniques)*

I no és tan sols una qüestió de solidaritat, que sense dubte ho és. Es tracta de la supervivència d'Europa com a projecte polític. I Europa ara no ens pot fallar.

Senyores i senyors diputats, l'efecte d'este brusc impacte podria desorientar-nos, seria humà. Per això, necessitem mantindre una visió clara i inequívoca, una visió que es pot concretar en dos preguntes.

Primera, què volem? La resposta és senzilla. Volem el major bé possible per al major nombre possible de valencians.

I segona, què vol ara la societat valenciana? Si interprete bé el seu sentir, pense que espera tres coses per damunt de tot: seguretat sanitària, treball i protecció social.

Cap a eixos tres objectius hem d'encaminar els nostres passos en les accions que despleguen estes Corts en este període. Un període de recuperació econòmica i social, adreçat al renaixement de la Comunitat Valenciana.

El 9 de maig, quan s'hagen complit quasi dos mesos de confinament, i una vegada controlat el pic de la pandèmia i enfortit el sistema sanitari, hem de canviar l'estratègia. A la Comunitat Valenciana, necessitem superar el període de confinament a partir del 9 de maig.

Necessitem fer-ho progressivament, tornar progressivament, d'una manera prudent, calculada, a la nova

normalitat, amb la major cobertura possible, però sense córrer riscos per a la salut. Perquè el confinament total també, com saben, té un elevat cost.

Ara, cal acumular talent i sumar veus experimentades. Per això, una comissió oberta de 13 experts en àrees crucials d'esta pandèmia ja està aportant idees per a la via valenciana a la transició.

Reconeguts professionals de l'epidemiologia, la microbiologia, les *big data*, la psiquiatria, la química o la geografia ja estan dissenyant l'eixida que hem de prendre per a la nostra seguretat sanitària i la reconstrucció de la nostra comunitat.

Perquè no tots hem d'eixir igual. I reivindique el dret de la Comunitat Valenciana a adaptar el postconfinament a la seua realitat particular. En esta qüestió, com en tantes altres, el centralisme i la uniformització no són ni intel·ligents ni eficients.

No estem parlant d'identitarisme, estem parlant d'eficiència. La unitat d'acció ha estat positiva, i cal reafirmar-la. En el temps, s'ha de descentralitzar la gestió per comunitats autònomes i, dins de la nostra comunitat, per territoris locals.

El que nosaltres plantegem és l'establiment d'un sistema d'obertura i tancament dinàmic, que permeta controlar l'epidèmia i no faça irreversible el colp econòmic, social i psicològic en la població. Hi ha quatre principis que al meu parer han de definir este sistema.

Primer, la protecció de la població amb més risc. Segon, el màxim dinamisme. Tercer, la velocitat en la detecció de possibles nous focus, potenciant el màxim l'atenció primària. I en quart lloc, la facilitat de la comunicació i l'execució de tancament o obertura, si és necessari.

Ningú té una vareta màgica, no hi ha receptari. La desescalada ha de variar en funció de criteris geogràfics, sectorials i demogràfics.

Insistisc, adoptar una estratègia monolítica en què tots els territoris d'Espanya, tots els sectors econòmics i tota la població va canviant de fase al mateix temps resulta poc eficient, no és el camí que estan seguint altres països en una sanitat avançada i perjudicaria la Comunitat Valenciana.

Tanmateix, també ho vull dir amb tota claredat: no seria bo atomitzar les decisions. La unitat d'acció ha funcionat. Per tant, hem de combinar homogeneïtat amb singularitat.

Pel que fa a l'àmbit econòmic i social, vull distingir dos línies clares: per una banda, la recuperació, i per altra, la reconstrucció. Primer, necessitem aplicar de manera urgent assistència econòmica i financera a empreses, autònoms i treballadors per ajudar-los a recuperar-se del xoc.

I segon, i tant important, encara que no siga tan urgent, necessitem una programació a llarg termini que assegure la reconstrucció. És a dir, necessitem insuflar respiració assistida a curt termini als més vulnerables de la nostra economia i de la societat, per tal de bastir una autèntica reconstrucció.

Sense que ixquem tots junts de la crisi, no hi haurà reconstrucció. Eixa és la síntesi que mou les nostres accions i que ha de conduir a un triple objectiu: primer, propiciar la creació de treball i prosperitat. Segon, consolidar les classes mitjanes i treballadores sense que ningú es quede arrere. I tercer, enfortir l'estat del benestar.

I, si hi ha una paraula que pot facilitar i propulsar esta voluntat, eixa paraula és acord. Acord entre tots els agents involucrats en la prosperitat del nostre poble. Un gran acord valencià de tota la societat. Perquè, si en este moment dramàtic no som capaços de fugir del partidisme i actuar des de la institucionalitat i la responsabilitat, quan serà possible?

Si en este impàs crucial de la vida dels nostres conciutadans i el futur de la nostra terra, els seus representants no són capaços d'arribar a un acord, amb quina cara ens mirarem, amb quina cara ens miraran? Acord, senyories.

I vaig acabant. La Comunitat Valenciana necessita ara més que mai la transversalitat dels seus representants des d'una mirada oberta. Per al meua part, posaré tot l'esforç i tota la consciència cívica per complir eixa exigència de cohesió.

Espere el mateix de totes i de tots, que mirem pel bé del nostre poble. Res més compta. Menys encara davant d'esta extraordinària situació que vivim.

«Hemos sido elegidos para llevar adelante el mandato de todo un pueblo, de forma que sin partidismos podamos cooperar para continuar la recuperación de nuestro bienestar.» La frase, de nou, és del president Franklin Roosevelt, fa quasi cent anys, absolutament actual.

Més enllà del partit al qual representem legítimament, més enllà de la lògica partidista, que de vegades obnubila la política, no tenim major lleialtat que la que mos unix al nostre poble, com un cordó umbilical de respecte als nostres orígens, a la nostra gent, al destí compartit per nosaltres i les pròximes generacions.

Vindran altres temps polítics, que ningú s'impacienta per això. No demane butles indulgents ni carta blanca. No demane mordaces ni uniformitat en la mirada. Sols demane dos coses: responsabilitat i consciència del moment històric.

I tinc la confiança, després de vore la seua actitud en este mes, que així ho farem entre totes i tots, amb humilitat, amb respecte, amb responsabilitat.

Senyores i senyors diputats, tenim un propòsit comú, un destí compartit: recuperar el benestar del poble valencià en una situació d'emergència històrica. I això ens obliga, ens compromet, però també ens dóna força.

Perquè este no és un temps ni per a la por, como dia Roosevelt, ni tampoc per a la divisió. És un temps per a la unitat. Unitat ciutadana, política, econòmica, social, cultural, cívica. És un temps per a l'acció. No podem perdre un segon. És un temps per a la fraternitat. Som una família, i això es demostra davant la desgràcia.

És un temps per a la responsabilitat. Hem de posar el bé comú per davant fins i tot de les conviccions o els interessos particulars.

És un temps per l'ajuda mútua. Front a l'individualisme i el darwinisme social, requerim una resposta col·lectiva. Tots hem de cooperar. Ningú és una illa.

És un temps per a l'esperança en el futur. Hem de perdre la por a la por.

És un temps per a la confiança en nosaltres, perquè un poble que ha sigut capaç de complir este confinament tan estricte és capaç de tot. Perquè un poble que cada dia manté als balcons l'esperit de les huit de la vesprada donant les gràcies als sanitaris i a tots els que estan en primera línia, eixe poble és capaç de tot. Perquè el poble valencià es mostra unit als balcons, perquè als nostres balcons caben tots i totes. Amb gratitud, sense (*inoible*) ... incorporem a les Corts eixe esperit.

Senyories, acabe ja. Este és el temps que ens ha tocat viure. Este temps ens portarà un altre millor, estic segur. Però hem de tindre clar que eixe temps més lluminós no vindrà sol cap a nosaltres. Som nosaltres els que hem de marxar cap a eixe temps més lluminós.

Caminem decididament, tots junts, confiant en nosaltres, confiant en les valencians i valencianes, amb esperança.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, president.

Senyories, ara, una vegada feta l'explicació per part del president del Consell, farem el torn dels grups parlamentaris, que intervindran de menor a major i, en últim lloc, els grups que donen suport al Consell.

En primer lloc, en nom del Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana...

Sí, primer... –sí, passe vosté, passe; sí– anem a atendre les recomanacions que ens ha fet el Comité de Seguretat i Salut de les Corts, que es va reunir ahir, dimarts.

I tot seguit, li donarem la paraula a l'il·lustre diputat José María Llanos, que en nom del Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana intervindrà per a fixar posició en nom del seu grup. Moltes gràcies.

Quan vosté vullga, senyoria.

El senyor Llanos Pitarch:

Gracias, señor presidente.

Señor Puig, muy honorable presidente de la Generalitat, quiero comenzar mi intervención recordando a los fallecidos en nuestra comunidad y en toda España y en el mundo. En nombre del Grupo Parlamentario Vox y en el mío propio manifiesto nuestro respeto hacia ellos y nuestras oraciones, así como trasmitimos nuestras condolencias a sus familiares, amigos y a todo el pueblo español, que lo está pasando

realmente mal en estas circunstancias que desgraciadamente nos ha tocado vivir.

Manifestamos también nuestro compromiso con los enfermos, con los que nadie sabe si lo están porque nos impiden saberlo y con los que, estando sanos en sus casas ven perjudicada su salud, su economía y sus relaciones sociales.

Mención especial también hacemos a los profesionales de la sanidad, el transporte, la alimentación, a los agricultores, pescadores, proveedores, distribuidores, cuerpos y fuerzas de seguridad del estado, sacerdotes y religiosos y a tantos españoles voluntarios que se están exponiendo cada día al contagio y a la muerte por cuidar de nuestra salud, nuestra alimentación, nuestra seguridad y un desarrollo lo más normal posible de nuestra vida en este momento de tanta anormalidad.

Desde Vox afirmamos nuestra lealtad y colaboración con quienes tienen la directa responsabilidad de implementar las medidas necesarias para la protección de la vida, la salud, y la libertad de las personas.

Por eso, señor *president*, tendrá usted toda nuestra lealtad, siempre que actúe correctamente y con la única finalidad de adoptar todas y cada una de las medidas que le competen para el bien de los ciudadanos.

Pero igual que se rescinde un contrato antes de su finalización cuando se está provocando un daño irreparable, del mismo modo hay que advertir, denunciar, actuar en definitiva, frente a una administración irresponsable, incompetente e ineficaz.

Porque lealtad no es un cheque en blanco. Cuando se hacen bien las cosas: lealtad, sí. Cuando se hacen de forma distinta a como uno las haría: incluso a veces, lealtad también.

Pero cuando no se hacen, se hacen tarde, muy tarde o se hacen mal, hablar de lealtad sonaría más a complicidad, a traición, y traición a los valencianos, que son quienes merecen realmente nuestra lealtad; no las instituciones cuando se equivocan.

Si se actúa mal o se actúa tarde, ya sea por soberbia, ignorancia o incompetencia, la verdadera lealtad solo puede convertirse en denuncia rigurosa y total.

Señor Puig, yo creo que en su voluntad está hacerlo bien. Pero no lo ha hecho. Yo sé que en su intención está que salgamos de esta gravísima situación lo mejor posible. Pero no lo consigue.

Es verdad que la incompetencia del Gobierno de España se lo ha puesto difícil. Cierto. Pero hay muchas cosas que siguen entrando en su competencia autonómica y no las ha hecho. Las hará. Las impulsarán, desde ayer, desde el lunes a futuro. No las han hecho.

Así se ha denunciado por la patronal de la sanidad privada, indicando que la duplicidad entre el mando único, pero a la vez manteniendo la competencia en sanidad en las comunidades autónomas, ha supuesto que en cada una de ellas se haya actuado de una manera diferente. Y lo mismo con el real

decreto del estado de alarma, que para una cosa ha servido: para que si algo sale mal en la comunidad le echen las culpas al gobierno central, y desde allí se las echen a ustedes en caso contrario. Al final, se pasan la pelota entre instituciones.

Otro ejemplo. Las farmacias tuvieron que unirse para adquirir materiales de mascarillas y esa mercancía se paró en Madrid por una cuestión burocrática: faltaba un papel. Y ahora veremos con la intervención de los precios, y más comprando en el extranjero, porque si adquirieron pongamos a dos, para dar servicio a los ciudadanos y el gobierno fija el precio de venta a uno, encima de la ruina, más ruina.

Porque, señor Puig, estamos hablando de valencianos, de españoles, de seres humanos.

Señor *president*, hace más de un mes le llamé y le manifesté la preocupación de Vox por la situación que se estaba viviendo en las residencias de ancianos: muchísimos contagios, sin test, sin material de protección. Y le dije que si habilitaban la antigua Fe, debería destinarse prioritariamente a estas personas de mayor riesgo.

Usted me dijo que lo tendrían en cuenta, pero que estaba previsto más para UCI y que se habilitarían otros espacios para estas personas, pero que eran cuestión prioritaria para el gobierno.

Pues bien, ni en la antigua Fe, ni en otros espacios, ni atención primaria, para nada.

Y no es una cuestión de residencias públicas o privadas, como decía Podemos intentando esparcir podredumbre hacia lo privado para controlar lo público. No, era una cuestión de que no se atendía a esas personas más vulnerables, y los fallecimientos, contagios y cuidadores sin protección y con enormes riesgos han seguido día tras día. Y no han hecho nada.

Hablemos de los hospitales de campaña. Quince días, dijo usted. La señora Bravo dijo: «Bueno, al menos uno». Usted dijo: «No, no, todos». Pues bien, ni tres, ni dos, ni uno, ni nada. Aun estamos esperando.

Pero los hospitales privados ahí están esperando que se cuente con ellos, y los hospitales militares y las ferias de muestras. ¿Dónde están esas actuaciones rápidas, eficaces, que es lo mínimo que se requiere ante una situación gravísima como la que están viviendo, estamos viviendo los valencianos? Pues nada, como se dice en nuestra tierra: *de forment ni un gra*.

¿Y qué pasa con los grupos de riesgo en seguridad, protección civil, policía nacional, Guardia Civil? En algunos sitios, como en la ciudad de Valencia, nadie tuvo a tiempo, y aun hoy, los mínimos equipos de protección. En algunos municipios sí los tenían, la policía local, pero la nacional, no.

¿Por qué? ¿Por qué se está requisando el material que estaban fabricando altruistamente –y además ahora por resolución de la *conselleria*, bárbaro– pequeñas empresas, autónomos, particulares desde sus casas para distribuir con todas las garantías a los que más lo necesitaban?

He visto policías, sanitarios, cuidadores llorando emocionados porque se les entregaba una mascarilla por los

particulares. Algo tendrían que haber hecho ustedes. Esto es lo que tendría que habernos explicado y qué medidas se están aplicando para evitar todo este desastre social y humano.

¿Por qué se está impidiendo el culto cristiano en nuestra comunidad cuando parece que para otras confesiones no ocurre lo mismo?

Ustedes no pueden machacar las libertades fundamentales en un estado de alarma, en absoluto. Pueden exigir garantías, medidas de seguridad, pero no pueden fulminar las libertades fundamentales.

Estamos hablando de emergencia, señor Puig. Esa palabra que tanto les gusta. Pero no de emergencia climática, de género. No, no, estamos hablando de una emergencia sanitaria, social, económica; de una emergencia nacional.

Concluyo, señor Puig. Sus disculpas de hoy le honran. De verdad que le honran. Incluso una manifestación de humildad. Pero vayamos por favor..., centrémonos en el terreno humano, que es el que ahora importa. Centrémonos en el verdadero problema, que es en conjunto una crisis humanitaria.

Pues bien, la mano de Vox estará siempre tendida para ayudar a los valencianos, que no son números, no son estadísticas. Son cada uno de ellos personas con nombre y apellidos, con su propia dignidad, con sus responsabilidades, pero con todos sus derechos. Son personas que sufren, que lloran, que pierden a sus seres queridos o que caen enfermas. Familias que han perdido su negocio, su sustento, y trabajadores que van a perder o han perdido ya su empleo. Son personas que merecen compromiso, apoyo, respeto, eficacia y resultados.

Si su único objetivo, señor *president*, son esas personas y aplica los medios para su protección, que no para su control, Vox le apoyará siempre. Si no es así, no tendrá nuestro apoyo nunca.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuem amb... la fixació de posició que, en nom del Grup Parlamentari Ciudadanos, realitzarà el síndic, il·lustre diputat Toni Cantó, una vegada hàgem donat compliment a les mesures de seguretat i d'higiene.

Té la paraula l'il·lustre diputat Toni Cantó, que en nom del Grup Parlamentari Ciudadanos fixarà posició. Moltes gràcies.

El senyor Cantó García del Moral:

Señorías, en primer lugar quería mostrar nuestro respeto a todos los valencianos que han perdido su vida en esta pandemia.

Queremos demostrar un luto que durará más de un día, que creemos debe durar todo lo que va a durar esta tragedia. Somos el país del mundo con más fallecidos por millón de habitantes. Nuestro recuerdo también a los suyos. También a aquellos que han resultado contagiados y que luchan contra esta terrible enfermedad. Mucha fuerza y mucho ánimo a todos.

Quisiéramos expresar también nuestro orgullo y reconocimiento personal al personal sanitario que lucha en primera línea contra este virus. Ese personal sanitario que se ha visto maltratado por la falta de material, que sufre una de las tasas de contagio más alta del mundo. Otro triste liderazgo para esta comunidad, otro triste liderazgo para nuestro país.

De la misma manera quisiéramos mostrar nuestra gratitud a las fuerzas de seguridad del estado, a los bomberos, al personal que nos atiende en las tiendas, en los supermercados, a los limpiadores, a los agricultores. A todos aquellos que están consiguiendo que tantos de nosotros podamos estar confinados y no nos falte casi de nada.

Otro recuerdo especial al periodismo, que también lo está pasando mal. Hoy nos llama mucho la atención no veros ahí arriba a todos vosotros, porque la pandemia os dificulta vuestro trabajo y porque también el poder os dificulta, no os deja... a veces preguntar, pero a veces tampoco repreguntar.

Un homenaje especial a nuestros mayores, que son quienes peor lo están pasando. Son quienes construyeron la sociedad en la que vivimos hoy y, sin embargo, son los que están muriendo, como ha dicho usted también, *president*, en una gran cantidad y a veces trágicamente, en soledad, sin poder... –a veces, no; casi siempre– sin poder hablar, ni recibir palabras ni que les cojan de la mano los suyos.

Señorías, decíamos ayer en la última sesión de esta cámara que enfrentábamos una crisis de una proporción inimaginable y llevamos un mes ya confinados. Y a esa crisis sanitaria se ha unido una crisis económica, que ya es terrible, que ya la están sufriendo los valencianos y el resto de españoles, y también una democrática, porque esta crisis también a veces amenaza con oscurecer a las instituciones, la transparencia, y amenaza derechos que nos ha costado mucho conseguir. Pero, por encima de ello, nosotros, desde Ciudadanos, creemos en la necesidad de encontrar acuerdo y encontrar consensos, ofrecer así soluciones a los valencianos y a los españoles.

Nos ha encontrado desde el principio, señor Puig, y le agradezco que lo haya reconocido, no hemos parado de hacer propuestas, 100 propuestas durante este mes de confinamiento, ideas para que los valencianos vean aliviada su situación sanitaria, económica y social.

Hemos tenido en cuenta nuestro sector turístico, la hostelería, las industrias del juguete, del calzado, del mueble, de la cerámica, a nuestros agricultores, a los ganaderos, a los pescadores, a los autónomos, a los comerciantes, a los mutualistas que se han sentido abandonados. A veces incluso hemos conseguido que nos escuche, se lo agradezco, e incluso ha llevado a cabo alguna de las medidas que le hemos propuesto. Seguiremos haciéndolo desde la oposición.

Fuimos los primeros en pedir que se inaugurara este control democrático, que es la Diputación Permanente, o, cuando se pueda, el control al gobierno.

Fuimos los primeros en pedir un luto oficial.

Fuimos los primeros en pedir que se donara una parte del sueldo de los diputados de esta cámara a la lucha contra el coronavirus.

Nos alegramos de ver que esas medidas, una tras una, se han ido cumpliendo, se han ido aceptando por el resto de los grupos. Ojalá también consiguiéramos que esa última medida, la cuarta, que era la de iniciar un pacto para la reconstrucción, ojalá se hubiera conseguido hoy, usted hubiera anunciado que se hubiera puesto en marcha.

Inés Arrimadas se lo propuso al presidente, a Pedro Sánchez, cuatro ejes: económico, sanitario, social y europeo. Pedro Sánchez ha anunciado ya que se creará una comisión donde ese trabajo se podrá poner en marcha. A mí me hubiera gustado hoy que usted aquí hubiera puesto también fecha y lugar para que desde Corts, no solamente desde los especialistas que usted ha nombrado, sino también desde todos los grupos parlamentarios, podamos iniciar un trabajo conjunto para llevar a cabo esa tarea de reconstrucción que se necesita sin duda en la Comunidad Valenciana y en el resto de España.

Ya le digo que nos tendrá al lado, trabajando de forma leal, como creo que le hemos demostrado. Hemos propuesto una reformulación de los presupuestos para liberar 3.000 millones de euros que creemos que vienen de partidas que ya no son urgentes, no son necesarias y que se podrían utilizar para la lucha contra el coronavirus y sus efectos.

Le agradezco que haya usted pedido disculpas hoy. Hay muchas cosas que se han hecho mal desde el gobierno central y desde el gobierno autonómico. Creo que, para pedirle los sacrificios que debemos pedir a los valencianos, ese paso era inevitable, señor Puig, y yo personalmente se lo agradezco de forma especial, porque somos el lugar del mundo y el lugar de España, y en algunos momentos de forma muy grave, con el mayor número de sanitarios contagiados en tanto por cien respecto a la sociedad en general, y eso creo que es evidente que se debe a que no les protegimos lo suficiente.

Nuestros mayores han visto cómo el virus entraba en las residencias, porque tampoco tenían, quienes trabajaban allí, el material necesario. Porque nuestros alumnos no han podido trabajar, ni pueden trabajar, ni pueden estudiar a tiempo porque no se han hecho los deberes en cuanto a teletrabajo. Porque no parece que desde el gobierno central y desde el autonómico tenemos una estrategia clara de cómo salir de aquí.

Usted hablaba hace un momento del miedo al miedo. Yo creo que es evidente, que usted ha dado en el clavo. Pero se puede ir un poquito más allá y decir que lo que realmente tiene a los valencianos y a los españoles asustados es tener la percepción de que no existe un plan claro, de que hay bandazos, de que hay improvisación, de que hay caos. Y yo creo que eso es lo que más miedo le da a los valencianos y a los españoles, que no tienen respuestas, que ven como, ayer mismo, tuvimos un ejemplo, desde el gobierno central

y desde éste a veces se da bandazos, y yo creo que eso es lo que más temen, y lo que temen, que es una muestra evidente de que no existe un plan trazado y un plan importante. Evidentemente queremos llegar a acuerdo con ustedes y trabajar juntos, pero para eso debe haber un plan.

Usted ha dicho «queremos pedir ayuda», pero cuando uno pide ayuda, la pide para algo, establece una necesidad, dice en qué quiere que los demás le seamos útiles. Y eso es lo que todavía nosotros estamos esperando. ¿Hay plan, señor Puig? ¿Cuándo nos lo va a contar?

Por eso creo que es importante poner en marcha ya hoy, por eso yo echaba de menos que usted hubiera hecho ese anuncio, de que, de la misma forma que desde el gobierno central, desde el Congreso de los Diputados, se ha impulsado; Inés Arrimadas, ya le he dicho, estableció esos cuatro ejes. Por cierto, no solamente tiene que convencernos a nosotros, el eje europeo, porque por ahí pasará luego el central y luego llegará aquí, es fundamental y debe usted de hacer un esfuerzo, no ya para convencernos a nosotros, sino para convencer a sus socios de que voten lo mismo que votamos la inmensa mayoría de los partidos en cuanto a todo el tema de los eurobonos y tal.

Creemos que es importante, de hecho, y se lo vuelvo a repetir, que ponga en marcha esa comisión para que trabajemos. Sea valiente, señor Puig, ponga una fecha, diga sí, vamos a impulsar desde los grupos parlamentarios que sustentan al gobierno un trabajo ya en eso.

Porque, miren, no vamos a salir de ésta ni con los presupuestos que aprobamos en esta cámara no hace tanto, ni con siquiera el diseño de gobierno que tenemos en este momento. Creo que es obvio que hay que olvidarse de ministerios en Madrid que no sirven ahora mismo o de consellerías aquí también que no sirven, deben acabarse algunas subvenciones, muchas duplicidades, algunos chiringuitos, ciertas obsesiones; y todos, empezando por el gobierno, van a tenerse que apretar el cinturón. Cuanto antes nos pongamos a diseñar ese nuevo presupuesto y es ese nuevo gobierno, señor Puig, mucho mejor.

Y mire, se lo dije una vez, y recuerdo que estaba la señora Oltra también en la tribuna de invitados en el Congreso de los Diputados, se lo he repetido varias veces aquí: cambie de socios o amplíe el número de socios.

Por primera vez además he observado como la señora Isabel Bonig, por primera vez, se ofrecía también. Y yo creo que esto es importante, y tiene usted que empezar a demostrarlo con hechos y no solo con palabras. Debemos solucionar un dilema endiablado. No, no, es muy complicado, lo entiendo, estar en su lugar. Cada día más de confinamiento es un desastre para nuestra economía, pero es imposible salir a la calle mientras no podamos surtir de material sanitario y test a la población, mientras no tengamos un estudio serio de cómo llevar a cabo y saber quiénes, cuántos de los valencianos estamos o no contagiados, hemos o no pasado por la enfermedad –acabo enseñada, señor presidente.

Los ciudadanos, como le he dicho, no entienden este caos, esta improvisación alas que les tienen sometidas las autoridades. Se puede, se debe hacer mejor.

Señor Puig, pongamos a trabajar a los mejores y demos lo mejor de cada uno de nosotros.

Estamos pidiéndoles mucha grandeza a unos valencianos y a unos españoles que se han comportado de forma ejemplar, tienen grandeza en su comportamiento, lo han demostrado a menudo, lo siguen demostrando ahora; pero ahora es cuando nosotros también debemos demostrar la nuestra, nuestra generosidad, nuestra grandeza y nuestra forma de trabajar juntos, olvidando nuestras diferencias. Debemos predicar con el ejemplo, señor Puig. (*Aplaudiments*)

El señor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyor Cantó.

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Popular, la síndica del grup, la il·lustre diputada Isabel Bonig, que fixarà posició en nom del seu grup.

Quan vosté vullga.

La senyora Bonig Trigueros:

Bien, buenos días.

Molt honorable president.

Señorías.

Quiero, como han hecho todos los síndicos que han precedido, iniciar con unas palabras honrando la memoria de los 1.107 valencianos y 21.282 españoles que han perdido la vida por esta maldita pandemia. El dolor por su pérdida debe ser compartido y es compartido por todos. Por eso su luto debe ser visible, público e indefinido durante todo este tiempo.

Me van a permitir también que hoy tenga en la primera sesión unas palabras para quien ha sido, fue presidente de estas Cortes Valencianas y miembro del Partido Popular, don Juan Cotino. Descanse en paz.

Nuestras gracias y agradecimiento a sanitarios, a personal sociosanitario, a las fuerzas y cuerpos de seguridad del estado, a farmacéuticos, a repartidores, a agricultores, a personal de limpieza, a supermercados, de suministros, por haber salvado vidas y por hacer que los que estemos en casa continuemos en casa.

Miren, señorías, la Comunidad Valenciana, España, afronta una crisis sanitaria sin precedentes, pero viene una crisis social y económica sin precedentes. No podemos añadirle una crisis política.

Mire, la crisis y el drama político sería que esta sede, que representa la soberanía nacional, que representa a los 5 millones de valencianos, no fuese capaz de ponerse de acuerdo, primero para salvar vidas y segundo para no dejar caer y solos, económica y socialmente, a los 5 millones de valencianos.

Nadie entendería en esta situación la confrontación política, nadie.

Ahora bien, señor Puig, no entiendan que ese acuerdo, ese apoyo y esa lealtad no es sinónimo de sumisión, que el apoyo y lealtad no es sinónimo de mutualización de errores y responsabilidades; porque sí, hay errores y responsabilidades, aunque hoy usted ha reconocido esos errores y ha pedido perdón, y eso le enorgullece, a diferencia de su jefe. Porque hay dos realidades: la realidad que ustedes cuentan y la realidad de primera línea.

Porque este virus ha demostrado que el gobierno del señor Sánchez y su gobierno han ido por detrás. No volvamos a ir por detrás en la recuperación económica y social.

Como le dije el 12 de marzo, señor presidente, señor Puig, el Partido Popular le ofrece su apoyo sincero y su experiencia durante veinte años de trabajo en esta comunidad para superar esta pandemia y para salir de la crisis. Pero no vamos a permitir que el pacto y el acuerdo sean un instrumento de mero márquetin político, no nos lo perdonarían los ciudadanos.

Le vuelvo a ofrecer, como primer partido de la oposición, ese apoyo, ese apoyo para aprobar un presupuesto de legislatura. Me hubiese gustado, señor presidente, que hubiese traído un acuerdo concreto, porque hay que ponerse a trabajar ya. Yo se lo ofrecí, un acuerdo de presupuestos de legislatura, porque va a necesitar esa estabilidad en las medidas que hay que adoptar.

Sabe usted que va a tener que tomar medidas complicadas, se lo digo por experiencia. Sabe usted, igual que yo, que muchos a la hora de tomar esas decisiones van a estar tentados en separarse y no los tiene lejos de usted. Y sabe usted, señor Puig, que cuando llegue la tormenta, que llegará, va a necesitar estabilidad. El Partido Popular le ofrece esa estabilidad. Porque no vamos a permitir el espectáculo del Gobierno de España en una guerra de poder, mientras los españoles mueren y se contagian.

Le dije que no todos éramos iguales ni que todo valía en política. He formado parte de un gobierno que tuvo que tomar medidas duras, nada comparado a lo que se nos viene y lo que estamos viviendo, y las tomamos en solitario. No recibimos el apoyo de la oposición, hoy en el gobierno, solo ataques despiadados. Y ustedes, señorías, lo saben. Pero nosotros le ofrecemos ese apoyo, porque no todos somos iguales ni todo vale en política.

Señor Puig, los valencianos hemos renunciado, han renunciado a mucho desde enero, y mucho han cambiado las cosas. Por eso su Consell también tiene que ajustarse a la nueva realidad. Por eso es fundamental e imprescindible reducir la administración valenciana, los altos cargos, la estructura política de su gobierno y quitarle grasa a las empresas públicas, nos lo está demandando la sociedad, porque todos los recursos para solventar la crisis sanitaria, económica y social.

Señor Puig, necesitamos medidas concretas. Se las he detallado y se las voy a detallar. El otro día. Le ofrecí acuerdos desde febrero de 2016 en materia educativa. Olvidemos el pasado, yo lo olvido. Ahora le ofrezco apoyo sincero.

Necesitamos realizar test masivos a toda la población. No podemos hablar de desescalada sin test masivos. Y me niego a hablar de test masivos, porque detrás de los test son personalizados, son personas que se están jugando la vida todos los días.

Y hoy, precisamente hoy lo puedo decir, porque no quería decirlo antes, porque alguien hubiese dicho que utilizaba mi posición política para reclamar algún privilegio. 42 días después de estar viendo *covids*, mi hermana, médico internista en La Plana, uno de los hospitales más castigados por el COVID en la Comunidad Valenciana, se ha sometido al test. Suerte, Irene, a ti y a tus compañeros, va a ir todo bien. 42 días después, señor presidente.

Necesitamos urgentemente proteger a nuestros sanitarios, no está llegando el material, y el material que llega es defectuoso, señor Puig. Las denuncias a su gobierno no son un ataque son una súplica de los sanitarios, del personal sociosanitario de las residencias, que les reclaman ayuda, que quieren su ayuda, la de su gobierno.

Necesitamos que se incrementen los fondos a gastos sociales, a las residencias de mayores. Es un drama por quien lo ha dado todo y ha luchado tanto. No ahondaré, señor presidente, pero sí, se han dado instrucciones para determinar quién podría entrar en las UCI y quién no puede entrar en las UCI y hay pruebas y saldrán.

Necesitamos un plan de choque para la sanidad pública valenciana, para recuperarnos después de esta situación. Necesitamos una colaboración público-privada, todos los recursos al servicio de salvar vidas de los valencianos. Necesitamos gestión, no sectarismo ideológico.

Necesitamos medidas urgentes para los autónomos y las pymes. Necesitamos que usted, como otros gobiernos, como el gallego, llegue a un acuerdo con los bancos y anticipe a todos los valencianos sometidos a un ERTE el anticipo de esas cantidades del ERTE o que asuma la Generalitat las cuotas de los 352.000 autónomos de marzo, abril y mayo.

Necesitamos apoyar a la agricultura, la ganadería y a la pesca, señor presidente. Por eso, le ofrecemos que solamente con 5 millones más en el presupuesto podríamos cubrir el 80 % del seguro agrario y pesquero durante dos años.

Necesitamos un plan de emergencia para la principal industria de este país y de la *comunitat*, el turismo. Anunciamos 70 millones; 32 que ustedes han eliminado para los sectores productivos de la Comunidad Valenciana y hasta 70 para incluir también el turismo, que es fundamental.

Y, sobre todo, necesitamos certeza.

Acabo, señor Puig. Si mi partido se limitara a esperar y a intentar sacar un rédito político de este desastre humanitario, sanitario, económico y social, no seríamos el Partido Popular ni nos llamaríamos Partido Popular.

Le ofrecemos, señor Puig, ser parte de la solución, porque no nos conformamos con sentarnos, cruzarnos de brazos, mientras la gente sufre y todo se viene abajo. Pero nuestro apoyo y lealtad, señor Puig, no es un cheque en blanco. Pedimos concreción, trabajo, transparencia, información

veraz, gestión, mucha gestión y empezar a trabajar ya. Es que cada día que pasa muere mucha gente, se contagia mucha gente, sufre mucha gente y las empresas van cerrando.

Necesitamos test masivos y material que llegue, necesitamos una reducción de la administración ya y de los cargos políticos y el plan de pago a proveedores. Cerró usted con 2.500 millones de euros de deuda, pendientes de pago, más todas las facturas, más de mil millones de facturas en el cajón. Aceptamos y nos parece bien que el Gobierno de España nos anticipe ese dinero, pero ese dinero es de los valencianos, ya es lo que nos corresponde, como también nos debe abonar el señor Sánchez los 281 millones de euros que nos debe todavía del IVA.

Y ahora sí que acabo. El pueblo valenciano, históricamente, ha sabido sobreponerse a grandes catástrofes y volvemos a ser llamados a ello. De cómo salgamos dependerá, en gran parte, de su atino, acierto y su gestión. Pero, como le dije el 12 de marzo, no está solo, señor Puig, no está solo. Yo olvido, el Partido Popular, el pasado. Queremos mirar al futuro, por los cinco millones de valencianos. Le tiendo la mano. No está solo y aquí está el Partido Popular.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Anem a continuar el nostre treball, ara amb la fixació de posició que, en nom del Grup Parlamentari Unides Podem, realitzarà la síndica del grup, la il·lustre diputada Naiara Davó.

I li tornem a donar les gràcies a..., el teu nom? (*Se sent una veu que diu: «Concha»*) Li tornem a donar les gràcies a Concha. Moltes gràcies. Estem molt segurs per la... (*Aplaudiments*)

Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora Davó Bernabeu:

Bon dia, senyories.

Bon dia, president.

Abans de res, volia traslladar les meues condolences i totes les abraçades que tenim guardades a les famílies que han perdut els seus sers estimats. Especialment, voldria recodar-me'n dels nostres majors. El món de hui és sobretot els ulls i les mans dels nostres majors. A ells i a elles els devem la llibertat, la democràcia i els drets, com la sanitat, que hui estan salvant les nostres vides. Si hui som és perquè ells i elles van ser. La pregunta és: què farem nosaltres pel que les generacions futures seran.

President, estem vivint moments molt durs, els més difícils de la nostra història recent, lliurant una gran batalla per la vida. Per primera vegada en molt de temps, el poble valencià i els pobles d'Espanya estem units per assolir un objectiu comú,

essencial: salvar les vides de la nostra gent, salvar les vides dels ciutadans, enfront d'un enemic invisible. En la primera línia d'aquesta batalla ja sabem que tenim el personal sanitari, herois i heroïnes, deixant-se la pell dia rere dia, també les forces de seguretat, la policia, l'exèrcit, els bombers i cal reconèixer també, com no?, la tasca dels llauradors, de les treballadores dels supermercats i botigues d'aliments, dels transportistes, de les netejadores i de les treballadores socials, que estan donant-ho tot perquè a ningú li falte res.

I, mentre la patronal de l'aigua exigeix al govern que es tallen els subministraments a les famílies més vulnerables, mentre els mercats financers alimenten el pànic col·lectiu, mentre alguns especuladors volen fer negoci amb els preus de les mascaretes i el material sanitari bàsic, un poble valent i unes institucions públiques valentes feien un pas endavant per plantar cara al virus i fer-se càrrec del conjunt del nostre país, per fer-se càrrec de la nostra gent.

Mai oblidarem i el poble mai oblidarà qui ha estat a l'alçada en la batalla, qui no va rendir-se, qui, tot i les incerteses, les pors i amb dificultats, no va deixar ningú enrere. És en els moments més difícils on es veu l'ànima del poble i també l'ànima de la seua gent. I podem dir, amb tota la convicció, fermesa i orgull, que hem demostrat ser un poble frater i valent, que li fa front al virus amb la convicció que unides guanyarem.

Malauradament, no tots els partits ni en tots els llocs han estat a l'alçada. Mentre uns aconseguíem milions de mascaretes, centenars de milers d'equips de protecció i preniem mesures valentes, altres creaven milions de comptes falsos per atacar els governs, insultaven els nostres cossos de seguretat i donaven suport als cops d'estat. Són els voltors verds de la desesperança; mentre més dur atacava el virus el nostre poble, més dur atacaven ells els qui estaven plantant batalla.

Senyor president, les valencianes i els valencians hem tingut sort de tenir-lo com a president. Va actuar ràpid i, gràcies també al treball conjunt de les altres forces, d'Unides Podem i Compromís, vam poder ser avantguarda, una vegada més, del conjunt d'Espanya, perquè érem conscients que protegir el País Valencià era protegir també Espanya.

Hem demostrat que la coordinació descentralitzada és molt eficient per fer front a l'adversitat i donar resposta. Hem estat pioners en mesures socials i econòmiques i capdavanters en l'arribada de material sanitari, 14 avions de material sanitari, (*inintel·ligible*) ... i orgull de la nostra terra, per protegir la nostra gent, per continuar garantint l'abastiment. 500 tones d'esperança per al País Valencià unides a mesures per protegir les majories socials perquè, quan protegim les famílies amb les mesures necessàries, ja siga aquelles que permeten pagar el lloguer, les que faran possible mantindre a flotació els nostres negocis o aquelles que simplement ajuden a posar el dinar damunt la taula, protegim tot un país.

Les mesures ben fetes donen resultats i per això hem de continuar persistint en aquesta lluita i podrem apostar per una desescalada territorialitzada on, de segur, podrem tornar a ser capdavanters. Perquè tots sabem, president, que açò no passarà, que açò ens transformarà. No estem davant de la fi del món, però sí davant de la fi d'un món. La ferida provocada

per la duríssima batalla contra el virus romandrà llarg temps en la nostra memòria col·lectiva; de la mateixa manera, els esforços i sacrificis compartits ens faran més forts com a poble.

Aquesta crisi ha posat de manifest el fracàs dels mercats, que s'han demostrat inútils i ineficients per a combatre una amenaça per la vida. El fracàs de les privatitzacions; només la sanitat pública i els serveis de seguretat pública, policia i l'exèrcit, han sigut capaços de fer un pas al capdavant i plantar cara al virus, protegint la nostra gent. I el fracàs de l'arquitectura de governança global quan no atén la solidaritat. Les coses no tornaran a ser iguals i ens hem d'anticipar en la construcció d'un nou món, una nova normalitat que està en camí, que està per construir.

Parlàvem abans dels voltors verds de la desesperança, però en l'àmbit econòmic també hi ha qui no perd ni un minut per fer negoci de les desgràcies. Ho hem d'evitar a tota costa, preparar i armar el nostre poble davant d'aquells que, després de la batalla sanitària, voldran fer batalla econòmica contra les majories.

Senyor president, vosté va ser el primer a demanar un pla Marshall –hui ho ha repetit–, inversions europees necessàries, perquè Europa se la juga, ens juguem un futur compartit. La resposta comunitària no pot quedar-se en mesures paliatives ni assistencialistes. Hem de pressionar des de tots els fronts perquè la Unió Europea deixe de ser una eina que treballa contra les majories i que torne al seu origen, que recorde el seu origen: una estructura d'integració europea democràtica que ens protegisca davant la inestabilitat dels mercats mundial, davant les guerres i les catàstrofes.

Eixe és el camí compartit cap a la construcció a la nostra terra, una reconstrucció que exigirà de tots els agents polítics i socials, un gran acord valencià, un gran acord ciutadà per a la reconstrucció, amb un principi estratègic bàsic, irrenunciable: posar la vida..., posar l'economia al servei de la vida.

Des d'Unides Podem la pensem en base a tres eixos, les tres erres de la reconstrucció. La primera, la relocalització, per a no dependre dels mercats externs, per a l'abastiment propi, per poder crear treball de qualitat i produir productes d'alt valor afegit. La segona, la recuperació dels mercats i dels sectors estratègics: transports, energia, banca; necessitem ampliar i reforçar el model públic valencià. La tercera, reforçar l'autogovern; és l'hora d'una gran aposta per una Espanya més federal, que modernitze el nostre estat de benestar.

Tots som conscients i sabem que alguns voldran obrir una confrontació entre el passat i el present; si cedim en això, perdrem el futur. La nostra preocupació i ocupació deu vessar sobre la construcció d'un nou futur.

Per això, president, la valentia que hem demostrat fins ara l'hem de mantenir per al dia de després. Estem en la direcció correcta i entre totes hem de posar en peu el País Valencià, posar-lo en peu per a un segon renaixement on pugam tornar a prendre el vol, com ja ho vam fer abans, però amb més força, amb més audàcia i més unides que mai.

President, força i cert. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem el debat, ara amb la fixació de posició que, en nom del Grup Parlamentari Compromís, farà el síndic del grup, l'il·lustre diputat Fran Ferri.

Moltes gràcies.

Quan vosté vullga, senyoria.

El senyor Ferri i Fayos:

Moltes gràcies, president.

Vull que les meues primeres paraules vagen adreçades a totes les persones que han donat positiu per coronavirus i que ens estaran veient des de les seues cases, des dels hospitals. Per a tots ells i per a totes elles un missatge d'esperança, perquè ja són milers i milers les persones que s'han recuperat d'esta malaltia. Però, sobretot, un missatge de confiança, de confiança perquè esteu en les millors mans, no tingueu cap dubte, esteu en les mans dels nostres professionals de la sanitat pública.

També, evidentment, un missatge de solidaritat i forta abraçada a totes les famílies i amistats de totes les persones que han perdut la vida per este virus, 1.107 de valencians i valencianes, més de cent setanta mil persones a tot el món.

I no voldria oblidar-me de totes les famílies que han perdut un ser estimat estos dies, ja siga per coronavirus o per altres causes, i que no s'han pogut acomiadar en condicions. Els qui hem passat per això en algun moment de les nostres vides sabem com de necessàries són les abraçades en moments tan durs com eixos. Només d'imaginar el que hauran passat se'ns trenca el cor. Per això, una forta abraçada des d'ací, des de les Corts.

Estem, senyor president, en un moment excepcional i sense precedents. Possiblement, el colp més dur que han patit moltes generacions en la seua vida. Un moment que mereix un ampli debat, constructiu i democràtic. I miren, jo sóc dels qui pensa que l'oposició té tot el dret a criticar el govern estos dies, la democràcia no està en quarantena; però una cosa és criticar i l'altra és mentir, una cosa és confrontar idees i l'altra difondre odi i una cosa és proposar i una altra, per exemple, proposar com les de colps d'estat. La ciutadania mereix altres debats. La ciutadania, en estos moments, necessita altres tipus de debats.

Deia que estem en un moment excepcional, i una bona mostra és la sessió de hui, mireu este hemicicle, està pràcticament buit, n'hi han molts buits. Intentem aprofitar esta imatge dels escons buits per a fer un exercici d'imaginació.

Imaginem que en eixos escons buits estan assegudes les persones a les que representem: estan els infermers i les metgesses esgotades per hores i hores de feina, personal de neteja, forces i cossos de seguretat; està el personal sociosanitari. Persones que han fet possible, i que fan

possible, que tots els dies tingam menjar a casa: llauradors, transportistes, personal del comerç o dels supermercats.

Imaginem també que estan les persones que han perdut el seu lloc de treball.

Imaginem que estan també les persones que no han perdut el seu lloc de treball, però que veuen amb incertesa el seu futur. I tants i tants altres.

Imaginem que estan ocupant eixos escons i pensem quin és el debat que volen i, sobre tot, quin debat mereixen quan no saben què serà de les seues vides en els propers mesos.

Perquè, president, estem davant del major repte, des de fa segles i la nostra obligació és estar a l'altura del nostre poble. Volem començar eixe debat amb dos premisses que estic segur de que compartirà la gran majoria d'este parlament.

La primera és que clar que hem comés errades. Han comés errades tots els governs que han estat en acció. En major o menor mesura, tota la gestió, tota l'acció de tots governs ha sigut millorable. I clar que amb les dades de hui deuriem d'haver pres decisions abans i amb més contundència..., però amb les dades de hui.

I no passa res per dir-ho, i analitzar-ho, especialment de cara al futur.

I la segon premissa és que, en un moment excepcional i de grans dificultats, l'autogovern valencià funciona. Este govern ha sigut més eficaç, més ambiciós, més rigorós en la gestió que governs d'altres territoris o inclús que el govern de l'estat. Evidentment amb coses millorables, però després de dècades en què només se'ns coneixia per els casos de corrupció, ara està bé que se'ns conega també per aquelles coses que estem fent bé durant esta crisi.

Coses com que els valencians hem obert un corredor aeri per a importar material amb garanties i estem ajudant a altres territoris a comprar eixe material a través d'este corredor. Que és tractar d'adaptar la seua indústria en un temps rècord i a través dels instituts tecnològics per a poder produir el nostre propi material sanitari, que estem liderant la resposta educativa davant la crisi: 60.000 vals menjador, 14.000 *tablets* amb connexió a internet per a que puguen continuar els seus estudis els estudiants o que ens agafa esta crisi amb uns serveis socials reforçats i amb una renda valenciana d'inclusió ja en marxa.

Alguns diuen que tot això és resultat de la sort. Nosaltres pensem que estes mesures de la Generalitat o dels ajuntaments el que fan és demostrar que els governs de proximitat funcionen. Que el govern ha de estar prop de la gent i que el centralisme no és la solució.

Senyor president, ara es parla molt de pacte, i siguen benvinguts els pactes que vinguen a millorar la vida de la gent, però també hem conegut pactes que han sigut només una foto, i ara el que menys necessitem són fotos. I n'hi ha pactes que han servit per a retallar, han servit com a excusa per a retallar drets, com els del 135 de la Constitució espanyola, i ara l'últim que necessitem és retallar en drets.

I hem vist com s'ha posat part de la drete amb el tema de l'ingrés mínim. Porten dècades dient que els diners han

d'estar en les butxaques dels ciutadans i les ciutadanes, i ara que és quan realment fa falta, diuen que no. Això només s'aplicava, sembla, quan els diners anaven a rescatar bancs, a rics o a les grans empreses, però no per a qui no té per a menjar.

Ara ja sabem que allò que li deien liberalisme en aquell moment, en aquella crisi, realment no era més que classisme.

Senyor president, s'acosta el moment de prendre decisions transcendents que marcaran el nostre futur i, si abans li deia que s'ha actuat amb rigor i eficiència, també li he de dir que ens caldrà valentia.

Què farem si Europa ens torna a imposar l'austericidi? Què farem si ho fa el govern central en lloc que garantir un sistema de finançament just? Què farem per a transformar el nostre model econòmic?

¿Som conscients que, si la crisi del 2008 va acabar amb la bombolla de la construcció, esta crisi acabarà amb el model de turisme massiu insostenible?

¿Entendrem de com de necessària és la nostra reindustrialització, la relocalització i la transició ecològica de l'economia?

¿Serem capaços de que tots els serveis públics siguin públics i democràtics i de que, per exemple, no depenguem d'altres per a equipar el nostre personal sanitari davant d'una pandèmia?

Davant d'eixes qüestions i tantes altres caldrà molta valentia, perquè ja vam vore com va començar l'eixida de la crisi del 2008, amb el senyor Sarkozy parlant de la refundació del capitalisme, i ja sabem com va acabar.

I crec sincerament que els valencians hem de liderar eixe debat perquè ací sí que tenim clara una cosa: posar les persones en el centre de la política. Això és més necessari que mai. Ni les grans multinacionals, ni els bancs, ni el sector financer, les persones primer.

Moltes gràcies.

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Escoltarem ara la posició en nom del Grup Parlamentari Socialista, realitzarà el síndic adjunt, l'il·lustre diputat José Muñoz.

Quan vosté vulga, senyoria.

El senyor Muñoz Lladró:

Gràcies, president, molt honorable president, consellers, diputats, a todas las personas que hoy también nos ven a través de los medios de comunicación un especial abrazo. También a los compañeros de À punt, que están

retransmitiendo este pleno de Diputación Permanente y que hace llegar a la casa de todos los valencianos y valencianas lo que hoy se debate en estas Cortes.

Quiero empezar agradeciendo a todo el personal sanitario todo el trabajo que está realizando, a todas las fuerzas y cuerpos de seguridad del estado y quiero también un reconocimiento especial para aquellas personas que trabajan en servicios esenciales que esta sociedad, injusta en muchas ocasiones, no ha sabido reconocer la importancia de su trabajo y que ahora en estos momentos tan duros vemos que son imprescindibles.

Y me refiero a todos esos trabajadores y trabajadoras de sectores especialmente feminizados, como son la limpieza, como son las cajeras de supermercados, que sin la ayuda y el trabajo y la valentía sería imposible que el estado funcionara y que continuara esta marcha anormal, pero al menos esta marcha de la actividad económica y social.

Y quiero también recordar a los mayores. Ha aludido aquí, personas que lucharon, trabajaron, nos trajeron la democracia, que son la memoria colectiva del pueblo valenciano. Pero que también, y quiero recordarlo especialmente, en la última crisis económica tan brutal que padecemos, sirvieron como sustento social como eje social de cobertura. Recordemos cuantas personas mayores ayudaron a mantener familias con sus pensiones y con su ayuda.

A todas esas personas, gracias, especialmente a las familias que han padecido la pérdida de un ser querido que hoy lo estarán lamentando y desde aquí todo el cariño y el agradecimiento.

Bien, yo, lo primero que me gustaría hacer, porque lo ha hecho el *president* con la humildad que le caracteriza, podemos pedir perdón y evidentemente con las cosas que no se han hecho bien. Pero si hacemos un recorrido histórico de lo que ha ido ocurriendo de este tsunami que estamos viviendo, creo que se puede entender por qué se cometen los errores.

Es que el 26 de marzo era la primera vez, tuvimos la primera noticia de que en España había un caso de coronavirus.

El 28 de marzo cuando la OMS, de febrero, el 28 de febrero, el 27 febrero tuvimos el conocimiento del primer caso, el 28 de febrero la OMS ya habla de una alerta o declarara el estado de alerta respecto a la cuestión del coronavirus. Pero ya en ese momento la consellera de Sanidad convoca el dispositivo especial de alerta sanitaria epidemio-biológica, que se toma una decisión rápida previendo las consecuencias que esto puede tener.

No olvidemos que el propio 10 de marzo, se suspendieron las Fallas y la Magdalena, una decisión absolutamente terrible para los valencianos y valencianas que queremos tanto las fiestas.

Y ese 11 de marzo, cuando la OMS, la Organización Mundial de la Salud, declara la pandemia global de la COVID.

El 14 de marzo el estado de alerta y desde todos esos momentos estamos viendo cómo la Generalitat está tomando decisiones valientes, eficaces, ágiles, flexibles, que

yo creo que son muy positivas. Y evidentemente puede haber errores pero se toma siempre desde la buena fe y siempre intentando proteger a las personas que más lo necesitan.

Creo que no podemos hablar de falta de transparencia o de falta de rigor cuando, poniendo el ejemplo de la consellera de Sanidad, a que le quiero agradecer también el gran trabajo que está haciendo y el esfuerzo, ha hecho 39 intervenciones públicas, con preguntas por parte de los periodistas.

El president de la Generalitat ha hecho 20 intervenciones públicas con preguntas directas de los periodistas. Están dando la cara, están explicando lo que se está haciendo.

Es que desde aquel 11 de marzo la OMS decidió o declaró la pandemia global, el 12 de marzo nos reuníamos en estas Cortes y hablábamos precisamente de las medidas que se iban a adoptar.

El president compareció para explicar lo que iba a hacer desde el primer momento y por tanto creo que no podemos hablar de improvisación. Podemos hablar de un tsunami al que hemos respondido de la mejor manera posible.

Y en esto quiero incidir, de la mejor manera posible. El sistema económico produce crisis, eso es innegable y es así. Hay crisis económicas, financieras, como el año 2007. Hay crisis como la que ha ocurrido ahora, que no pensábamos, que es una crisis sanitaria como lo habíamos vivido en la historia moderna, pero que luego tiene aparejadas crisis económicas y sociales. Y la pregunta es cómo salimos de esta crisis, cómo enfrentamos esta crisis y cómo salimos de esta crisis.

Ya sabemos cómo salimos de la crisis de 2007, ya sabemos lo que Europa impuso, cuáles fueron las recetas que provocaron y me atrevería a decir una década perdida, generaciones de jóvenes sin futuro y incluso el propio cuestionamiento del proyecto europeo, lo tenemos ahora mismo con el *brexít* o con el incremento o el auge de los nacionalismos y de la extrema derecha en toda Europa.

Y ahora era necesario plantear un escenario diferente de lucha contra esta crisis y de salida de la crisis. Y yo creo que es la demostración, que nadie dé por sentado que las medidas que se toman respecto a los ERTE, en los que se protege a los trabajadores, en todas las ayudas a los autónomos, a las pymes, en todas esas ayudas por parte del Estado y de los gobiernos para tejer un estado del bienestar que no deje a nadie atrás, que le dé una cobertura social.

Que nadie dé por sentado que esas medidas son así porque tienen que ser así, sino se toman porque hay una vocación de ayudar a toda la población y que en la salida a esta crisis nadie se quede atrás, porque sinceramente a mí me enerva, me cabrea, cuando se confunden derechos con paguitas, cuando se habla de paguitas y estamos hablando de hacer una cobertura social para que las familias, para que esas personas que están padeciendo crisis sanitaria pero económica social no se queden atrás. Y por tanto creo que esta salida de la crisis, esta lucha contra la crisis y (*inintel·ligible*) ... a la crisis será mucho más justa que la que fue la del 2007 y conseguiremos que nadie se queda atrás.

Pero hay una cuestión que quiero decir muy claramente. Si alguien intenta confundir con un falso dilema entre elegir

vida, elegir empleo, nadie nos va a cercar en eso, porque nosotros –esto el partido socialista lo tiene muy claro– elegirá vida, elegirá empleo y elegirá economía, porque proteger la vida es proteger la economía, es proteger la sociedad, proteger la patria, si queréis utilizar un término diferente y en eso nadie nos va a hacer confundirnos. Nosotros elegimos vida, elegimos proteger a las personas, elegimos empleo, elegimos economía y elegimos reconstrucción sin que nadie se quede atrás.

Y quiero acabar con una reflexión. En los medios de comunicación, hoy de hecho, se hablaba del oasis valenciano. Creo que el oasis valenciano tiene mucho que ver con la figura del president Puig, porque está por encima de partidismos, de intereses políticos de partido y, si nos fijamos bien, lo que ha hecho desde el principio es canalizar todo el conocimiento y el talento y los mejores esfuerzos de la sociedad valenciana en su conjunto. Prueba de ello es que todas las semanas se dialoga, hay comparecencias o reuniones con los síndicos de los grupos de la oposición, se ha referido cinco veces a la reunión con la patronal y sindicatos, hay una comisión de expertos de diferentes materias para salir de la crisis, la inteligencia artificial se está poniendo encima de la mesa como elemento innovador para intentar hacer una salida y una lucha justa contra esta situación.

Ahora hablamos de un gran *acord valencià* y un *acord valencià* que no esté cerrado a estas cuatro paredes, sino un *acord valencià* que no deje nada de talento valenciano y de conocimiento fuera, en el que el gran catalizador de ese pacto será el *president Puig*, pero no por ponerse la medalla, sino ponerse al frente de los valencianos y valencianas como es su responsabilidad.

Y acabo, el Partido Socialista no pide cooperación para nosotros, para el Partido Socialista, pide cooperación para el *govern* de la Generalitat.

Y cooperación no es un pensamiento acrítico, no es no opinar, no criticar aquello que se considera que no se está haciendo bien, sino cooperar es ponernos todos a trabajar por el interés superior de los valencianos y las valencianas. Ese es el objetivo del Partido Socialista y, creo que es incontestable, es el objetivo también el president de la Generalitat. Nos tendrá evidentemente con... mano a mano, ayudando para que ese *acord valencià*, esa reconstrucción económica social consiga que nadie se quede atrás. Creo que es pero que es nuestra responsabilidad. La historia, cuando pasen años, nos pondrá en nuestro lugar.

Estos son momentos históricos. No sé si... cuando se habla de comparar una guerra, creo que no, pero sí que son momentos históricos en los que la responsabilidad está, tiene que estar, por encima de todos los intereses.

Decía el *president*: «El poble valencià és un gran poble», y los políticos valencianos tenemos que estar a la altura de ese gran pueblo que está luchando, está resistiendo y que saldrá unido de la mano para conseguir una Comunitat Valenciana más fuerte, más justa y más solidaria. En ese trabajo nos tendrá con usted, señor *president*.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Abans d'escoltar les contestacions que farà el president del Consell, al qual ja li donem la paraula, executarem els manaments que ens han donat des de l'àrea de salut.

President del Consell, té vostè la paraula per a contestar als grups parlamentaris, per a respondre a les seues intervencions.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies, president.

Muchas gracias, de verdad, de todo corazón, muchísimas gracias a todos los portavoces, a todos los *síndics* que hoy han intervenido en esta sesión.

Les agradezco profundamente su talante, les agradezco sus palabras con las que, por supuesto, en algunos casos estaremos de acuerdo, y en otros no.

Pero yo lo que sí creo profundamente es que lo que está detrás de cada intervención, de cada posición política esta tarde, bueno, esta mañana, aquí, tiene que ver con los mejores sentimientos, con la mejor buena voluntad.

Que todo el planteamiento que se hace es pensando cómo podemos combatir mejor esta situación terrible, dramática y cómo podemos encontrar vías para caminar juntos para esta salida.

Porque ciertamente tenemos que salir juntos. Es porque no hay otra. Si no salimos juntos, lo que se va a producir es una fractura enorme, una fractura social enorme, y eso no lo podemos permitir.

Salir juntos no quiere decir salir armonizados, armonizados como una especie de que tengamos todos ya un pensamiento único. No, el pensamiento único no soluciona problemas.

Tenemos que atender la diferencia. La diferencia es positiva. La democracia, y antes lo decía Fran, y es verdad, no está en cuarentena. La democracia no está en cuarentena y la democracia tiene que funcionar.

Y hay soluciones diferentes para problemas únicos o problemas que existen y que cada uno lo ve de una manera o de otra. Lo que se trata es de ir acercando posiciones para que al menos haya una base de hoja de ruta común para la salida de esta situación.

Y en eso yo les agradezco profundamente todo lo que son los planteamientos que se han hecho y la voluntad de llegar a un acuerdo. Y precisamente quiero responder a esa voluntad.

Para llegar a acuerdos creo que hay al menos tres cuestiones fundamentales. Una es la voluntad, fundamental, y es una cuestión básica. Una segunda, que tiene que estar concertada en base a un horizonte común, una base documental común.

Y, en tercer lugar, que haya empatía, que haya una voluntad de empatía, porque si no, no es posible. Y para eso todo el mundo tiene que saber que va a ceder en este proceso de acuerdo, porque si no, no se va a avanzar.

Yo creo que es muy positivo simplemente que estemos trabajando por el acuerdo. Eso ya es positivo en sí mismo. Después, se llegará a los acuerdos que se pueda llegar. Y donde no se pueda llegar, pues no habrá acuerdo.

Pero en cualquier caso estaremos en el camino correcto, porque los ciudadanos creo que sí que exigen, desde luego, una mirada, como todos ustedes han puesto de manifiesto, mucho más allá de lo coyuntural.

Y por eso, creo que ahí hay un trabajo que hay que hacer también de una manera determinada. Yo no he venido hoy, señora Bonig y señor Cantó, que lo han planteado, a decir hoy también cuál es la receta de llegar a ese acuerdo.

Es que quiero hacerlo con ustedes, quiero que lo hagamos todos. El propio gobierno tiene que ver cuál es su planteamiento, esto es una cuestión que tenemos que intentar trabajar.

Yo creo que en algún ámbito, si parece que no se llega a acuerdos, es porque precisamente no se puede poner por delante, digamos, la comunicación que la acción. Primero, acción, reflexión, y después comunicación.

Y, por tanto, creo que es importante que seamos capaces de fomentar esa confianza que posibilite después avanzar más rápidamente.

Y creo que, además, en este acuerdo tiene que haber, digamos, un espacio político, que es las Cortes, que es efectivamente donde reside la soberanía de la Comunitat Valenciana en todo lo que es el espacio de nuestro Estatuto.

Por otra parte, existe un espacio, que es el espacio social y el espacio económico, que tiene que participar. Esto tiene que ser un gran acuerdo, decía, creo que también la señora Davó, tiene que ser un espacio donde participe, desde luego, todo lo que es el conjunto de la sociedad civil.

Por lo tanto, mi voluntad es absoluta, señora Bonig, se lo digo, como primer partido de la oposición. Y desde luego, también al señor Cantó, y también al portavoz hoy de Vox, señor Llanos.

El Botànic no es un gobierno que esté residenciado en el frentismo. No lo es y no lo será. Y, por tanto, yo creo que juntos, el gobierno, desde la propia pluralidad del gobierno, trabajando en esta causa común. Y espero que, de verdad, podamos llegar a los acuerdos que necesita nuestra *comunitat*.

Por responder a alguna de las cuestiones que ustedes han planteado, en relación a lo que decía el señor Llanos, no voy a entrar en profundidad en muchas cuestiones, porque creo que es más importante en estos momentos poner en valor aquello que nos une.

Simplemente decirle respecto a... Porque sí que me parece que afecta al respeto de los funcionarios públicos, de los

servicios públicos, es que precisamente fue la Generalitat valenciana quien primero provisionó de mascarillas y de servicios de protección a las fuerzas de seguridad del estado, que están extraordinariamente contentas con la acción de la Generalitat.

Cuando aún el ministerio no había podido proveerles de este tipo de protección, lo hizo la Generalitat. Porque la Generalitat, como se ha dicho, y yo quiero agradecer a los portavoces que lo han destacado, sí que fue absolutamente diligente en esta cuestión.

Y funcionó adecuadamente, más rápidamente que en otros muchos lugares los suministros, y pudimos, por tanto, proveer, no solo a los sanitarios, cuando ya los tuvimos, sino también a las residencias, por supuesto, que era el segundo elemento fundamental, y después también a las fuerzas de seguridad.

En cualquier caso, es cierto que eso ha sido así y que debe continuar siendo así.

No hay ningún tipo de voluntad de confrontación con ningún culto, y faltaría más. Mire, si hay alguna acción, en este aspecto, positivo que creo que demuestra que no es así, es que creo que la corporación de la radiotelevisión pública ha incorporado a sus emisiones la celebración de la misa, que creo que es un hecho positivo, yo, desde luego, así lo veo.

Y creo que esa sensibilidad del consejo rector ha sido positiva. Por tanto, ningún tipo de persecución, faltaría más, sobre todo además para una religión que es muy mayoritaria en nuestra comunidad.

Por otra parte, también me hablaba de algunas de las cuestiones que me planteo. Yo, desde luego, tanto a usted como a todos los portavoces que en momentos determinados, como el señor Cantó, que tengo que decir que ha sido el más activo en lo propositivo, ha planteado, lo que se ha podido hacer, lo hemos hecho, también dentro del marco de nuestras limitaciones.

Pero ciertamente todos los que han planteado distintas actuaciones, en la medida de lo posible hemos dado cobertura.

Y es cierto, como usted decía, cuando me planteó lo de la antigua Fe. Mire, hay un planteamiento que es la cuestión inicial. Y la cuestión inicial, yo he reconocido que no teníamos suficientes recursos.

¿Por qué no los teníamos? Porque entre otras cosas, había los recursos disponibles para una actuación razonable fuera de un estado de emergencia como el que vivimos.

No es que estuvieran absolutamente desprotegidos, que no hubiera ningún tipo de equipamiento en los hospitales. Es que sí que los había. Pero no los había los suficientes.

Igual que las residencias. No los había los suficientes para una situación de estas características. Reaccionamos lo más rápidamente posible, desde luego mucho más rápido que otros. Y, a partir de ese momento se empezó a actuar.

Pero también le digo que nosotros actuamos con la máxima previsión posible, porque el tsunami no sabíamos dónde

podía llegar. ¿Y qué es lo que hicimos? Intentar preparar todos los espacios, todas las infraestructuras posibles para dar respuesta a esta situación.

Teníamos en un momento determinado unas previsiones muchísimo más catastróficas que las que finalmente hasta hoy hemos tenido. Pero, oiga, no sé lo que va a pasar pasado mañana. No sabemos si va a haber rebrotes, no sabemos qué va a pasar.

Por tanto, que tengamos en estos momentos espacios acondicionados en condiciones, como es la antigua Fe, como son los hospitales adosados, los hospitales de campaña adosados a los hospitales de referencia, lo cual además facilita mucho lo que va a ser el espacio de cogestión y que ya van a actuar en breve, pues yo creo que es positivo.

Y en cualquier caso, son planteamientos en lo preventivo. Y yo creo que en ese aspecto se está actuando con la máxima responsabilidad y prudencia.

Por lo que se refiere a la cuestión de las farmacias, sabe que hemos llegado a un acuerdo. La Comunitat Valenciana es la comunidad que más mascarillas ha implementado de manera gratuita para los mayores de 65 años.

Y vamos a continuar colaborando con el colegio de farmacéuticos, a los cuales, tanto al de Castellón, Valencia y Alicante les agradezco, como siempre, esa voluntad de cooperación que tienen con la Generalitat.

Así ha sido y así está siendo estos días, que es verdad que además con el reparto de mascarillas tienen más trabajo. Y en ese sentido, vamos a continuar.

Y vamos a poner mascarillas a todos los sectores que podamos, que están trabajando. Por ejemplo, hemos empezado a petición de la asociación de quiosqueros, con los quiosqueros, y todo lo que se pueda proveer por parte de la Generalitat, se va a hacer.

Y cualquier idea que tengan al respecto ustedes pueden decirnoslo, por supuesto porque vamos a actuar en consecuencia. Sobre todo, además ahora porque tenemos material.

Antes también decía la señora Bonig que no hay material suficiente. Ahora tenemos material suficiente. Lo tenemos. Otra cosa es que incluso que haya podido salir alguna partida en un momento determinado mal, pues la verdad es que cuando estamos hablando de casi veinte millones de mascarillas, pues es posible que pueda haber algún problema.

Desde luego, no tenemos constancia que haya pasado con aquellas que ha comprado directamente la Generalitat. Tenemos constancia de una partida de alrededor de mil mascarillas que transmitió el estado, que en el momento que el gobierno de España nos dijo que habían salido defectuosas se ha intervenido y se ha actuado en consecuencia.

Pero bueno, efectivamente esas cosas son errores, errores graves que no deben pasar, pero que han pasado.

En definitiva, yo le agradezco, señor Llanos, su talante, y le agradezco que esté dispuesto a cooperar. Yo creo que no hay

que hacer ningún tipo de distinción en este aspecto. Todos queremos, de verdad, lo mejor para las personas de esta comunidad.

Y lo que me mueve a mí, como lo que le mueve al gobierno, como lo que le mueve a usted, estoy convencido que es lo mismo. Porque todos queremos que se salven la mayor parte de vidas posibles y que volvamos a tener esperanza en el futuro, desde las diferencias.

Porque afortunadamente la democracia es eso, es el respecto a las diferencias, la exaltación de la diversidad.

En relación a la intervención del portavoz de Ciudadanos, desde luego ya le he hablado de la cuestión del acuerdo, yo le agradezco además profundamente que desde el primer día usted se ha mostrado favorable a la generación de unos acuerdos.

Lo que sí que es cierto es que ese pacto, ese acuerdo valenciano tiene que propiciarse, ya digo, desde esa buena voluntad que debe de establecerse, sin dirigismos. Y por eso, yo no he venido aquí con una propuesta concreta.

Creo que tenemos que participar todos en lo que tiene que ser este espacio de cooperación. Ya le digo que hay una parte fundamental que debe estar residenciada en las Cortes, pero hay otra parte que debe tener también una dimensión social y económica.

Porque tenemos también que adoptar las soluciones más eficientes y al mismo tiempo que sobre todo cohesionen. Hay una cuestión en la que debemos estar de acuerdo, y es que no se puede hacer una salida que vuelva a generar fractura.

Para mí lo más obsesivo en estos momentos es que en esta segunda etapa, digamos, en este segundo momento se genere una mayor división social, económica y también política. La fractura es lo peor que le puede pasar a esta sociedad.

Por tanto, intentemos, desde las diferencias lógicas... Yo desde luego no pido a nadie ningún cheque en blanco, lo he dicho desde el principio, ninguna bula. Este es un gobierno, como he dicho, que no es un gobierno de confrontación, que es un gobierno abierto, que es un gobierno que en sí mismo se sabe que es diverso, que sabemos que hay que co-gestionar la diversidad.

Y por lo tanto de lo que se trata es de intentar acordar sin establecer apriorismos, porque si no, desde luego, no sería un acuerdo. Y, en ese sentido, yo lo que sí que de verdad le agradezco..., su posición desde el primer momento, su acción propositiva. Ya, como usted ha dicho, algunas de las cuestiones que usted ha podido plantear se han podido llevar a cabo; otras, desgraciadamente no por cuestiones económicas. Pero, en cualquier caso, estoy absolutamente seguro que con ese ánimo podemos avanzar juntos.

Y respecto a las aportaciones de la síndica del Grupo Popular, de la portavoz del grupo mayoritario de la oposición, yo creo que le agradezco también profundamente su voluntad y su lealtad en todo este momento. Era un momento de una extraordinaria complejidad. Todos lo hemos dicho, todos coincidimos.

Y lealtad, señora Bonig, nunca es sumisión. Lealtad nunca es sumisión. Yo no le pediría jamás ningún tipo de sumisión. Lealtad es decir las cosas de la manera que se cree pero, al mismo tiempo, actuar en favor del interés general y saber que no siempre se tiene la razón. Y yo creo mucho más en las razones que en la razón.

Y respecto algunas de las propuestas en concreto que usted plantea, mire, la cuestión de los test masivos más tarde en la comparecencia de la *consellera* le puede explicar. Desde luego, se están haciendo..., ya le he dicho que pronto habrá más de cien mil test que se habrán hecho. Hasta el momento lo que dicen los expertos es que las PCR son lo único que de verdad da garantías definitivas. Los test rápidos, los que tenemos, pues tienen que ser muchas veces reconfirmados.

Por tanto, ¿qué estamos haciendo también con estas iniciativas que se están haciendo a través de los laboratorios y de los equipos de investigación?

También se está intentando buscar nuevos test, no solo aquí en la Comunidad Valenciana, en el conjunto de España y también en Europa parece que se puede avanzar para test más rápidos y más definitivos.

Porque lo que es cierto es que además..., claro, la situación de la pandemia es muy dinámica y probablemente el test que te hacen hoy dentro de una semana tendrían que repetírtelo, o antes, depende, porque depende también de tu estado de salud. Por tanto, estamos viviendo una situación muy compleja.

Mire, hay una cuestión que además tenemos que tener en cuenta. Al parecer, según todas las informaciones, las encuestas que tenemos, estamos hablando de un 4 % a un 5 % de la población que haya podido padecer la enfermedad. Eso hace que sea aun mucho más difícil combatir la propia enfermedad. Por tanto, hay que ir con una extraordinaria prudencia. No hay un recetario –ojalá lo hubiera– para dar una respuesta definitiva. No lo hay.

A todos nos gustaría que hubiera más certezas, pero es que no las hay. Y por eso en muchos momentos determinados se pueden producir incluso acción y una cierta vuelta, porque va a pasar. Yo creo que es lo que..., está pasando. De hecho, lo estamos viendo en países que han avanzado, como Corea o como Japón, donde ha habido rebrotos y hay situaciones que, por tanto, tenemos que medir.

Hasta que no tengamos la vacuna, hasta que no tengamos incluso un medicamento más potente y más capaz, como parece que en algunos ámbitos también de la investigación está avanzando, la situación va a continuar siendo muy difícil.

Y por eso es cierto, y lo decía también el señor Cantó, el desescalamiento, la transición esta a la nueva normalidad hay que hacerla con la máxima seguridad posible. Eso también lo planteaba Fran, lo planteaban los portavoces también que apoyan al gobierno, y creo que es muy importante y hay que hacerlo con la máxima seguridad, porque si no, podemos entrar en una deriva extraordinariamente peligrosa.

Creo que en el plano económico desde luego coincidimos, y lo decía la señora Bonig, necesitamos hacer un plan muy potente con el turismo. Ciertamente el turismo va a ser el

sector..., y todo lo que está asociado al turismo, la movilidad, va a ser el sector más afectado porque va a tardar más en recuperarse.

Tampoco para esto tenemos una fecha hoy y, por tanto, aun es más difícil hacer una estrategia. Por eso es muy importante que seamos conscientes que tenemos que ir aprisa, pero con inteligencia y sabiendo que nos tenemos que adaptar a un marco general.

En todo el plan de recuperación tenemos que tener en cuenta cómo se avanza en Europa, cuál es el marco español y también qué podemos nosotros singularizar en lo que es nuestra propia responsabilidad.

Pero, en cualquier caso, creo que es cierto que tanto en el plano turístico como también en otros sectores de la economía, que han perdido la gran capacidad de demanda, que aunque puedan trabajar, es que si no hay demanda, pues es muy difícil.

Y, claro, estamos hablando de una crisis mundial. En la cuestión económica es cierto que si estamos viendo lo que está pasando ahora con el precio del petróleo, lógicamente nosotros, desde nuestro presupuesto, podemos hacer desgraciadamente en algunos aspectos bastante poco Pero tenemos que concertar todo ese tipo de actuaciones, priorizar... Y de todo, por supuesto de todo se puede hablar... de todo se puede hablar siempre que acordemos que lo más importante son las personas, efectivamente. Si lo más importante son las personas y lo más importante es la defensa de la justicia social..., en este momento desde luego creo que hay una base de acuerdo muy importante.

Hay que gestionar desde luego sabiendo de la grandísima dificultad de este momento Pero, en principio, yo creo que sí que en este momento aun tenemos la capacidad de dar respuesta a aquello que más le corresponde a la Generalitat.

Por eso sí que claro que habrá que replantear el presupuesto. Por supuesto, después de esta situación, hay que replantearlo, como habrá que también desde luego replantearse muchas cuestiones, pero teniendo en cuenta, ya digo, que en este momento sí que tenemos por lo menos la liquidez suficiente en este trimestre, porque estamos hablando también de tiempos inmediatos, de la coyuntura, de lo paliativo en ese momento. Para lo paliativo lo que hemos conseguido es la financiación necesaria para hacer lo posible. Y lo que más puede hacer la Generalitat desde luego es pagar. Lo que estamos consiguiendo es poder pagar a los proveedores y al mismo tiempo poder hacer frente a los nuevos gastos que estamos teniendo y, en ese sentido, sí que yo creo que ha sido positivo.

Y, oiga, hay cosas que sí que también hace bien el Gobierno de España. Y en este caso con nosotros ha cumplido. Ha cumplido al menos ya hasta 1.300 millones. Queremos que cumpla antes de julio con el resto, con lo cual nosotros tendremos una situación por lo menos mejor para administrar en este momento.

Y en estos pactos de España que debe haber, que son fundamentales, desde luego ahí también es donde hay que residenciar lo que debe ser la financiación del estado del bienestar. Y la financiación del estado del bienestar es sin

duda la financiación de las comunidades autónomas. Porque si las comunidades autónomas no tienen recursos, no se pueden financiar los tres pilares fundamentales del estado del bienestar, como saben ustedes, están residenciadas las comunidades autónomas. Es sanidad, servicios sociales y educación.

Por tanto, ahí la Generalitat ha hecho un enorme esfuerzo en los últimos años. En todo lo que es el presupuesto sociosanitario, de sanidad y políticas sociales, somos la comunidad autónoma que más ha crecido en porcentaje en el desarrollo de estas políticas, y eso también tiene que ver con mayor capacidad de respuesta.

En cualquier caso, yo lo que quiero es acabar esta intervención diciéndole, señora Bonig, que acepto por supuesto su voluntad de diálogo, faltaría más, que le agradezco su voluntad. Señor Cantó, le agradezco por supuesto desde el principio su voluntad de acuerdo. También a usted, señor Llanos. Creo que es importante que todos tengamos una mirada común.

Y, en cualquier caso, agradecer muy especialmente a los tres grupos que apoyan al Consell también su corresponsabilidad, su complicidad, su paciencia y su apoyo permanente.

Muchísimas gracias. *(Aplaudiments)*

El señor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, president.

Passariem al torn de rèpliques a esta resposta que ha fet el president del Consell per part dels grups parlamentaris que així ho desitgen. Entenc que en primer lloc tindrà la paraula el senyor José María Llanos en nom del Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana –moltes gràcies, Conxa.

Senyor Llanos, quan vostè vullga, té vostè la paraula per a replicar al president del Consell.

El señor Llanos Pitarch:

Gracias, señor presidente.

Señor Puig, pues nuevamente... nuevamente le tiendo la mano y nuevamente le digo, como usted ha reconocido, cuál es la voluntad de nuestro partido, de nuestra gente, y comparto también que todos –en eso confiamos también en esta cámara– estamos porque se acabe esto cuanto antes, porque se salven las mayores vidas posibles y porque la crisis sanitaria, económica y social sea la más leve dentro de la gravedad en la que nos encontramos.

Pero verá, esa lealtad, esa buena intención no puede sustraerse a la realidad. La realidad de hoy es más de mes y medio de cuando esto empezó oficialmente. Oficialmente, porque empezó muchísimo antes y ustedes lo sabían.

Mire, yo esperaba..., desde Vox esperábamos que hoy usted viniera con tres cuestiones muy claras, de verdad. Primero,

a pedir perdón, a pedir disculpas o como lo quiera usted decir, con esa..., bueno, pues con ese espíritu de humilde, de modestia de un gobernante serio. Lo ha hecho. Lo ha hecho. Pero también esperábamos que reconociera errores. No lo ha hecho. Ha dicho: «Hombre, ¿se podía haber hecho mejor? Sí. Hombre, ya. Entre todos vayamos, sí». Pero no ha reconocido errores y los ha habido. Muchos, muchísimos.

Mire, si no hubiera habido errores, no tendría levantados a toda la sociedad, porque es que aquí parece que como todos queremos caminar a una—por supuesto, faltaría más—, es que aquí no ha pasado nada. Es que aquí no está pasando nada. No digo que piense que no está pasando nada, ¿eh? Digo en las gentes, en las personas, en las familias. Está todo el mundo revolucionado. En sus casas, sí; confinados, sí, pero revolucionados. No pueden más. No pueden más por su salud. No pueden más por sus mayores, no pueden más por sus familiares, que están trabajando en grupos de alto, medio o bajo riesgo, pero están saliendo y trabajando. No pueden más. No pueden más los farmacéuticos. No pueden más los temporeros, que, ¿dónde recolectan? ¿Qué problemas...? ¿Cómo vamos a salir de esto? No pueden más los agricultores, que no se vende su producto. No pueden más los autónomos. No pueden más.

¿Que hemos actuado en las residencias de ancianos? Bueno, no he entrado profundamente porque usted, como *president*, ha hecho un planteamiento genérico y eso compete a otras *consellerias*. Pero, oiga, hablaremos de las residencias de ancianos: 380 muertos, el 33 %, 33 %, de los fallecidos en nuestra comunidad, y dicen que se actuó a tiempo.

Miren, al final esto es: usted dice «sí» y yo digo «no». Pero, oiga, es que eso se verá. Se verá en las demandas, se está viendo en las demandas, se está viendo en las denuncias, se está viendo en las quejas de sindicatos, de plataformas, de familiares, de profesionales, letrados, de plataformas que se han constituido incluso para plantear esas denuncias, de colegios profesionales como el de médicos, de colegios profesionales como el de farmacéuticos. Oiga, algo no se ha hecho bien. Y algo no se está haciendo bien. ¡Hágalo por favor! Hágalo. Hágalo ya.

Las mascarillas han llegado. Ayer. Llegaron ayer. Las que compraron farmacéuticos unidos aquí en Valencia están en la aduana por un papel. Y esas hubieran llegado hace tres semanas. Pero allí están en la aduana por un papel.

Mire, usted sabe también, señor *president*, que ver una película no es estar en Hollywood. Entiendo, ¿no? Me refiero a lo del culto, a lo del culto. Pero ya no a lo del culto...

El señor president de les Corts Valencianes:

Senyoria.

El señor Llanos Pitarch:

Acabo, señor presidente, por favor. Pero ya no es el culto. Es un ejemplo más de las libertades fundamentales que están siendo machacadas.

Le requiero una declaración pública de que con las medidas de seguridad suficientes, con las garantías de la ciudadanía suficientes, se puede permitir ese culto, por ejemplo. ¿De acuerdo? Hágalo, porque no estamos jurídicamente..., no he querido entrar en eso, pero no estamos en un estado de excepción.

Estamos en un estado de alarma. Y se han aplicado medidas de un estado de excepción. Se han machacado las libertades.

Le reitero... (*veus*) y acabo, señor *president*. Mire, señor Puig, le reitero, mano tendida, mano abierta. Hablaremos todo lo que usted quiera, todo lo que nosotros queramos porque usted nos atiende sin ningún problema siempre para beneficiar a los valencianos, a las personas, porque de eso estamos hablando, de personas y nada más.

Muchas gracias.

El señor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Passarà ara al torn de rèplica el síndic del Grup Parlamentari Ciudadanos per a replicar la contestació que ha fet el president del Consell, l'il·lustre diputat Toni Cantó.

El señor Cantó García del Moral:

Bien, recordaba, señor Puig, escuchando a sus socios de gobierno la frase aquella que alguien le dijo al César: «Guárdate de los idus de marzo». Y me apetecía dedicársela a usted con «Guárdese usted de sus socios». Le he dicho en algún momento que tendrá que ampliarlos o incluso cambiar de ellos, se lo he dicho en varias ocasiones. Escuchando las intervenciones de sus socios me reafirmo. Es complicado, es complicado, porque yo creo que también quedará en la historia que en los discursos más peleones hoy, que llaman menos a la unidad y que parece que eran más críticos han sido precisamente los de sus socios de gobierno. Ha encontrado usted mejor disposición en la oposición y un discurso más constructivo que en lo que ha dicho Podemos o lo que ha dicho Compromís.

Y créame que cuando hablo de que hay razones para temer que no podamos llegar a acuerdos es por cosas como las que he escuchado hoy.

A ver, escuchar, y por eso le digo, cuídese de ellos, cuídese sobre todo de sus obsesiones, porque escuchar hoy a Podemos atacar a lo privado, cuando lo privado, cuando gente como los responsables de Zara o gente como los que han colaborado con usted para que tenga éxito el traer material desde China para la protección sanitaria, cuando lo privado es quien ha dado en muchas ocasiones muestras de una efectividad que hemos echado los ciudadanos en falta en nuestras administraciones, a mí me parece absolutamente lamentable.

Cuando veremos lo que pasa con algunas propuestas que se han llevado a cabo por parte de los socios de usted y del

gobierno central, como la de poner precio máximo, que, para empezar, ya está haciendo que los farmacéuticos que han comprado por precios superiores pierdan mucho dinero y que pueden llevarnos a problemas de desabastecimiento –esperemos que no sea así–, son también decisiones muy críticas. Me preocupa.

Me preocupa también escuchar a Compromís hablar de golpes de estado. ¡Hombre! Quienes están proponiendo dificultades en el control al gobierno no somos la oposición, son los gobiernos, el central que ustedes apoyan y el de aquí, al tardar en crear una Diputación Permanente como ésta, al no permitir al periodismo que pregunte, al no permitir al periodismo que repregunte, a todo este tipo de cosas. Realmente existe un peligro en una limitación democrática.

Que usted, señor Ferri, hable hoy del peligro que puede tener y que hay que reexaminar el turismo de masas, señor Ferri, vamos a echar de menos el turismo, cualquier forma de turismo, el de masas, el individual, el rústico. Mire, no sigo poniendo adjetivos, cualquier tipo de turismo, y más en una comunidad como la nuestra o en un país como el nuestro. Por eso le digo: guárdese de las obsesiones de sus socios.

Y como se me ha ido el tiempo en denunciar las obsesiones de sus socios, le voy a terminar diciendo que, señor Puig, ponga fecha. Puede hacerlo, cada día que pasa son más paro, más muertes, más décimas de bajada del PIB. Ponga fecha. Porque usted quiere hablar con sus expertos. Pero, hombre, nosotros también queremos crear los nuestros. Porque otra cosa que se ha visto durante estos días es que hay expertos y expertos. Y, hombre, posiblemente podamos complementar los suyos.

Y repito –y acabo–, cuatro ejes, señor Puig, estaremos de acuerdo probablemente.

Sanitario. Objetivo: salvar vidas y establecer protocolos de protección claros, suministrar de material de protección sanitaria, diseño de ese final del confinamiento, protección, test masivos.

Segundo, económico. Objetivo: salvar empleos, ayudas a autónomos y pymes, supresión de cuotas e impuestos, menos burocracia, más facilidades para acceder a las ayudas, plan de impulso a los sectores más castigados.

Tercero, eje social. Objetivo: que nadie se quede atrás, red de protección frente al desempleo y la bajada de ingresos familiares, atención a los colectivos más vulnerables, plan específico para que no se pierda el año escolar e universitario.

Cuarto –y estoy acabando, presidente–, eje europeo. Europa es nuestro salvavidas. Pero de nuevo a quien tienen que convencer es a sus socios. Nosotros hemos votado junto a usted en Europa en el tema de los coronavirus, que va a ser esencial para que la administración central tenga recursos y para que luego pueda rebotarlo a las administraciones autonómicas. Curiosamente aquí ellos han votado junto con Vox, en contra, no han votado a favor de esa propuesta que, por cierto, fue impulsada por Luis Garicano, por ALDE, y fue una persona que tuvo un papel esencial y su equipo para llevar a cabo esa propuesta –y acabo.

Hay muchas recetas, le digo, pongámonos todos juntos a estudiarlas, hagamos todas propuestas. Ponga fecha, señor Puig. Pero sobre todo, y como creo que ha quedado constancia en los discursos de todos los que hemos oído aquí, guárdese de sus socios, señor Puig.

Gracias, señor presidente. *(Aplaudiments)*

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyor Cantó.

Per a rèplica a la resposta que ha fet el president del Consell, en nom del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la síndica del grup, la il·lustre diputada Isabel Bonig, durant un temps màxim de 3 minuts.

La senyora Bonig Trigueros:

Bien, señor presidente.

Hoy le pedimos, le exigimos la apertura ya de las Cortes, pero no en Diputación Permanente, sino, como pasa en el Congreso de los Diputados, con sesiones de control. Porque en un sistema de democracia parlamentaria el parlamento es el que legitima los discursos y el que controla la acción del gobierno. Y queremos saber qué está pasando, queremos saber a quién se está adjudicando, por qué importe, en qué cantidades. Queremos saber todas estas cosas, no porque malpensemos, sino simplemente porque queremos ejercer nuestra acción y nuestro control al gobierno.

Mire, señor Puig, esta crisis no ha sido una crisis, no a usted, a sus socios, no ha sido una crisis de presupuesto, ha sido una crisis fundamentalmente de gestión sanitaria.

Y sí, colaboración público-privada, claro que sí, y más en esta comunidad que tenemos la inmensa suerte de tener un sistema público, público de gestión privada y privado bueno, todo al servicio de los valencianos, de salvar vidas. No permitiré que mi ideología impida darles a mis conciudadanos los mejores servicios, lo dijo el señor Tony Blair. Que decepción ver como la izquierda del Partido Socialista no alaba esa gestión.

Y mire, claro que la lealtad no es ni sumisión ni un cheque en blanco, se lo he dicho. Usted tendrá que responder y su gobierno por el material defectuoso, señor Puig, que no son mil mascarillas, que son 16.000 mascarillas que han ido a parar a médicos y a personal sanitario que ha entrado en las UCI, señor Puig, en las UCI, donde más contaminación y más posibilidades de contagio hay. Que se ha descubierto una nueva partida de mascarillas brasileñas, que las EPI que venían han sido determinados gerentes, las han transformado en casas particulares en batas que luego han sido utilizadas por personal sanitario. Eso, señor Puig, tiene una responsabilidad que se exigirá en su momento, pero hay que reconocerlo.

Por no hablar del tema de los hospitales de campaña. Ifema, 48 horas. Aragón, 6 días. Comunidad Valenciana, un

mes y ni se sabe, y ni se sabe. De todo eso tendrá que dar explicaciones.

Mi agradecimiento a todos los sindicatos médicos que han estado ahí; a la enfermería que hemos descubierto, nosotros ya lo sabíamos, pero hemos descubierto la enorme importancia de la enfermería en esta crisis sanitaria; a las sociedades científicas que han defendido la honorabilidad, los derechos laborales y la vida de sus afiliados; otros no han estado a la altura.

Pero mire, señor Puig, yo hoy quiero acabar, insisto, otra vez tendiéndole la mano, de verdad. Usted ha dicho que el acuerdo requiere voluntad. Toda la del mundo, desde el principio, señor Puig, desde el principio. Ojalá nosotros hubiésemos tenido ese apoyo cuando gobernábamos, pero me da igual, de verdad, yo olvido el pasado, olvido el pasado, porque quiero mirar el futuro y estar al servicio de los valencianos.

Empatía, toda la del mundo. Y ha dicho usted «base documental». Yo creía que tenía un plan, y que hoy nos lo iba a exponer y nos lo iba a decir. Porque yo ya se lo dije el 12 de marzo, le hice la semana pasada ese presupuesto, ese acuerdo de presupuesto, porque es necesario empezar a tomar medidas ya. Y se lo vuelvo a decir, señor Puig: no quiero bajar de esta tribuna sin que usted me diga día o nos diga día, hora y lugar; día, hora y lugar. Y vendremos, señor Puig, con la mejor voluntad, con toda la empatía del mundo, con dos manos, con la cabeza y con mucho corazón. Porque ahí hay 5 millones de valencianos, ahí fuera, de compatriotas nuestros, que están esperando que nos pongamos de acuerdo para salvarles la vida y para no dejarles caer en la ruina económica y social. Por eso cuenta con todo nuestro apoyo, de verdad, pero no se quede en el márquetin ni en las palabras vacías. Hay voluntad de los tres partidos de la oposición, voluntad en ayudarle. Se lo he dicho, vendrá la tormenta, usted lo sabe, y necesitará estabilidad. Aquí tiene al Partido Popular, pero día, hora y lugar. Los valencianos lo necesitan.

Muchas gracias. *(Aplaudiments)*

El señor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Per a contestar estes rèpliques que estan formulades pels grups parlamentaris.

Senyor president, seguirem el protocol i les recomanacions que ens donen els experts en seguretat sanitària de les Corts.

I ara ja, sí, en el temps limitat, per part del president del Consell, 3 minuts.

Senyories, ens queden dos compareixences més, esta estem usant dos hores i mitja, ho pose en el seu coneixement per a continuar la Diputació Permanent.

Senyor president, té vosté la paraula per a contestar les rèpliques.

El señor president del Consell:

Moltes gràcies, senyor president.

Reitero mi agradecimiento a los grupos.

En primer lugar quiero, en relación a lo que planteaba el portavoz de Vox, mire, yo creo que sí que he asumido claramente que no había suficiente material sanitario en su momento, he admitido que había un error. Como también es cierto que ha podido haber alguna cuestión que no habíamos sido capaces, entre otras cosas lo que he dicho es que hay que evaluarlo con capacidad analítica y no hacer de esto sobre todo un baile en el que al final lo único que exista pues es una guerra de trincheras sin ningún tipo de solución real, de lo que importa a los ciudadanos.

Porque, mire, lo que importa ahora a los ciudadanos es salvar vidas. Y, señora Bonig, estamos, no nosotros, los que de verdad están salvando vidas todos los días son los médicos, las médicas, los enfermeros. ¡Están salvando vidas! No hay que esperar que haya un acuerdo porque ellos están ya salvando vidas todos los días. Y eso es fundamental, ya sé que lo sabe, pero por eso es fundamental. No es que tengamos llegar a un acuerdo, por eso, estamos todos de acuerdo. Y los médicos lo están haciendo, y todo el conjunto del sistema sanitario lo está haciendo.

Yo lo único que de verdad no creo que es ajustado a la realidad, señor Llanos, es que usted diga que ustedes lo sabían. No, mire, no lo sabían. El día que suspendimos las Fallas había 50 personas enfermas, y lo hicimos, y hubo una gran contestación social. Y en algunos ámbitos políticos hubo una gran contestación ¿sabe? Yo estuve reunido, y hay algunos ámbitos que usted conoce bien. Y no pasa nada, porque yo entiendo que hubiera una cierta reacción en ese momento porque no teníamos constancia del tsunami que nos venía encima.

Por tanto, humildad, yo la tengo, ¿eh?, y la asumo. Errores, los asumo. Pero la humildad también hay que universalizarla y democratizarla un poco.

Por lo demás, lo que ha pasado en las residencias, ahora después la vicepresidenta les va a ilustrar con todo el trabajo que se ha hecho. Se ha hecho un trabajo enorme y, desde luego, ya digo, yo no quiero comparar aquí todo el rato, pero desde luego no ha sido la Comunidad Valenciana la que peor ha funcionado en el sistema, no. No, no, no ha sido así. Desgraciadamente, desgraciadamente, hay muchas comunidades autónomas en las que hay partidos políticos que están sustentando ustedes que no han gestionado así. Y yo en la vida se me ocurriría decir que la presidenta de Madrid, o el presidente de Castilla-La Mancha o el presidente de Castilla-León, los gobiernos hayan actuado de una manera irresponsable. No lo digo, y tienen muchísimos más casos que nosotros.

Por lo demás, ¿fecha?, señor Cantó y señora Bonig, ¿fecha? Vamos a continuar hablando ya. Yo quiero tener una conversación con cada uno de ustedes, porque tenemos que marcar un marco claro; porque tenemos que saber cuando se quiere acordar, hay que saber qué es lo que vamos a acordar; porque hay cuestiones en estos momentos que forman parte de la emergencia y que las tenemos que continuar

gestionando y sobre ahí se pueden incorporar, como hemos incorporado, ideas suyas.

Pero lo que estamos hablando, si estamos hablando de un acuerdo de futuro, tenemos que hablar todos. El gobierno tiene que tomar también su posición, los distintos grupos que apoyan al gobierno, ustedes...

Yo estoy dispuesto, ya mismo, esta próxima semana, a hablar con cada uno de ustedes para ver si podemos, por lo menos, ponernos de acuerdo de cómo enfrentar el acuerdo, que es una cuestión fundamental. Pero hacerlo también sin ninguna, digamos, urgencia mediática. Yo no la tengo, señora Bonig, no tengo ninguna urgencia mediática. Esto no va de márquetin. Hagámoslo bien y, para hacerlo bien, hay que hablar y hay que saber de qué estamos hablando.

Y, por tanto, en ese sentido, señor Cantó, desde luego, usted, que fue el primero que propició este acuerdo –y yo creo que hay que hacerlo–, no hay que mimetizar exactamente como se ha hecho en Madrid. También en otros temas..., hay otros temas que son temas que obedecen a nuestra dinámica, que no es tampoco la competencial que tiene Madrid. Por tanto, ahí podemos, desde luego, trabajar y hacer una metodología más adecuada.

Yo me encuentro absolutamente respaldado por el gobierno y estoy..., porque no es que me sienta yo respaldado, es que formamos parte de un proyecto común, un proyecto que llevamos a este parlamento, que fue aprobado por la mayoría que lo sustenta y en el que, evidentemente, habrá que hacer, en estos momentos, pues, los ajustes necesarios, porque estamos en una situación diferente. Pero, desde luego, yo me siento confortable. Y el proyecto que nació del Botànic I y que ahora tuvo el referendo en el Botànic II es un proyecto que está vigente. Eso no quiere decir, en absoluto, que no tengamos que atender esta nueva situación, desde la máxima cohesión posible.

Y, desde luego, para el futuro, va a ser absolutamente necesario el concurso de todas y todos y, por eso, les agradezco profundamente su buena disposición. Creo que ese es el camino correcto. Tony Judt habla de la solidaridad colectiva. Creo que es un buen momento para hablar de la solidaridad colectiva, como también es un buen momento para defender, ahora y siempre, la libertad de expresión.

Y permítanme que acabe recordando a un extraordinario periodista, que es José Mari Calleja, que tuve la ocasión de conocerle, que luchó contra la intolerancia siempre y que, desgraciadamente, ha muerto por este terrible y desastroso virus que nos congoja.

Muchas gracias. *(Aplaudiments)*

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, president.

Senyories, hem culminat la compareixença del president del Consell per a donar compte de la situació que vivim, referida a les mesures que ha adoptat el Consell per a fer front als seus efectes adversos.

Compareixença de la vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives, senyora Mónica Oltra Jarque, per a informar sobre les actuacions dutes a terme fins aquest moment des de la Vicepresidència i la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives com a conseqüència de l'alarma sanitària de la COVID-19

El senyor president de les Corts Valencianes:

Ara donarem pas al segon punt de l'ordre del dia, que és la compareixença de la vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives per a informar sobre les actuacions dutes a terme, fins a aquest moment, des de la vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, com a conseqüència de l'alarma sanitària de la COVID-19.

Vicepresidenta té vosté la paraula per a informar a les Corts sobre la compareixença que ha sol·licitat a petició pròpia.

Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Gràcies, senyor president.

Molt honorable president.

Consellera.

Senyories.

Comparec en la Diputació Permanent per informar de la situació generada per la pandèmia del coronavirus, COVID-19, en el sistema públic de serveis socials i retre comptes de la gestió realitzada per la vicepresidència i la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives durant este temps, certament excepcional.

Comence agraint a cadascuna de les persones que treballen en el sistema públic valencià de serveis socials de la Comunitat Valenciana el seu esforç i la seua generositat. Estem davant d'una emergència sense precedents que obliga a actuar sense referents experiències anteriors. Però la professionalitat, el compromís i el treball ben fet d'este col·lectiu ha abordat amb rigor, afecte, afecte i empatia, una situació per a la qual no ens havia preparat ningú.

Precisament per ser una situació inèdita, és també encomiable l'esforç de tota la societat que, des de les cases, des dels llocs de treball, complint les mesures d'higiene i seguretat, estan contribuint a combatre la pandèmia.

I mereixen un reconeixement especial els xiquets, les xiquetes i la nostra població adolescent que ens han donat i estan donant-nos una lliçó de vida i de maduresa difícil d'oblidar. La societat valenciana té un gran futur perquè tenim amb ells i amb elles un gran exemple en el present.

Vull sumar-me també als agraïments que ja ha fet el president de la Generalitat, particularment als i les professionals de sanitat, farmàcia, sociosanitaris i dels serveis socials per cuidar-nos; al personal de neteja; a les forces i cossos de seguretat; als i les treballadores dels serveis essencials; a les persones i empreses que garanteixen la nostra alimentació, produint-la, distribuint-la, comercialitzant-la; als mitjans de comunicació per mantindre'ns informats; a totes les empreses que estan reconvertint la seua producció per ajudar en esta pandèmia i a les persones físiques que estan col·laborant, sense descans, en la fabricació de material; a les persones investigadores, que treballen sense parar per a entendre i combatre este virus; al personal d'emergència; a les persones professionals que ajuden en la distribució de material.

Vull aprofitar esta cambra per agrair, de tot cor, al personal de la vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives i al conjunt de totes les empleades i empleats públics el treball que estan duent a terme en primera línia; i també a les seues senyories, als grups parlamentaris, per la seua voluntat de col·laboració i de treball conjunt enfront de la pandèmia.

I, com no? Vull fer una menció especial a totes les persones afectades pel virus, a les que s'han recuperat i també a aquelles que ho viuen de prop amb algun familiar o persona estimada. Vull recordar també les persones que han mort. Res no pot pal·liar la pèrdua d'una persona estimada, però estes circumstàncies fan molt difícils, molt més difícils l'acompanyament de persones malaltes o fins i tot el dol posterior a la mort. Per això, vull mostra el nostre condol més sentit per les 1.112 valencianes i valencians morts amb coronavirus, de les quals, 386 són persones majors que vivien en centres residencials. Este Consell i tota la societat valenciana sentim i compartim este dol i el de les seues famílies.

Senyories, les actuacions que esta vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives ha dut a terme durant este temps han estat orientades a aconseguir cinc objectius: en primer lloc, previndre i protegir les persones i col·lectius que pugueren vore's afectats per l'expansió del virus; en segon lloc, atendre les persones afectades i contindre l'avanç de l'epidèmia; en tercer lloc, mantindre la prestació dels serveis en la seua integritat, és a dir, trobar vies alternatives per continuar prestant serveis que ara no es poden fer de manera ordinària; en quart lloc, donar una resposta àgil i eficaç a les noves situacions de vulnerabilitat generades per la pandèmia; finalment, evitar que l'emergència sanitària siga també una emergència social, tant per a les persones com per a entitats i empreses.

En esta línia, hem adoptat, segons ha anat evolucionant la crisi, les mesures que ara detallaré per ordre cronològic.

El 26 de febrer tingué lloc una primera reunió, en el Palau de la Generalitat, on es posà en comú la informació disponible en eixe moment, així com les incipients mesures de detecció, contenció i intervenció recomanades per les autoritats sanitàries, mesures que s'havien de garantir, amb caràcter general, pels departaments de riscos laborals de cada àmbit, competents en matèria de prevenció i actuació davant estes situacions.

Pocs dies després, el 6 de març, l'Institut Valencià d'Atenció Social-Sanitària va emetre una nota informativa sobre el coronavirus i, l'endemà, la directora general de l'IVASS envia una carta a familiars i persones tutores amb les primeres recomanacions emanades per les autoritats sanitàries precisament per a evitar transmissions. Entre elles, ja constava la recomanació d'evitar als centres en determinades circumstàncies i en la carta s'adjuntava un protocol del Ministeri de Sanitat amb instruccions per a la protecció de la salut de residents i personal treballador, així com indicacions sobre neteja, desinfecció, gestió de residus i identificació dels contactes dels casos en investigació.

Igualment, la Secretaria Autonòmica de Planificació i Organització del Sistema va enviar el mateix document a les organitzacions representatives d'empreses i entitats, així com a les tres direccions territorials de la conselleria, per fer-lo arribar al conjunt de centres, amb independència de la seua titularitat.

En vista de l'avanç de la pandèmia, el 9 de març es constituïx la mesa interdepartamental per a la prevenció i actuació davant del coronavirus, COVID-19, per analitzar la informació, coordinar i fer el seguiment de les actuacions que corresponen a la Generalitat, en el marc del Sistema Nacional d'Alerta Precoç i Resposta Ràpida. Esta mesa s'ha reunit en quatre ocasions més: el 10, el 12, el 16 i el 23 de març.

El 10 de març es va elaborar un protocol complementari entre esta vicepresidència i la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per demanar a les direccions dels centres residencials l'elaboració d'un pla d'actuació davant l'eventual aparició de brots de virus. Este pla havia d'incloure: les necessitats d'equips de protecció davant dels brots; la provisió de sabó, paper i solucions desinfectants; un pla de continuïtat de l'activitat, davant una previsible baixa de personal. A més es van restringir les visites a les estrictament necessàries i es van limitar només a una persona. S'obliga els treballadors i treballadores a consultar els serveis sanitaris de prevenció o mútues, si presenten simptomatologia respiratòria, per poder valorar la continuïtat de les activitats laborals.

En el protocol, també es detallen els passos a seguir en estos supòsits: residents amb infecció respiratòria lleu, sense evidència epidemiològica o amb evidència epidemiològica; i residents amb infecció respiratòria greu, sense evidència epidemiològica o amb evidència epidemiològica.

Quan un resident es classifica com a un cas probable o confirmat, ha de romandre en una habitació amb bona ventilació, amb bany propi, durant el temps establert. Les eixides a les zones comunes han d'estar absolutament restringides al mínim.

El 12 de març s'envia una circular per a personal i residents de tots els centres, restringint les visites, les eixides dels residents i l'accés als recintes de qualsevol persona que no estiga degudament autoritzada. Esta circular s'acompanya del material de suport: recomanacions, cartells i infogrames, amb la indicació expressa que han de situar-se en llocs visibles a tots els centres.

A més, en vista del progrés de la pandèmia, el 12 de març s'acorda el tancament dels 34 centres especialitzats

d'atenció a persones majors, clubs de jubilats, llars de pensionista o similars, siga quina siga la seua titularitat.

Eixe mateix dia també s'acorda suspendre les activitats i viatges d'oci, culturals o similars, organitzats per centres socials de qualsevol nivell, associació, entitat cultural o altres. Això inclou les activitats de termalisme i vacances socials, viatges per a persones amb diversitat funcional i vacances socials, campus i altres activitats de l'Institut Valencià de la Joventut, com «La senda del poeta» o «Les trobades de teatre jove». També es cancel·len les reserves dels albergs i cursos de formació.

El 13 de març s'ordena la suspensió de l'activitat dels centres de dia per a persones majors en situació de dependència, centres ocupacionals, centres de dia per a persones amb diversitat funcional, per a persones amb malalties mentals i per a la infància i l'adolescència, amb independència de la seua titularitat i tipologia de gestió. També se suspenen els serveis d'atenció ambulatoria, centres de rehabilitació i inserció social, punts de trobada familiar i els serveis Orienta i Kumpania. A més, es van dictar circulars per circumscriure les actuacions en matèria d'adopcions i acolliment familiar. Se limita l'atenció telefònica, reservant l'atenció directa per a casos urgents.

Igualment, es van prohibir les eixides dels centres, residències i llars d'infància i es van restringir les visites familiars i s'obliga a tindre preparats espais d'aïllament, per si són necessaris. Finalment, es van dictar circulars en relació a les mesures judicials en règim obert, contacte telefònic amb la família, evitar contactes grupals, etcètera.

El 14 de març s'adopten mesures especials, en relació al servei d'ajuda a domicili que, entre altres coses, suposen: l'obligatorietat de adoptar mesures de protecció i higiene, determinades per les autoritats sanitàries; l'ampliació de la plantilla, per a atendre el creixement de la demanda, sobretot com a conseqüència del tancament dels centres d'atenció diürna i els serveis d'atenció ambulatoria i les substitucions que es puguen presentar; quan els familiars es neguen perquè els auxiliars entren al domicili, es respecta la seua voluntat i es fa el seguiment de la persona via telefònica o per altres mitjans i s'anota la incidència.

Es garanteix l'abastiment d'aquelles persones majors que tenen dificultat per a realitzar la compra d'aliments i productes d'higiene bàsica.

Es van detectar 132 persones que no disposaven de xarxa de suport familiar, 64 persones majors i 68 amb diversitat funcional. Esta situació se solucionà a través de l'atenció en els seus domicilis, en 126 casos, o a través del seu ingrés en una residència, en 6 casos.

Senyories, una de les preocupacions màximes que estem tenint, i que he tingut ocasió de compartir amb alguna de les seues senyories, és la de la protecció de les dones víctimes de violència de gènere, ja que difícilment es pot concebre una situació pitjor que la de estar tancada en casa amb el teu agressor.

Per això, el 16 de març dictàrem una instrucció perquè els centres Dona 24 hores seguiren prestant el servei durant l'estat d'alarma mitjançant l'atenció telefònica i, en els

casos urgents, es realitza l'atenció de manera presencial, complint òbviament amb les normes de seguretat i prevenció sanitàries.

En un altre àmbit i per poder usar tots els recursos possibles, el 17 de març vam dictar una resolució per la qual s'acordaven mesures extraordinàries de gestió de serveis socials. L'objectiu era posar a disposició de la Generalitat els mitjans i recursos socials o sociosanitaris d'altres administracions públiques i de les entitats privades en funció de les necessitats originades per l'expansió de la COVID-19.

Així, quedà a disposició de la Generalitat tot el personal dependent d'eixos serveis, siga quina siga la seua naturalesa o règim jurídic. I este personal pot realitzar funcions diferents a les corresponents al seu lloc de treball, categoria o especialitat, sempre que estiguen relacionades amb l'atenció social o sociosanitària, directa o indirecta, d'acord amb el seu perfil professional.

Igualment poden adoptar-se mesures de mobilitat geogràfica en el conjunt de la Comunitat Valenciana i la suspensió de la normativa relacionada amb les jornades de treball i descans, prèvia comunicació als òrgans de representació de personal, evidentment respectant els descansos establits per la conselleria de sanitat en el Decret 32/2020.

Es tracta, senyories, de dotar de la musculatura necessària i la capacitat d'acció i reacció en matèria de protecció social que requereix una situació com la que estem vivint.

Este conjunt normatiu, imprescindible en un sistema que, encara hui, no disposa de l'estructura que seria desitjable per a garantir estos serveis essencials, a diferència del sistema sanitari o educatiu, molt més robustos i estructurats, es va reforçar amb quatre instruccions signades el 18 de març.

La primera d'elles, dirigida als serveis socials municipals, per a garantir l'atenció a persones sense llar, amb les següents mesures.

Instar als serveis d'atenció primària a realitzar una avaluació dels possibles allotjaments, hostals, hotels, residències juvenils, etcètera..., que puguen ser utilitzats durant la pandèmia, garantint la higiene, l'equipament, les condicions de temperatura adequades per a les necessitats bàsiques de persones sense llar.

Utilitzar les instal·lacions sanitàries disponibles en els municipis, dutxes i sanitaris de recintes esportius, d'escoles, etcètera. Cada equip social municipal havia de disposar, ha de disposar d'una persona responsable per coordinar l'operatiu. Una vegada determinat l'espai, la policia municipal ha de col·laborar en la detecció i atenció a estes persones.

Els serveis socials d'atenció primària garantixen l'alimentació de les persones sense llar facilitant-los aliments.

La segona instrucció va dirigida a personal dels centres diürns, en este moment suspesa l'activitat. Implica mesures especials en relació a l'activitat de determinats centres d'atenció diürna, independentment de la seua titularitat i tipologia de gestió.

Les mesures són: els equips professionals d'estos centres han de garantir l'atenció domiciliària i el seguiment a les persones

usuàries que ho requerisquen. Les direccions dels centres estableixen torns rotatoris del personal per fer tasques de seguiment i atenció domiciliària. Les persones professionals, mentre no tinguen una tasca assignada de manera específica, estaran disponibles en els seus domicilis.

Igualment, qui realitze el seguiment telefònic a persones usuàries ho haurà de fer, si és possible, des del seu domicili.

Quan els professionals detecten símptomes compatibles amb el coronavirus han de comunicar-ho immediatament a les autoritats sanitàries.

La tercera instrucció estableix les condicions d'atenció a persones en el sistema residencial de l'àmbit dels serveis socials i socio-sanitaris independentment de la seua titularitat o gestió.

Així, s'indiquen les normes per als centres residencials que no estan afectats per la COVID-19, entre les quals, l'obligatorietat de seguir les recomanacions del ministeri de sanitat; es prohibeixen les eixides i entrades de personal alié al centre; també es prohibeixen les eixides de persones residents, excepte aquelles que, per una vulnerabilitat específica, salut mental, persones amb trastorn de l'espectre autista, etcètera..., o per qualsevol patiment, requerisquen eixir del confinament.

Per garantir el correcte funcionament dels centres, es permet l'accés als centres a personal de manteniment i reparacions imprescindibles per a garantir el compliment de la normativa de salut i de seguretat: revisions d'extintors, de legionel·la, d'ascensors, de calderes...

Les persones residents, especialment aquelles amb grans dependències o persones molt majors, han d'estar la major part del temps en l'habitació, evitant els espais comuns. Estos espais a més han d'usar-se de forma rotatòria per a mantindre la distància de seguretat recomanada.

En el moment en què l'equip professional del centre detecte símptomes compatibles amb el coronavirus, s'aïllarà esta persona i es comunicarà immediatament a les autoritats sanitàries.

La quarta instrucció va dirigida als centres residencials de protecció de dades, siga quina siga la seua titularitat o gestió. S'indica, entre altres coses, que han d'aplicar les recomanacions de la Direcció General de Salut Pública i Addiccions del Ministeri de Sanitat. Que queda prohibida l'entrada de persones alienes, excepte els nous ingressos, en este cas òbviament, sí. Que també queden restringides les eixides, llevat d'aquelles dones que han d'acudir al lloc de treball, que els espais comuns han d'utilitzar-se de manera rotatòria i que, en cas de detectar-se símptomes compatibles amb el coronavirus, cal aïllar immediatament la persona i comunicar-ho a les autoritats sanitàries.

Recordem, senyories, que el mateix dia 18, la Conselleria de Sanitat i Salut Pública, dicta una resolució per la qual els centres residencials de persones majors dependents que es troben afectats per la COVID-19, queden sota les ordres conjuntes de la Direcció General de Recursos Humans i de la Direcció General d'Assistència Sanitària de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

El 20 de març, el Consell va aprovar el Decret de coordinació i finançament de l'atenció primària de serveis socials. El decret dona estabilitat a les plantilles dels serveis socials municipals a través d'un instrument del contracte Programa, que permet la col·laboració financera entre la Generalitat, les diputacions provincials i les entitats locals de la Comunitat Valenciana i ens permet avançar en el desplegament de la Llei de serveis socials inclusius.

D'esta manera s'ordenen els sistemes de finançament del Sistema públic valencià de serveis socials amb convenis administratius, amb una durada de quatre anys, de tal manera que es proporciona estabilitat financera a les entitats locals i seguretat laboral a les plantilles.

Amb esta mesura es garantix estabilitat de 2.500 llocs de treball, dels equips d'atenció primària i dels centres i recursos municipals.

El 24 de març vam acordar mesures extraordinàries en relació amb les ajudes concedides a càrrec del 0,7 de l'IRPF del 2019. En concret es va autoritzar el canvi en la finalitat de la subvenció concedida a Creu Roja, per tal que poguera adaptar els seus programes d'acció a la lluita contra els efectes socials, sanitaris i econòmics produïts per la COVID-19.

Això mateix es va fer el 31 de març amb la subvenció concedida a l'entitat Sant Joan de Déu. I en este moment estan en tramitació les subvencions concedides a Centro de Desarrollo Rural La Safor i Anaquerando.

Deia abans, senyories, que el sistema de protecció social atén una gran diversitat de situacions, i totes elles es poden vore afectades per l'ona expansiva d'esta crisi. Per això, és la nostra obligació, com a governants, garantir que esta ona no impacte negativament sobre col·lectius que tenen uns drets que cal preservar i que solen ser els col·lectius més castigats.

En eixe sentit, el 25 de març es va acordar la pròrroga de la vigència dels títols i carnets de famílies nombroses i monoparentals per un any. D'esta manera eixes famílies no perden l'accés als beneficis a què tenen dret, com per exemple les deduccions en matèria de matrícules universitàries i de formació professional, punts per a l'elecció de centre educatiu, beques de menjador, descomptes en el transport, l'accés al bo social, contra la pobresa energètica, etcètera.

Són 19.323 famílies que no hauran d'estar pendents de les contingències administratives derivades de la declaració d'estat d'alarma. Com tampoc ho hauran d'estar les persones amb diversitat funcional, ja que també hem prorrogat la vigència de les resolucions i els certificats de reconeixement del grau de discapacitat que havien de ser revisades abans del 31 de desembre de 2020.

Estem parlant de 4.834 persones en tota la Comunitat Valenciana que no han de preocupar-se d'unes coses que -coincidiran amb mi- són absolutament menors en este moment.

En esta mateixa línia, per evitar angoixes i generar confiança i seguretat, el 27 de març el Consell ratificava la resolució per la qual es garantix l'abonament del servei a les entitats

d'acció concertada dels serveis socials, de la mateixa manera que si s'estigueren prestant ordinàriament, és a dir, a tota la xarxa d'entitats sense ànim de lucre.

Això, amb independència del cessament d'activitats dels centres d'atenció diürna i ambulatori.

Amb esta mesura garantim el servei a les persones usuàries perquè amb eixos recursos se'ls presta l'atenció domiciliària que necessiten i podem fer el seguiment de les seues situacions particulars.

Altres comunitats autònomes, senyories, s'han interessat per esta mesura per adaptar-la als seus territoris.

Les valencianes i valencians beneficiats per estos serveis són persones amb diversitat funcional, persones majors, xiquets i xiquetes tutelades, col·lectiu LGTBI, o les xiquetes i xiquets gitanes i gitanos que participen en el programa Kumpania.

El mateix dia vam dictar una altra resolució per a organitzar els serveis socials d'atenció primària que en estes circumstàncies excepcionals requereixen mesures excepcionals de gestió i de coordinació.

Cal tindre en compte que la suspensió de les activitats dels centres d'atenció diürna i dels serveis d'ambulatoris, efectiva des del 16 de març, juntament amb el confinament de la població, han suposat un risc afegit de vulnerabilitat prèvia de moltes persones que estaven sent ateses en els serveis diürns.

I encara més, si tenim en comte que la malaltia en les persones majors també ens obliga a prendre mesures per a evitar que puguen abandonar el confinament per a fer tasques mèdiques o farmacèutiques o de satisfacció de les necessitats bàsiques. Les mesures contemplades són fonamentalment les següents.

Es mantenen els serveis i prestacions essencials. És a dir, no es poden suspendre ni tancar el servei ni les funcions, excepte si és decretat per la Generalitat o el Govern d'Espanya.

La tramitació d'expedients es realitzarà, sempre que siga possible des del domicili.

La coordinació de totes les accions de tot l'equip d'atenció primària són assumides per la persona que ostenta la direcció o per qui esta nomene. L'equip ha de detectar, diagnosticar i atendre les persones que patisquen desprotecció social provocada per esta pandèmia, especialment persones majors, amb diversitat funcional o amb problemes de salut mental que, encara que tinguen xarxa familiar o persones cuidadores, estes s'hagen contagiats.

Xiquets, xiquetes i adolescents que es puguen trobar en situació de desemparament o risc de contagi per les persones progenitores, tutores, acollidores o cuidadores. O també els que tingueren una beca parcial de menjador que s'hagen vist afectats pels tancaments dels menjadors.

Persones contagiades que, per les característiques de l'habitatge, no puguen complir les normes d'aïllament,

persones sense llar, persones que han perdut la font d'ingressos i no estan cobertes per les mesures de l'estat, o qualsevol altra situació assimilable.

Quan no es puga donar resposta des de l'atenció primària, es derivarà a l'atenció secundària i s'establixen les prioritats d'actuació en l'atenció primària bàsica, en concret, es reforcen els serveis d'atenció a domicili i atenció a barris inclusivius, es prioritzen els expedients de dependència i renda valenciana d'inclusió que ho requereixen per especial vulnerabilitat i finalment es preveuen mesures de coordinació dels serveis d'atenció primària específica: Pangea, equips específics d'intervenció amb infància i adolescència, unitats d'Igualtat i Xarxa Jove. I seran precisament els equips d'intervenció amb infància i adolescència els que s'encarregaran de fer la intervenció amb aquelles persones que no han pogut celebrar el dol dels seus familiars que han perdut per esta pandèmia.

Un altre àmbit a què s'ha dedicat atenció específica és el de les persones joves. Per això, el 31 de març l'Institut Valencià de la Joventut va posar en marxa la plataforma d'oci educatiu, #IVAJdesdecasa, que, amb propostes participatives i de voluntariat, a través de les xarxes socials, convida la gent jove amb activitats d'oci educatiu. Es poden trobar propostes de formació educativa, artística i lúdica que faciliten la interacció d'una manera positiva a través de les xarxes socials i que fomenten el pensament proactiu.

També s'han llançat concursos de mems, #aramems; de fotografia, #arafotografia; de monòlegs, #aracomèdia; de relat breu, #aramirades i de youtubers, #arayoutubers.

I s'ha programat la realització de vídeos de personatges estereotipats que formen part de la quarantena o la realització de la primera web sèrie valenciana de vídeo vertical multilingüe, adaptada a Instagram i a Tik-Tok.

Diàriament, a través de la xarxa, GVA-IVAJ, es pot participar en reptes educatius, a través d'estratègies artístiques com la fotografia, audiovisuals i microrelats, o la promoció de referents juvenils amb programació d'emissions en directe de testimonis i actuacions.

En fi, senyories, un instrument que es va elaborant permanentment amb les propostes dels professionals de la joventut de tot el territori i que ajuda la gent jove a portar millor el confinament, de pas que poden participar d'oci educatiu edificant per al seu desenvolupament.

L'1 d'abril, la Direcció General d'Infància i Adolescència va establir un protocol per a l'atenció immediata de xiquets, xiquetes i adolescents amb necessitats de protecció derivada de la pandèmia. Establix models unificats de recollida, d'informació, per a adoptar ràpidament mesures de protecció i establir pautes d'atenció psicològica.

Cal dir a més, senyories, que des de la conselleria es fa un seguiment diari de tots els centres, amb una atenció personal i constant per a previndre i protegir estes persones especialment vulnerables.

Però si hi ha una norma que tindrà un impacte directe sobre les persones que més ho necessiten, és el decret aprovat el passat dia 3, que establir les bases reguladores de la

concessió directa de subvencions a entitats locals, titulars de serveis socials d'atenció primària, per fer front a l'impacte de la COVID-19.

L'objectiu d'estes subvencions directes és reforçar les polítiques socials i d'atenció a famílies, especialment a aquelles en situació de major vulnerabilitat: persones majors en situació de dependència, persones sense llar, famílies monoparentals o xiquets i xiquetes afectats pel tancament dels centres educatius.

La dotació global és d'11,5 milions d'euros que s'articulen en dos conceptes: per un costat, prestacions bàsiques de serveis socials per a reforçar els serveis de proximitat domiciliària, traslladar a l'àmbit domiciliari els serveis de rehabilitació, reforçar els dispositius d'atenció a persones sense llar i ampliar les plantilles dels centres de serveis socials municipals o les prestacions econòmiques individualitzades, entre altres.

Per altra banda, actuacions per a garantir el dret bàsic d'alimentació de xiquets i xiquetes en situació de vulnerabilitat, els PEI d'infància. Les ajudes consisteixen en transferències econòmiques directes en efectiu o targeta de pagament, per a garantir l'alimentació de xiquets i xiquetes.

Es tracta d'una prestació econòmica de quatre euros al dia, 120 al mes, a les persones menors d'edat amb vulnerabilitat, dels quals es descompta, si és el cas, la targeta de pagament de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Eixe mateix dia, a més, el Consell va prendre raó de la declaració d'emergència de la contractació per 2 milions d'euros de les actuacions necessàries per a la contenció de la COVID-19 en persones, residències i centres, competència d'esta conselleria.

També s'inclou la contractació dels treballs de difusió de les actuacions de la conselleria per posar en coneixement de la població i especialment dels col·lectius vulnerables les mesures que s'han acordat.

Esta pandèmia, senyories, no distingix entre festius ni caps de setmana. Per això, el 7 d'abril es va ampliar als caps de setmana i festius el servei Menjar a casa que actualment atén 3.125 persones majors.

D'esta manera, el servei que fins ara cobria el menjar de dilluns a divendres s'ofereix els set dies de la setmana de manera ininterrompuda, amb l'objectiu que les persones majors que no poden eixir al carrer, degut a les mesures de confinament, i que no compten amb mitjans de suport tinguen cobertes les necessitats alimentàries de manera nutritiva i saludable.

La conselleria es fa càrrec del cent per cent dels menús del cap de setmana, amb una partida de 160.572 euros.

A més, des de primer moment es va tindre especial cura en el fet que els tràmits administratius d'atenció a les situacions de dependència i de la renda valenciana d'inclusió no es veieren afectats per les mesures de l'estat d'alarma.

En eixe sentit, a més de declarar com a essencials tots els serveis de la conselleria i facilitar les fórmules del teletreball,

el 8 d'abril vam ampliar una sèrie de mesures per a agilitzar la tramitació dels expedients, en casos de vulnerabilitat especial.

En concret, estes prestacions es gestionen sense necessitat de remetre prèviament tota la documentació. La que falte es remetrà una vegada acabe l'estat d'alarma.

En un altre àmbit, el 13 d'abril es va resoldre habilitar temporalment com a centres d'acollida temporal d'emergència de caràcter social i sociosanitari determinats immobles en funció de l'evolució de la pandèmia. En este moment hi ha set centres previstos per a esta finalitat, i estem a punt d'ampliar a un huité.

I també, per reforçar el personal, el 16 d'abril vam acordar amb la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport la posada a disposició de la vicepresidència del personal d'eixa conselleria amb determinats perfils professionals.

Al personal que siga adscrit temporalment a la nostra conselleria, li seran d'aplicació les instruccions sobre mesures extraordinàries dictades per la Vicepresidència en el marc de la pandèmia.

Esta adscripció té caràcter transitori, mentre dure l'estat d'alarma i les seues possibles pròrrogues, i es podran anar modificant en funció dels diferents escenaris que ens vagen marcant les autoritats competents.

També és important continuar amb el pagament a les empreses que presten serveis en l'àmbit dels serveis socials. Per això, el passat divendres, el Consell va ratificar una resolució que ordena continuar el pagament a les empreses amb què tenim places contractades en centres diürns i serveis ambulatoris.

Se'ls paga de la mateixa manera que si estigueren prestant el servei en els llocs habituals, a pesar d'haver suspés la seua activitat en eixos llocs, com a conseqüència de la pandèmia.

D'esta forma es compensa el fet que els equips professionals dels centres on s'ha suspés l'activitat ara estan atenant en els domicilis i fent el seguiment de les persones usuàries, com també eventualment reforçant la xarxa residencial.

Per altra banda, aconseguim així que les empreses puguen fer front a l'impacte econòmic ocasionat per la pandèmia, però han de mantindre els requisits i la ràtio de personal en relació amb les prestacions i el nombre de persones ateses, amb la finalitat d'evitar EROTO o acomiadaments de treballadors i treballadores.

Perquè, també en este sector, hem d'evitar que les conseqüències de la crisi repercutixquen sobre la part més feble.

També s'acorda abonar les prestacions vinculades al servei que es presta a les persones en situació de dependència, usuaris d'eixos centres, mentre dure la seua suspensió, perquè puguen pagar a les empreses.

Com veuen, senyories, hem estat treballant dia a dia sense descans, davant una realitat que va evolucionant a un ritme desconegut i que exigix actuar en diversos àmbits al mateix temps.

Elaborar i aplicar decrets, ordres, resolucions i instruccions, reorganitzar els recursos humans disponibles, dictar normes adaptades a cada servei, tramitar les disponibilitats pressupostàries necessàries, disposar urgentíssimament dels subministraments imprevisibles, coordinar-se amb altres administracions, atendre les mil i una consultes dels serveis socials, dels ajuntaments, empreses, persones angoixades.

Com saben, senyories, perquè també han fet peticions de compareixença en este sentit, les residències de persones majors han patit de manera especial les conseqüències d'esta malaltia.

Tindrem temps, quan superem la pandèmia i l'emergència, d'analitzar els fets, les singularitats, i aprendre per a millorar. Perquè, si alguna cosa positiva ens ha de deixar esta pandèmia, és l'aprenentatge per al futur.

Hem detindré un moment en posar-los al corrent de les actuacions dutes a terme. Les línies de treball van ser particularment tres: repartiment de materials de protecció, recopilació i flux d'informació amb sanitat, atenció a les persones residents i les famílies.

Esta Vicepresidència ja havia adoptat mesures destinades a la prevenció i la protecció del contagi, tant entre les persones residents com les treballadores que els he anat contant anteriorment de manera cronològica.

El 19 i 20 de març, la Vicepresidència comença a distribuir material a entitats, ajuntaments, xarxa de centres, serveis i recursos en este moment només el gel hidroalcohòlic.

Després de quatre dies, que se'ns van entoixar com si foren segles, entre el 25 i el 28 de març, es repartixen aproximadament 356.000 mascaretes, 14.000 litres de gel hidroalcohòlic i 67.000 guants.

De manera paral·lela, a partir del 13 de març, en col·laboració amb la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial i els instituts tecnològics, es treballa de manera molt intensa perquè empreses valencianes elaboren materials de protecció.

Així, el 20 de març, la conselleria encomana un contracte d'emergència per a la confecció de material propi elaborat per empreses valencianes, que té com a conseqüència que l'1 d'abril comencem a repartir equips de protecció d'empreses de Castelló, València i Alacant.

Així es comença a assegurar la distribució de material adquirit per la conselleria de manera diària i regular.

Vull aprofitar per agrair públicament a tot l'equip de la conselleria d'economia sostenible, a l'lvace, a la xarxa d'instituts tecnològics i a l'Institut Tecnològic del Tèxtil, Aitex, com també a les empreses que han fet un enorme esforç per a adaptar la seua producció a les necessitats que requeria la societat valenciana en uns moments tan durs.

El president les ha anomenat totes, les que estan fabricant, en este cas, estem parlant de Cotoblaú, Marie Claire, Ramón Espí, Funcotex, NV Evolutiva, Creaciones Euromoda,

mascaretes. Les viseres, Grupo Servipack en Alcoi. Els guants, Torreval Levante y Kanban.

I també agrair a l'Institut de Biomecànica de València de la Universitat Politècnica de València que està fabricant viseres.

Agraïsc el seu rigor, disponibilitat, celeritat i professionalitat demostrada des del primer moment, posant a disposició de la Generalitat tot el múscul i tot el cor per a fabricar, certificar i disposar de material necessari elaborat per empreses valencianes.

D'esta manera, des de l'1 d'abril, esta conselleria ha distribuït 407.646 EPI, 260.735 mascaretes i 22.015 ampolles de hidrogel, 95.300 guants, 29.306 protectors facials, més 120 termòmetres, 20 equips de protecció i 50 tapabotes.

Esta distribució ha arribat a tota classe de centres inclosos, per exemple, llocs de residència habitual d'ordes religiosos i infermeries religioses que, acollint-se a la normativa derivada del decret d'alarma, es van dirigir a nosaltres, entenent que adquirien la consideració de residències i que per tant havien de ser ateses per esta conselleria.

Per províncies i en nombres totals, a la província de Castelló s'han distribuït 47.550 unitats, a la de València, 199.750, i a la d'Alacant, 160.156. I la distribució continua.

En este moment, per exemple, està en camí la distribució de material a empreses del sector residencial que gestionen diversos centres de la província d'Alacant. En concret, 15.000 mascaretes, 3.160 protectors facials i 850 ampolles d'hidrogel.

I entre hui i demà es continuarà repartint a estes empreses en les províncies de Castelló i València.

Però tot este material òbviament es complementa amb el de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, que s'encarrega primordialment dels centres afectats per la COVID i del qual informarà detalladament òbviament la consellera de Sanitat Universal i Salut Pública, però que se proveïx puntualment des dels departaments de salut.

Per tant, també vull agrair el treball, la coordinació, la dedicació, el compromís i el treball conjunt que estem fent i que seguirem fent, consellera Barceló, se te nota en la careta l'impacte d'estos dies. Moltes gràcies, Ana.

Complementàriament hem elaborat un protocol d'actuació que permet la baixa voluntària en els centres de persones majors en situació de dependència i persones amb diversitat funcional, sempre que es garanteix el seu benestar.

Este protocol, consensuat amb sanitat, facilita el treball dels centres i tranquil·litza les famílies, garantint la seguretat, la salut pública, el benestar de la persona, com també la no vulneració dels seus drets.

La petició la pot realitzar la persona resident, si té plena capacitat d'obrar i suficient judici per autodeterminar-se, familiars o tutors legals.

I el trasllat pot ser al seu propi habitatge, al del familiar que ho sol·licita o a la residència d'un altre membre de la

família que haja de ser la persona cuidadora, sempre amb el compromís de cuidar-lo.

Si la persona resident té reconegut un grau de dependència o dret a la prestació professional residencial, pot triar la suspensió temporal del servei o causar baixa definitiva.

Si opta per la suspensió temporal, manté el dret a ocupar i retornar a eixa mateixa plaça residencial.

En cas de baixa de la prestació del servei residencial, s'entén que existix una renúncia a la prestació determinada en el PIA o resolució reconeguda en el seu moment, però en cap cas afectaria al grau dictaminat de dependència. En cas de ser una prestació vinculada al servei o una prestació de garantia, se li continua abonant, sempre que satisfaga efectivament el pagament al centre.

En este cas, i una vegada finalitzat l'estat d'alarma, podrà tornar a sol·licitar el recurs, per a l'atenció a persones en situació de dependència que considere, sense que el grau de dependència, com deia, reconegut prèviament, siga afectat per la decisió.

Com és lògic, senyories, este protocol s'està aplicant en residències o habitatges tutelats que no tinguen persones que han donat positiu amb COVID-19 o tinguen símptomes compatibles amb el coronavirus.

En el cas dels centres que tenen persones contagiades o amb símptomes, s'aplica el mateix protocol, però s'ha d'obtenir l'autorització de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Senyories, esta crisi ens està deixant morts i patiment, també ens està deixant algunes coses clares: que una societat generosa i solidària com la nostra és una societat forta. Que no existix un futur de progrés, si no cuidem allò que és de totes i de tots, allò col·lectiu.

I que qui exercim la política, en conseqüència, hem de fer polítiques per a tots i totes, polítiques inclusives, que cuiden la gent i que preserven allò col·lectiu.

Este Consell ho té clar, hem prioritzat les polítiques socials, i ara amb més raó que mai anem a continuar enfortint-les.

Des d'ara mateix, com a mostra dos exemples: ampliant el crèdit per a la renda valenciana d'inclusió, amb 18,7 milions més, i treballant per a pròximes modificacions pressupostàries en esta mateixa línia, perquè ara més que mai la renda es convertix en l'instrument més important de lluita contra l'empobriment i l'exclusió. Incrementant els crèdits destinats a infraestructures socials, centres d'acollida, d'emergència temporal, equipaments en centres de vivendes tutelades amb dos milions d'euros.

La nostra determinació es posar tot de la nostra part per a eixir d'esta crisi amb més unitat i més fortalesa, sense deixar ningú enrere. Totes i tots hem d'espantar amb la mateixa direcció.

M'he centrat, senyories, en les mesures de qüestió quotidiana per fer front a esta emergència inèdita per a totes i tots nosaltres. Però com poden imaginar som moltes més les

accions que s'han dut a terme, algunes directament des de la vicepresidència i altres de manera coordinada.

Així, i sense ser exhaustiva, hem participat amb el Consell Territorial de Serveis Socials del 20 de març i el 3 d'abril, hem mantingut reunions virtuals o telefòniques amb la ministra d'Igualtat, el ministre de Seguretat Social, Inclusió i Migracions, la secretària general de Polítiques d'Inclusió o el secretari d'Estat de Drets Socials. També, amb la plataforma per a la salut mental, el president d'Aerte, l'arquebisbe de València, la coordinadora del centre Dona 24 hores de València, alcaldes, amb els síndics i síndiques dels grups parlamentaris, la portaveu d'Igualtat del Grup Ciudadanos, la plataforma del tercer sector, entitats de salut mental, representants de col·lectius gitanos, etcètera.

I, com no, amb la consellera i l'equip directiu de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, amb qui hem mantingut contacte diari, permanent a través de reunions presencials quan encara era possible, videoconferències, converses telefòniques, correus electrònics, pràcticament al minut.

Una col·laboració i un treball en conjunt destinat a un triple objectiu: previndre, protegir i atendre correctament en les millors condicions tant el personal com particularment les persones que viuen en les residències de persones majors.

A més, la vicepresidència ha mantingut contactes permanents amb entitats del sector, com Creu Roja, Intermon Oxfam, Save the Children, Unicef, Fesord, Asocide, col·legis professionals, ajuntaments, agents econòmics i socials, cambra de comerç, etcètera, i moltes més que mantindré els pròxims dies amb la plataforma per a la dependència, entitats d'infància, coordinadores de centres de dones.

Igualment estem col·laborant amb la delegació del govern en allò que fa referència amb la transmissió d'informació i petició d'intervenció de la unitat militar d'emergències. També amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies per a difondre informació als ajuntaments a través de la seua xarxa.

I també, òbviament, col·laborem amb l'administració de justícia de manera diligent, facilitant els informes requerits per la Fiscalia Provincial de València des del 26 de març conforme a la seua petició i facilitant la informació requerida per la fiscal superior de la Comunitat Valenciana el passat 14 d'abril.

I també, des del 27 de març, remetem informes diaris sobre persones menors d'edat que estan en el sistema de protecció a petició de la fiscal coordinadora de menors.

Com veuen, senyories, hem estat treballant cada dia per a actuar, proporcionar i satisfer les necessitats de les nostres persones usuàries, garantir les prestacions de les més desfavorides i establir un marc legal per a desenvolupar totes les accions necessàries.

Malauradament hem patit pèrdues irreparables, ja que este virus és particularment agressiu amb les persones major. Però n'hi ha un altre virus, el de la fragilitat, que afecta a la gent més vulnerable, perquè patix les conseqüències d'una situació inèdita.

És per este motiu que créixer en protecció social, com s'ha fet en la legislatura passada, és imprescindible; ampliar pressupostàriament en serveis socials és necessari, i desenvolupar la quarta pota de l'estat és un imperatiu polític i ètic. Per això és tan important la llei de serveis socials inclusius, que, junt amb la renda valenciana d'inclusió, doten la ciutadania d'un matalàs per a afrontar en millors condicions el dia a dia.

Les crisis també són una oportunitat, perquè afloren les nostres debilitats, les nostres amenaces i ressalten les nostres fortaleses.

Si una lliçó hem de traure d'esta crisi, senyories, i de la gestió perversa que es va fer de l'anterior crisi econòmica de 2008 és que l'estat de benestar, els quatre pilars que el sustenten, l'educació, la sanitat, el sistema públic de pensions i els serveis socials, són fonamentals.

Són serveis essencials sense els quals la vida no pot seguir. També s'ha visibilitzat que els serveis essencials, que ho són ara perquè la llei així ho declara, són curiosament serveis que no solen estar valorats com correspon en l'escala social. Són els serveis vinculats a criar, cuidar i curar, tres activitats que conformen l'economia de la vida i que, per cert, solen estar protagonitzades per dones en una gran majoria.

Esta crisi passarà, senyories. La investigació i la ciència trobaran la solució, la prevenció i la curació de la malaltia, i tornarem a trobar-nos i donarem ací explicacions perquè vostès puguen exercir la seua tasca de control al govern, que és absolutament imprescindible en democràcia.

Però quan passe, nosaltres ja no serem els mateixos, ja no serem les mateixes, i haurem de demostrar-ho amb mesures profundes de reconstrucció, d'una potent xarxa de protecció social, amb nous paradigmes, enfortint la xarxa pública que impedisca que ningú caiga reorientant inversions i repensant molts dogmes i certes que pensàvem immutables.

A esta tasca els encoratge, senyories, perquè un microorganisme al límit de la vida ens ha posat la vida al límit.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments)*

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, vicepresidenta.

Senyories, ara continuarem amb el debat.

Els vull comunicar que la Diputació Permanent continuarà demà de matí, a les deu i mitja, amb el punt que teníem previst hui per a tercer punt de l'orde del dia, que serà la compareixença de la consellera de sanitat universal, a la qual agraïm la seua disponibilitat per a poder vindre demà -hem ajustat l'agenda- a les deu i mitja i perquè crec que és molt oportú que tingam el temps disponible per a poder escoltar amb molta atenció totes les compareixences i se'ns ha fet un poc llarg. Per tant, continuarem el tercer punt de l'orde del dia demà, dijous, i començarem la Diputació Permanent..., continuarem la Diputació Permanent a les deu i mitja amb la compareixença de la consellera de sanitat universal.

Ara és el torn dels grups parlamentaris i, en primer lloc, la il·lustre diputada Llanos Massó, que fixarà posició en nom del Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana.

Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora Massó Linares:

Gracias, señor presidente.

Señor presidente.

Señora vicepresidenta.

Claro que no presuponemos mala fe. Yo, hoy, no voy a hablar presuponiendo mala fe. Simplemente creo que ha sido incompetencia.

Aprovechando que la señora Oltra ha venido hoy, después de estar desaparecida sobre toda esta crisis, a hacernos una lectura prácticamente sobre sus órdenes, resoluciones y todo lo que se ha ido publicando, creo que hay algunas cosas que son importantes.

Lo primero que tenía que haber hecho hoy cuando ha hecho uso de la palabra era pedir perdón a los valencianos. Pero, sobre todo, a los familiares de los fallecidos en las residencias de mayores. Y luego, señora Oltra, presentar su dimisión.

El 25 de febrero se confirma el primer caso. El 3 de marzo se descubre que hubo un fallecido el 13 de febrero, el 10 de marzo, el 11 de marzo, el 18 de marzo, el 23 de marzo, el 27 de marzo, el 16 de abril... podemos ir siguiendo así hasta llegar al día de hoy a 386 mayores fallecidos en las residencias, 470 trabajadores contagiados y 1.630 residentes contagiados. Estos no son números, señora Oltra; son personas. Cada uno de estos 386 fallecidos tienen un nombre y tienen una familia.

Como usted bien dice en las resoluciones que se han publicado, la Generalitat, a través de la vicepresidencia y Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, tiene competencia exclusiva en materia de servicios sociales. Por tanto, señora Oltra, creo que la responsabilidad también es exclusivamente suya.

En la Comunidad Valenciana se han contabilizado 1.212 muertos, de los cuales el 34 % de los fallecidos a causa de la COVID-19 son internos de las residencias de mayores. Sí, ya sé que la edad es un factor de riesgo y en las residencias obviamente todos tienen edades avanzadas. Pero, señora Oltra, por eso no deberían haber sido abandonados a su suerte.

Si vemos la gráfica de contagios de las residencias de mayores, está pequeña, no la he podido imprimir más grande, pero es una gráfica lineal de los fallecidos en las residencias de mayores. ¿Qué significa eso? Que el contagio ha sido sostenido, que hay un crecimiento sostenido en el contagio.

Y eso, ¿qué nos hace pensar? Pues que o no se están aplicando las medidas de contención pertinentes o, si se están aplicando, no están siendo efectivas por inadecuadas.

Esta curva la verdad es que difiere de la de contagios en general en la Comunidad Valenciana, que sí tiene cierta variación. Como digo, las competencias son suyas y la responsabilidad es suya.

¿Se estableció algún protocolo para evitar el contagio en estos centros? ¿Qué tipo de material se proporcionó a las residencias y en qué cantidad? Ya nos lo ha explicado. Está claro que, a juzgar por los resultados, insuficiente.

¿Se han realizado pruebas para la detección de la COVID-19 al personal de las residencias? Evidentemente, no o muy poco. Y si es así –me dirá que sí que se las han hecho–, ¿por qué solo se han facilitado datos de solo seis días de trabajadores en cuarentena? ¿Esto es transparencia?

¿Se han realizado pruebas a los residentes para poder aislar a los contagiados? Me dirá que en algunos casos, sí. Pero en general, no.

No, señora Oltra, no se hizo nada de todo esto y el resultado, 386 personas muertas. Eso sí, si damos por fiables sus datos. 386 personas, familias que han perdido un padre, una madre, un abuelo, una abuela, un esposo o una esposa sin poder despedirse, sin saber qué había pasado, porque en algunos casos el calvario de los familiares hasta saber qué había pasado ha ido añadiendo más dolor a la pérdida.

Falta de información, llamadas de las familias sin contestación, preguntas sin respuesta. Son muchísimos los testimonios leídos y escuchados este último mes y medio. Si le queda algo de humanidad, váyase, señora Oltra.

¿De verdad cree que está en condiciones de poder afirmar, viendo los datos, que se hizo todo lo posible para salvar la vida de 386 seres humanos? No perros como Excalibur, señora Oltra; seres humanos.

¿Ha pedido explicaciones a la señora Barceló de por qué en algunos casos, según fuentes de Comisiones Obreras –no sospechosos de la extrema derecha–, cuando se avisó a los sanitarios por la situación urgente que atravesaban los pacientes, estos nos dijeron que tenían orden de no trasladar a los pacientes de las residencias al hospital?

¿Ha pedido o va a pedir explicaciones de por qué, según el presidente de la patronal del ramo de la sanidad privada española, en Valencia hay 25 hospitales privados a los que se les pidió mantenerse abiertos con muchas UCI, que no han sido utilizadas mientras morían ancianos en las residencias sin asistencia sanitaria?

En otras comunidades, en este sentido, sí que han sido más efectivas y se ha usado el 100 % de esos recursos. ¿Por qué no se ha hecho lo mismo aquí? Los familiares de los fallecidos y todos los valencianos necesitan una explicación. Como digo, no es mala fe; es incompetencia.

¿Cree que es este el estado de bienestar que sus políticas han conseguido para nuestros mayores, para los que nos lo han dado todo, para los que nos han proporcionado todo lo que tenemos?

Su gobierno social, comunista, nacionalista no ha rescatado a las personas de las garras de la muerte; las ha dejado abandonadas a su suerte.

Por desgracia, estas personas ya no están con nosotros. No se puede hacer nada aparte de pedir perdón y asumir responsabilidades.

Por ahora, señora vicepresidenta, nos encontramos con miles de valencianos en grave situación económica. Y aunque no tenemos muchas esperanzas, pues deseamos que la *conselleria* esté mínimamente a la altura, y vista su incapacidad de gestión, lo mejor sería que otra persona se haga cargo de esta responsabilidad y usted se vaya a casa.

Por si no hubiera sido suficiente para que usted abandone de una vez este gobierno, su gestión en los centros de menores y su dejación de responsabilidades para con esos niños bajo su tutela, ahora tenemos la nefasta y negligente gestión que está haciendo de las residencias de mayores. Usted es incapaz de gestionar y cuidar lo mejor que tiene nuestra sociedad: nuestros niños y nuestros mayores.

Si no lo quiere hacer por los valencianos, por los niños, por los mayores, hágalo por usted. No dañe más su imagen. Presente hoy mismo su decisión.

Pero como eso no va a suceder, y mientras usted se lo piensa, nosotros le vamos a presentar una batería de propuestas para intentar paliar en la medida de lo posible esta situación sobre todo en las residencias de mayores: información detallada y actualizada diariamente, plan de inspección y saneamiento de todas las residencias de ancianos, inmediata entrega de material de protección sanitario para los residentes y para los trabajadores –pero, de verdad, que sea material de verdad, que sea material que les proteja–, inmediata realización de test de detección en todas las residencias de mayores, tanto a residentes como a personal, y..., a ver, es que se me acaba el tiempo.

Bueno, ya le iré diciendo más de las medidas que nosotros le proponemos. Y es una lástima, es una lástima que mi grupo parlamentario en todas las provincias de España ha tenido que presentar una demanda a fiscalía para que se investigue qué es lo que está sucediendo en esas residencias de mayores, aunque, de hecho, en algunas provincias ha sido ya la propia fiscalía la que ha empezado a investigar.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem el debat en la fixació de posició per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, la il·lustre diputada Mamen Peris, que fixarà posició sobre esta compareixença.

Quan vostè vullga, senyoria. (*Pausa*) Sí, disculpe vosté, quan vullga.

La senyora Peris Navarro:

President.

Consellers.

Señorías.

Las grandes epidemias las veíamos siempre desde la distancia porque se producían en otros continentes. Con la gripe aviar en 2009 tuvimos un aviso. Los virus hermanos del COVID-19, como son el SARS y el MERS, se daban en 2013 en China y en 2012 en Oriente Medio, ya advertían su virulencia y su morbilidad de este tipo.

No reaccionó el gobierno al comunicado de la OMS, del 3 de febrero de 2020, que pedía justamente hacer acopio de material. Y hace mes y medio la fábula de la cigarra y de la hormiga se hizo realidad en el Gobierno de España. Nadie había trabajado como una hormiga, el gobierno no tenía previsión.

Menos mal que tenemos unos profesionales sanitarios excepcionales, con una capacidad de reacción brutal, como lo han estado demostrando cada día. Y, ante la necesidad de material, han puesto su imaginación y hemos visto como se construían batas, de verdad, me emociono, con bolsas de plástico, gafas y protectores improvisados, y a ellos se suma una sociedad solidaria donando y haciendo material. Los profesionales sanitarios son sin duda el baluarte de nuestro sistema sanitario, ellos han demostrado ser capaces de suplir hasta una nefasta gestión.

Miren, hace muchos años que el gasto público se desvió de lo que debían ser las verdaderas prioridades, se malgastó el dinero público en pelotazos inmobiliarios, en aeropuertos semivacíos, en una administración que sobredimensionó con chiringuitos, con infinidad de enchufismo, corrupción política, y esto nos ha pasado una factura muy alta en la sociedad.

Ya nada va a ser igual, completamente de acuerdo, pero la futura administración debe de estar a la altura de los nuevos tiempos y de los nuevos retos, y ahí nos vamos a necesitar todos.

Consellera, sabe que nosotros desde el primer momento apostamos por reformular el presupuesto y 3.000 millones para un fondo de contingencia, porque no debemos dejar atrás a nadie, pero a nadie. No lo dejemos como un eslogan de la Agencia 2030.

El gasto del Consell se ha de dirigir a las personas, claro, y a los más vulnerables, pero esta pandemia ha hecho también vulnerables a los autónomos, a los inquilinos, a los pensionistas, al pequeño comercio, a los emprendedores, a la hostelería, a tantas y tantas personas. Y eso es lo que nos debe de unir: dar soluciones reales a la gente que ha sido ahora víctima de la crisis. No es tiempo de políticas, es tiempo justamente de soluciones.

Consellera, usted comentaba en una entrevista que estaban gestionando al minuto. Si es que me lo creo, estoy convencida de que esta crisis ha dejado al descubierto muchas carencias no previstas por el Botànic. Yo imagino la tensión de ver los almacenes de material sanitario casi vacíos, teniendo que esperar a que llegue el material, a muchos colectivos desatendidos, necesitando mascarillas, EPI, guantes, geles, test. Veo como la ayuda del gobierno central no llega, y cuando llega ese material puede estar incluso defectuoso, o no estar homologado, o tener cucarachas o ser insuficiente.

Estoy convencida que en esas reuniones del Botànic no se han quitado de la cabeza la pregunta de: ¿esos test fallidos pueden haber producido más contagios? Cuesta dormir cuando hay mil muertos en la Comunidad Valenciana.

En Ciudadanos ya propusimos test de serologías y poner en marcha las máquinas del PCR. La clave es conocer la prevalencia de la infección.

Mire, señora Oltra, yo hoy no he venido aquí con una camiseta negra, ni pidiendo su dimisión, ni poniendo el número de fallecidos en las residencias. Mire la diferencia, hemos venido habiendo presentado durante todo este tiempo, por registro de entrada, todas las propuestas.

Yo sé que en un estado de alarma quien coge el mando es el Estado central. Yo hasta la tarde de ayer, *president*, le iba a dar las gracias públicamente porque usted se anticipó, compraron material. Pero, claro, si se confirma la noticia que las mascarillas que venían de Brasil efectivamente son defectuosas, pues me abochorna y me parece improvisación y falta de pericia.

Pero mirad, continuamos tendiendo la mano, como lo ha dicho mi *síndic*, ahora más que nunca.

Señora Oltra, no nos ha oído a nosotros ni pedir su dimisión ni hablar de querellas, nosotros se lo dejamos a la Fiscalía, todo el control, que para eso en un estado de derecho está el ministerio público, para velar por los más débiles. Ya la sociedad juzgará, ya los juzgados aplicarán la justicia, y ahora es tiempo de soluciones.

Con el 87 % de los fallecidos con más de 70 años y un 38 % en residencias es fácil concluir que los mayores han sido los más frágiles.

Señora Oltra, no podemos dejar siete meses sin pagar a las personas que gestionan las residencias. ¿Sabe por qué? Porque si no se paga asfixiamos, porque es poner en jaque a muchas familias, a muchos empleos y a mucho futuro. Ya sé que lo va a solucionar y estoy convencida que después de esto ya no va a pasar.

Mire, yo sí que quiero decirle una cosa: este virus no ha distinguido entre residencias privadas ni públicas, ha atacado a personas mayores, vulnerables, a personas de alto nivel de dependencia. Por eso no es momento de hacer política ideológica, es momento de ver como evitamos más muertes, es de apartar la ideología y tomar decisiones sensatas. Ahora más que nunca la colaboración público-privada es más que necesaria.

Se ha dicho que usted, *consellera*, tiene un perfil bajo. Yo, desde Ciudadanos, le animo, de verdad, que tiene una *conselleria* envidiable, que tiene mucho y puede hacer mucho. No deje pasar la oportunidad.

Yo ya sé que falta material en las residencias, EPI, test y que usted nos dirá que esto es de su compañera, la señora Barceló. Pues desde Ciudadanos le pedimos de verdad la necesidad de dotar de esa visión social a esta crisis sanitaria. Y eso sí que depende de usted, hemos de incentivar esa coordinación social y sanitaria.

Hable con el sector, señora Oltra, de las residencias. Mi síndico lo hizo. Y de verdad que fue muy agradable, se lo agradecieron, porque ahora entendemos que es tiempo de escuchar, es tiempo de consensuar.

No me quiero olvidar de los centros de menores, donde se debe de garantizar la tutela efectiva que debe ejercer el Consell. Sabe que esto yo me lo creo, porque es fundamental saber qué se ha hecho durante este tiempo de confinamiento, en qué podemos mejorar, en qué podemos paliar algún defecto.

Señora Oltra, sé que no se ha reunido con los portavoces de política social de les Corts, tampoco hemos venido con una camiseta, pidiendo además transparencia, porque sabe que no es nuestra manera de actuar. Queremos buena gestión y anticipación porque eso será el éxito del trabajo.

Mire, yo me alegraba hoy cuando leía un titular que decía que en todas las residencias van a haber test. De verdad, me alegra, pero que sean test con sensibilidad, que estén validados, que se hagan a todos de verdad, que no se quede en un titular.

Mire, debemos de colaborar todos. ¿Pero sabe para qué? Para que podamos salir pronto de esta crisis.

Y sobre todo no olvide el Consell nunca una cosa: se debe ser siempre hormiga y nunca cigarra.

Gracias. (*Aplaudiments*)

El señor presidente de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem el debat amb la fixació de posició, en nom del Grup Parlamentari Popular, de la il·lustre diputada Elena Bastidas, sobre este punt, en nom del grup parlamentari.

Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora Bastidas Bono:

Buenos días.

Gracias, señor presidente.

En primer lugar quiero manifestar desde aquí mi solidaridad, mi afecto, a esas 1.112 familias que han perdido un ser querido como consecuencia de esta pandemia que nos golpea como sociedad, así como sumarme al reconocimiento de todos esos profesionales de todos los ámbitos, empleados públicos y privados que siguen trabajando, a los ayuntamientos, y trasladar un mensaje de ánimo y de esperanza a quienes a fecha de hoy se encuentran luchando para vencer el virus y a quienes nos siguen también desde sus casas, nos están mirando hoy con esperanza.

Estamos viviendo una situación extraordinaria, sin precedentes, que afecta a toda la sociedad valenciana, pero con una dramática incidencia en uno de los colectivos que

depende de usted, señora Oltra, las personas mayores. Hubiese preferido, créame, no tener que trasladar infinidad de quejas, no tener que denunciar algunas de las muchas cosas que han ocurrido, desde aquí, en esta tribuna. Pero lamento profundamente que haya perdido la oportunidad durante esta dramática crisis de haber, si no borrado, al menos difuminado sus errores anteriores. Bastaba con haber tenido una actitud distinta con la oposición, por su puesto con los colectivos que no la han sentido a su lado, más abierta, más autocrítica, más integradora.

Por el contrario, ha optado por seguir en la misma línea de su gestión ordinaria, mucha declaración de intenciones, muchas palabras cuando las ha habido, pero diseñando respuestas en la mayoría de los casos con poca diligencia y eficacia, llegando a situaciones que necesitaban de actuaciones urgentes tarde y mal.

Pero dígame, señora Oltra, qué le habría costado a usted tener una reunión telemática semanal con los portavoces de su área. Porque estos gestos de transparencia, de empatía, de humildad, son los que construyen las confianzas y los apoyos, que seguramente hoy aquí reclame. Esto también debería de formar parte de sus objetivos, de forma paralela a la gestión, porque usted ha obviado, cuando no ha ninguneado a la oposición, abrir vías operativas a través de los cuales poder ayudar y aportar, cosa que hemos tenido que hacer con las vías que hemos podido.

Y digo yo, ya que tiene tiempo para entrevistas y para artículos de opinión, cosa que me parece bien, nos gustaría que nos explicase por qué ha optado usted por una estrategia distinta, como por ejemplo la del señor Marzà, que sí la ha realizado en su área. Y quiero decirle esto, señora Oltra, para que vea que no es una cuestión de partidos políticos, ni siquiera de la lógica democrática, oposición versus gobierno, es una cuestión simplemente de personas.

Y hablando de entrevistas, afirma usted en el periódico *El Mundo* que fue un error que Sánchez no hubiera decidido cerrar Madrid al inicio de la pandemia. Por qué no aplica esas mismas reflexiones sobre la gestión de otros para iniciar la suya propia.

Le voy a poner unos ejemplos, tan solo algunos, ya que en su cronología los ha olvidado.

Desde mediados de febrero el sector reclamaba protocolos. Su respuesta: no hay que tomar ninguna medida específica, las recomendadas a la población general.

El 5 de marzo, señora Oltra, señorías, Madrid decidió cerrar los centros de día y restringir las visitas a las residencias de mayores. Usted tardó una semana en hacerlo, cuando mi grupo ya le pedía, se le estaba precisamente preguntando sobre las medidas de prevención.

Como usted consideró, solo usted, que no debía articular canales para tener comunicación fluida con los portavoces de las áreas, el 20 de marzo, el 20 de marzo, le hacemos llegar una propuesta para que valore centralizar entre residencias, una en cada provincia, a los mayores que hubiesen dado positivo en COVID-19. Usted nos contesta públicamente, a través del *Twitter*, que eso es una ocurrencia y que eso no es una buena idea.

Pero hete aquí que a finales de marzo implantan esta ocurrencia en Galicia, Aragón, País Vasco, entre otras autonomías. Aerte señala que es positivo, la Conselleria de Sanidad afirma que lo está estudiando y lo ponen en marcha a primeros de abril, cuando ya hay 150 fallecidos.

¿No saca la señora Oltra ninguna reflexión de todo esto, porque yo las veo muy claras? Primera, que cuando se trata de salvar vidas no se pueden descartar las cosas a golpe de tuit, sin estudiarlas. Y, la segunda, que tal vez usted no debería ver con mirada sectaria todo lo que venga de la oposición.

No escucha, no ya a nosotros, tampoco a la gente del sector que está a pie de obra dando lo mejor de sí mismo. Lo que ha ocurrido, por ejemplo con el tema de las ambulancias, cuyo ejemplo más notorio es el caso de la mujer de 75 años, de Elche, que está estudiando la fiscalía que murió tras 23 horas de estar esperando la ambulancia.

Es el caso también de las personas mayores que estaban hospitalizadas que no fueron atendidas como debieran, devolviéndolas a las residencias sin haberles realizado el test.

O aquella lamentable decisión de que las residencias saliesen a buscar el escaso material, eso sí, con su foto, a las direcciones territoriales en lugar de repartirlo.

O, más recientemente, el caso de las mascarillas defectuosas que se repartieron también en las residencias, y no solo en Carlet. Y 15 días después enviaron un correo ordenando retirarlas. ¿Qué va a pasar con esos trabajadores? ¿Les va usted a realizar test urgentes o impedir, buscando las fórmulas, como le reclamaba y denunciaba el sector, que el escaso personal sanitario saliese de estos centros y no derivase a sanidad? No ha hecho casi nada, señora Oltra.

¿Cómo vamos a callarnos, si el mismo día que el presidente de la Generalitat aseguraba ante los valencianos que el suministro en las residencias estaba asegurado, la fiscalía de Valencia advertía que nuestros mayores estaban viviendo situaciones auténticamente dramáticas, que los trabajadores estaban sin medios y al límite? ¿Dónde estaba usted?

Las residencias no son hospitales, señora Oltra, y es su responsabilidad exigir y conseguir para ellos, para todas las personas que viven solas, para todos los sectores más vulnerables, primero, precaución, protección y también atención sanitaria que merecen. Porque a mí, como a todos, se nos parte el alma pensando en cuántos dramas personales y familiares se hubiesen podido evitar.

Por eso, reclamamos una mejor coordinación, que se priorice la realización de test, así como se multiplique el material de protección de calidad, homologado, no de protección agrícola, a los profesionales, a los usuarios, a todos los colectivos más sensibles.

Señora Oltra, en demasiados casos se ha llegado tarde – en otros no, se lo tengo que reconocer, como es el caso de las víctimas de violencia de género–, pero, créame, todavía estamos a tiempo de ayudar a otros. Porque usted y yo sabemos que esta trágica situación a generar..., ya está generando efectos colaterales dramáticos, especialmente en las personas más vulnerables. Se abrirán otros frentes

que necesitarán de eficacia y de diligencia, de sumar todo el talento y de escuchar otras voces.

Le ruego, sinceramente, que reconsidere su actitud. No vea siempre en nosotros las cosas desde un prisma..., desde una batalla política o ideológica. Si así lo hace, como le he dicho en otras circunstancias y en otras ocasiones, tendrá a esta diputada a su lado.

No siga, señora Oltra, detrás del problema, intentando apagar fuegos. Sea capaz de sumar. Anticípese para evitar, en la medida de lo posible, más dolor a la sociedad valenciana.

Hay voluntad de pactar, ya se lo ha dicho mi síndica, de sumar, de ser críticos, pero construyendo. Pero, para acordar, todos tenemos que poner de nuestra parte y usted, si me acepta mi humilde consejo, ha de poner de la suya.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem el debat, ara en la fixació de posició que, en nom del Grup Parlamentari Unides Podem, realitzarà la il·lustre diputada Estefania Blanes.

Quan vostè vullga, senyoria.

La senyora Blanes León:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyora vicepresidenta.

Bé, abans que res, evidentment, sumar-nos, com tots, als ànims i a les forces per a les famílies dels afectats per aquesta pandèmia.

Però si aquesta crisi ha aprofitat per a alguna cosa és per a evidenciar que és necessari tindre uns serveis públics forts i de qualitat, que siguen capaços de donar resposta a les necessitats de la ciutadania, sobretot en situacions que posen en risc el mateix desenvolupament normal de les nostres vides. Perquè l'administració pública no només ha de respondre bé a les emergències sanitàries o de qualsevol mena, ha d'actuar amb previsió i, per tant, preparar-se amb antelació per a oferir respostes eficaces.

No es pot dir que la crisi aquesta ens afecta a tots per igual, açò no és cert. Precisament el que ha evidenciat són enormes i greus desigualtats en com afrontar una situació d'aquesta mena. No es supera igual el virus en una casa amb jardí o en un àtic amb terrassa que en un pis sense finestres al carrer ni llum solar; no es passa igual la crisi amb una nevera plena o si cal esperar a les ajudes o al bo per a poder anar al mercat; no es passa igual amb una xarxa familiar o que estiga pendent dels iaïos perquè no els falte de res o amb absoluta soledat. S'han d'atendre, precisament, aquestes diferències socials: l'accés a la tecnologia, a la informació, a l'habitatge,

de condicions de vida, als factors de l'edat, del veïnatge, de la salut física i també de la salut mental.

És clar que ens trobem en una situació nova, sense precedents, i que no podem prevenir les conseqüències que pot tindre, especialment en la població més vulnerable o amb risc d'exclusió social, però hem d'estar preparades per a desplegar accions excepcionals en el moment en què passe, precisament, aquesta situació d'alerta i de confinament. Hem d'estar ahí. Estarem ahí per atendre les conseqüències econòmiques, en esgotar les ajudes econòmiques que s'han posat en marxa. Però també hem d'estar ahí per atendre les conseqüències físiques que quedaran en una part important de la població afectada per aquest virus i especialment les conseqüències psíquiques derivades de l'aïllament i de la complicada recuperació socioeconòmica que tindrem per davant.

La crisi de la COVID-19 ens ha obligat a adoptar mesures importants i necessàries, tant pel govern estatal com l'autonòmic. Aquestes mesures ens han posat davant la dura realitat. I aquesta realitat ens ha de fer reflexionar per al futur, però, sobretot, ens ha fet reaccionar en el plànol immediat. Perquè parlem de confinament i ens trobem amb gent sense sostre. Obliguem, com bé ha dit la senyora vicepresidenta, dones maltractades a haver de confinar-se junt els seus agressors. I promovem mesures d'aïllament socials i als nostres barris tenim casos de gent amuntonada en habitatges menuts. Habilem un model d'educació a distància i ens trobem en un alt percentatge d'infants que no tenen eixa connexió.

Ahí és on hem actuat i s'ha d'actuar. Perquè este desmantellament de les estructures socials han agreujat les conseqüències d'aquesta pandèmia. Serveis privatitzats, que han escapat, en gran mesura, al control de les administracions públiques. Serveis pensats en la rendibilitat econòmica i no en la social. I un exemple clar és el que ha estat a les residències de majors, amb anys d'impuls de polítiques de privatització que, tal com ja va quedar clar en la sentència del Tribunal Suprem, no era més que una estructura per a afavorir a grans empreses afins a l'antic govern. Però, quan les coses es posen lletges, ahí ha d'estar l'administració pública per a traure les castanyes del foc.

S'han hagut d'intervindre centres de majors de gestió privada. I no era obligació també, en aquests moments, tindre una gestió per a donar un servei digne a aquestes persones? Nosaltres pensem que sí. I no és una obsessió nostra, evidentment que no ho és, són dades. I sí, la fiscalia esperem, com ja està actuant, que arribarà el moment en què els demanen les responsabilitats. I vosté ho coneix millor que ningú, però a mi no fa falta que m'expliquen exemples com, per exemple, el cas de la residència d'Alcoi en què més del 50 % dels seus residents han perdut la vida. I, evidentment, no estem parlant dels professionals. Els professionals actuen com toca i sense cap dubte de la seua professionalitat.

Però, perquè aquestes lliçons ens queden ben clares, amb una crisi, sense dubte, cal avançar en el model de gestió pública de les residències geriàtriques. S'ha de pensar i actuar en allò més urgent, evidentment en l'atenció a les persones més vulnerables, i destinar, com bé s'està fent, tant en recursos materials com humans i fer les reorganitzacions

i l'adscripció de personal que siguin necessàries per a atendre-les. Però també pensem que és el moment de pensar en què és important, revertir models privatitzadors que no poden tolerar-se una gestió *low cost* perquè les grans empreses obtinguen el major benefici possible, convertint els serveis en negocis.

S'ha de tendir a centres, com bé (*inintel·ligible*) ... programes de reduït tamany, també ubicats en el centre urbà, perquè, en definitiva, humanitzar el servei que es presta és fonamental. I una de les dificultats sabem que es troba en la falta d'infraestructures per a eixos centres. Per tant, cal invertir en l'adquisició, en la construcció dels centres que siguin necessaris i, sobretot, començar pels centres que ja són de titularitat pública, però es gestionen de manera externa. I també convenir amb ajuntaments o amb qui siga necessari la cessió dels espais municipals.

Ens hem de felicitar, sí, perquè la gestió, la gestió eficient d'aquesta administració pública que ha impulsat aquest govern ens ha permés, precisament, oferir una resposta més eficaç a l'actual crisi. Imaginem per un moment què haguera passat si haguérem hagut de fer front a aquesta pandèmia amb la mitat de recursos, que és el que es destinava –des de 2015 fins a ara, s'ha duplicat este pressupost en serveis socials–. S'ho imaginem? Doncs, bé, estariem, evidentment, en un escenari molt pitjor, això segur.

Pensem que hem de gestionar de manera eficient. Però l'eficiència ha de deixar d'entendre's com a rendibilitat econòmica, la rendibilitat ha de ser essencialment social. Deixem de pensar amb la cartera, sobretot, especialment, amb la de les butxaques d'uns pocs, i comencem a pensar amb el cap i amb el cor. Hem comprovat que el nostre sistema econòmic, basat en el turisme i el serveis, suporta molt pitjor aquestes situacions, pel que cal fer és un canvi de model productiu que ens faça autosuficients i no depengam tant d'altres països, perquè hem demostrat que som capaços, realment, de fer productes de qualitat i eficaçment. Però, sobretot, hem de mirar cap a un futur basat en l'economia de les cures, perquè és un sector que, des del punt de vista social, és cent per cent necessari, però, sobretot també, des del punt de vista econòmic, és cent per cent rendible.

I encara voldríem remarcar un factor important que ens ha de fer ocupar-nos, urgentment, dels problemes que venen de més enrere. I en aquestes setmanes són just els treballadors més precaritzats i més feminitzats, com són les cures o l'atenció a la gent vulnerable, caixers, neteja, etcètera, els que han demostrat que són essencials. Les institucions hem de fer un exercici per tal de canviar la perspectiva en aquest sentit.

També sectors amb un índex d'economia submergida o de falsos autònoms han sigut els que han donat resposta a les emergències, com les aparadores o costureres, fent material de protecció, repartidors, llauradors, etcètera.

És necessari que es milloren aquestes condicions laborals –i acabe–. Perquè la crisi ens està donant una lliçó molt valuosa i el que podem és: obviar-la i continuar pel camí que ens ve traçat per un model neoliberal i, a més, que ja s'evidencia, més que mai, que corre cap a l'abisme o bé podem atendre les necessitats reals, vitals, de la nostra ciutadania.

Afortunadament, tot açò ha arribat amb un govern que treballa per a les persones i el que toca és refermar precisament això, la protecció de les estructures públiques per a posar les persones al centre, que són els ciutadans i les ciutadanes la nostra prioritat.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem amb la fixació de posició que, en nom del Grup Parlamentari Compromís, formularà l'il·lustre diputat Carles Esteve sobre el punt que ens ocupa.

Quan vosté vullga, senyoria.

Gràcies.

El senyor Esteve Aparicio:

Moltes gràcies, senyor president.

Molt honorable president.

Consellera.

Diputades, diputats.

Consellera, hui preferisc dirigir-me a vosté com a consellera, perquè no ha dubtat ni un segon en arromangar-se quan més calia gestió. Entenc, compartisc i agraiisc profundament la seua decisió d'allunyar-se del focus de la política de titulars per a dedicar-se a treballar en allò que ara és més prioritari, les persones.

La crisi sanitària, que és evident, ha sabut aprofitar els mecanismes d'un món globalitzat per a colpejar tots els racons del món i a esta se suma una conseqüent crisi econòmica, de què també en parlarem i parlem, i, com no?, una vegada més, una crisi social que ja impacta sense pietat en els sectors més vulnerables de la societat.

La COVID-19 ha aprofundit en les nostres ferides més fondes. Les persones sumides en la precarietat, ERTO, acomiadaments, autònomes que no poden anar a treballar, les persones joves que, de nou, es veuen excloses per un mercat laboral que les expulsa a la primera de canvi. Estem davant d'una aparició de noves borses de pobresa i de la consolidació de les que ja existien.

Clar que necessitem mecanismes com l'ingrés mínim vital. És molt dur, és molt dur veure com defensors de l'ortodòxia ultraliberal lloen la caritat d'empresaris i particulars, al mateix temps que ataquen, sense cap pietat, una mesura que està destinada a les persones que més estan patint.

I seria millor encara si estiguérem parlant d'una veritable renda universal, que suposara un (*inintel·ligible*) ... real a la precarietat amb què el mercat laboral castiga gran part de

la població. Recorden, senyories? Abans de la COVID-19, perquè hi havia un abans, ja hi havia famílies que ni tan sols amb dos salaris arribaven a final de mes.

Hem d'afiançar els mecanismes autonòmics que ja funcionen, com la nostra renda valenciana d'inclusió. No necessitem, no ens cal una nova forma de fer allò que ja estem fent. Necessitem més finançament per a augmentar les cobertures ja existents i, sobre tot, necessitem que s'atenga la mancança tècnica, per a poder fer efectiu allò que la llei reconeix com un dret.

Senyories, no sols som l'autonomia amb pitjor finançament, també som la segona amb menor proporció de funcionaris.

La voluntat de dur endavant polítiques de protecció és necessària i la tenim, però no serà suficient si no tenim els mitjans.

També pateixen en aquesta crisi les persones amb trastorns i malalties mentals, amb diversitat funcional o diferents capacitats, que s'han vist increpades i atacades per la inoportuna policia dels balcons.

Resulta molt curiós veure com hem avançat evolucionant sociològicament segons avançava el confinament. Al principi, les constants al·lusions a la unitat varen acompanyar una societat que ja volia oferir la seua millor versió. Milers d'iniciatives han aparegut per a fer la vida de totes un poc millor, però poc a poc hem vist com l'ombra de l'odi tornava a aparéixer i els sectors més reaccionaris han omplert les xarxes de *bulos*, mentides i mitges veritats interessades.

No tinc cap dubte de la relació de causalitat, entre l'una cosa i l'altra. Hem d'assumir, hem d'assumir, la nostra responsabilitat social, que va molt més enllà de la política que fem ací.

Alimentar l'individualisme, la por i l'odi potser donaran millor resultat en alguna enquesta, però els puc garantir que no farà una societat millor.

I dic açò, com vosté ha dit abans, pensant també en les dones maltractades, que han de conviure amb els seus agressors. No m'imagine escenari més horrible.

El confinament també a dut a un repunt dramàtic de la violència masclista, i ara, més que mai, necessitem que ningú calle, que ningú guarde silenci davant d'una agressió.

Els convide, senyories, a que col·laborem amb eixa necessitat i traslладem a tota la ciutadania que pot jugar un paper fonamental en la prevenció d'aquesta violència més complicada de combatre que mai.

Per què no convidar a la policia dels balcons a lluitar front a la violència masclista? Fem-ho possible.

I evidentment, també, són un focus principal d'aquesta crisi les persones en situació de dependència, les persones majors; especialment esposades a la pitjor versió de la malaltia. Ara, a més, veuen com la seua autonomia personal es veu minvada per la paradoxa d'un confinament destinat a protegir-les.

I reconec que no volia fer açò, ho duc en un paper a banda..., crec que és ridícul ara entrar en les comparatives ara, en les xifres. I dic ridícul per no dir que és lamentable.

Parlem d'un 33 % de morts, de persones que han faltat en residències quan la mitjana estatal és del 69 %. No crec que jo ni la senyora Oltra traga pit d'eixa xifra, no facen vostés el contrari.

Quan parlem d'investigacions, en el total d'investigacions penals podem parlar del 40, en el cas de la Comunidad de Madrid, o 15 en Castella i Lleó. De moment, ací, comptabilitzem zero.

Jo crec que no és un moment de traure pit d'estes xifres i sí de tornar a l'esperit de la seua síndica quan pantejava la necessitat de caminar unides. Si alguna cosa ens deixa clara aquesta crisi, és la necessitat d'avançar en el canvi de model, que vosté, senyora Oltra, manté com a fulla de ruta.

I malauradament, ha sigut aquesta situació dramàtica la que li ha donat la raó. Li ha donat la raó quan apostava per centres més menuts, més humans, més humans, més centrats en lo social.

Malauradament li ha donat la raó, quan vosté avançava en la desinstitucionalització, facilitant a les persones optar per les cures a casa, en sa casa.

I li ha donat la raó quan vosté continua somniant, i no només somniant treballant per una societat en la qual cuidar dels altres és una tasca central que ens fa millors, que fa economia generant ocupació, sí, de la que no es pot traslladar lluny, com la producció de mascaretes. Una societat de les cures que genera benestar, benestar..., i genera comunitat.

Senyories, vaig acabant. M'agrada pensar que l'empatia social és un dels elements centrals d'aquesta crisi, serà un element clau del futur. Si som capaços d'alimentar-la més enllà dels dies de confinament, no tinguen dubte que la recuperació ens depararà una societat més justa que, com sempre proposem des del Botànic, no deixe ningú enrere.

Moltes gràcies.

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Fixa la posició, en nom del Grup Parlamentari Socialista, l'il·lustre diputada Rosa Peris, sobre el punt que estem tractant.

Quan vosté vulga, senyoria.

La senyora Peris Cervera:

Gràcies. President.

Senyories.

Vicepresidenta.

Fa poc més d'un mes celebràvem ací l'últim ple a les Corts Valencianes. Ens preparàvem per a celebrar les Falles a València o la Magdalena a Castelló.

Els xavals acabaven el segon trimestre dels seus cursos i febrer havia sigut un gran mes en les dades de turisme.

48 dies després, sols 48, estem de nou ací, però ja res es igual. En poc més de quaranta dies, el nostre món es va pegar la volta i ens enfrontem a una realitat desconeguda i a un futur incert on la crisi social i econòmica ens té que llevar la son.

Tot ha canviat, la societat ha canviat. La política també, senyories. Amb un brutal gir del que han de ser les nostres preocupacions i ocupacions. I esperem i desitgem que l'oposició no tarde molt en entendre-ho.

Senyora vicepresidenta, ens sumem a l'immens agraïment a la ciutadania, als professionals que curen de les persones més vulnerables i també vull fer-ho al tercer sector: a eixe entramat d'organitzacions i voluntariat que, amb les seues xarxes, apleguen a les persones més necessitades. Sempre ho férem, però hui tenen millor suport per a fer-ho.

I, com no, compartim l'immens dolor de les pèrdues per el virus, que ha sigut cruel amb les persones majors, amb els nostres pares i mares, amb els nostres avis.

I sobre tot, ens dol la soledat en la qual se'n van. *Ojalà*, consellera de sanitat, pugam açò també solucionar-ho.

A tots ells i elles, el nostre record.

I sí, vicepresidenta, l'objectiu de la violència cap a les dones sempre és el control, el domini i el sotmetiment, i el confinament dona al maltractador l'entorn desitjat. Per això, considerem que incorporar o mantindre tots els serveis d'atenció a les dones víctimes de violència, com un servei essencial, ha sigut fonamental.

Però, també és de veres que les ferramentes de què disposem, a penes ens fa aplegar a la realitat que viuen les dones en les seues cases, confinades, i que ens fa pensar que són molt doloroses i, en alguns casos, molt dolentes.

Parlava vosté de les persones amb discapacitat. Jo he tingut l'oportunitat estos dies de parlar amb alguna associació i, sobre tot, la meua companya Laura Soler, que sempre m'ho recorda. I he de dir en la cambra que estan preocupats, que els professionals estan traslladant-los la necessitat de recolzament en positiu perquè estan atemorides, i perquè la informació que retransmeten en el carrer probablement ens dona, a nosaltres, molta sensació d'incertesa, doncs anem a pensar en les persones amb discapacitat, que depenen d'altres per a les seues funcions bàsiques, com estan. I, per tant, que necessitem que tinguen eixe suport en positiu.

Però també vull dir-vos, i vull compartir en esta cambra, que l'assistència s'ha humanitzat moltíssim en els últims anys, i això és una cosa que als col·lectius els ho recorde.

I especialment vosté ha fet referència als col·lectius vulnerables, a les persones sense llar, entre altres. I ací vull fer també una consideració i un gran reconeixement als nostres ajuntaments, que estan al peu del canó i que estan

treballant com mai. Tot el seu personal funcionariat, serveis socials, policia local, voluntariat dels pobles, organitzacions..., crec que els tsunami municipal ha sigut una de les coses més boniques i més importants que estan passant per acompanyar la Generalitat en esta lluita, que és col·lectiva i que és de tots.

I sí, vicepresidenta, les persones majors, les dades que tenim, especialment de persones que han perdut la vida, són desastroses i no anem a ficar-los pal·liatius.

Però convidrem tots que per a reconstruir el futur cal blindar l'estat de benestar. I el benestar reclama creixement, i el creixement ha de generar benestar. Per això la llei valenciana de serveis socials, amb la informació que hui ens ha donat vosté, amb un increment d'11,5 milions per als serveis socials d'atenció primària i l'impuls que també els ajuntaments estan fent dels seus propis recursos, junt a la renda valenciana d'inclusió, amb eixe increment de 18 milions, són ferramentes adequades però que hi haurà que implementar per a fer front a la crisi social. I això ens obligarà a reforçar el gasto social. No hi ha una altra.

Al repensar el futur, diguem revisar també de manera integral el model d'atenció a la dependència. Hi haurà que revisar les ràtios de plantilles i les condicions dels serveis. Haurem de parlar dels salaris que cobren, haurem de parlar de com les persones que han sigut infectades i que presten els seus serveis de cures en les residències de la tercera edat no han pogut ser substituïdes perquè les persones no volien treballar en eixes condicions laborals i amb eixos salaris que es cobren en les residències de la tercera edat. No hi havia personal en les borses per a substituir i això han sigut problemes que ens em trobat.

Però senyories, apel·lem al millor del ser humà, als vertaders valors que fan avançar la humanitat. En aquesta crisi ens em encontrat amb els valors de la justícia social i la solidaritat, no hauríem d'abandonar-los mai. Hem d'unir-nos, no sé si al voltant d'un govern, però sí al voltant d'una idea de país per a superar la crisi sanitària, però, sobre tot, per a superar la crisi social i econòmica que ja tenim damunt. I perquè la ciutadania ens demana certesa.

La COVID-19, com resa la cançó, ens va robar el mes d'abril i alguna cosa més, però no ens pot furtar el futur ni l'esperança.

I com acabava el president també, hui vull recordar José Mari Calleja, un periodista meravellós i gran defensor de les llibertats. L'últim article que va publicar parlava de la COVID-19 i ens deia: «La sensación de compartir una situación límite de riesgos desconocidos hasta ahora, está fomentando una relación entre los vecinos, entre las personas, hermosa, estimulante i, desde luego, inolvidable».

No oblidaré mai l'esforç de la ciutadania i tots els professionals que cuiden i curen tots nosaltres i, en particular, els que curen les persones dependents, les persones més vulnerables i els nostres iaies i iaies. Som la millor versió de la condició humana.

Treballem, treballem per estar a la seua alçada.

Moltes gràcies.

Els senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Senyories, una vegada fixada la posició de tots els grups parlamentaris, ve el moment de la contestació conjunta per part de l'honorable vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives, que contestarà totes les exposicions que han fet els grups parlamentaris.

Moltes gràcies, té la paraula la vicepresidenta del Consell.

Quan vosté vulga, senyoria.

La senyora vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

Gràcies, senyor president.

Gràcies.

Senyories, per les seues intervencions, a tots els grups parlamentaris. Aquells que han inquirit coses més particulars, aquelles persones que han fet mirar més cap al futur, de l'aprenentatge que hem de traure d'esta pandèmia, no? Moltes gràcies a tots vostés.

Començaré pel que entenc que és una petició que ha format tant el Grup Popular com el Grup Ciudadanos que hi haja setmanalment encontres amb els portaveus de polítiques socials. Òbviament, setmanalment o quan vostés ho requerixquen.

Me demanaven una autocrítica. Bé, doncs efectivament potser s'ha cuidat poc esta qüestió. Sí que entenien que fent un encontre setmanal amb els síndics dels seus grups, eixa informació els passava a vostés, però jo no tinc ningun inconvenient en fer eixa doble compareixença amb els síndics i amb els portaveus, si vostés aixina ho reclamen.

És cert que jo el dia 12 de març els vaig enviar un whatsapp al grup que compartim i que precisament vaig obrir jo perquè tingam un canal directe i per a vore com canalitzàvem la comunicació, òbviament combinant transparència i també discreció i responsabilitat.

I és cert que va contestar el Grup Podemos, el Grup Compromís, el Grup Socialista, també va contestar el Grup Vox, però ni el Grup Ciudadanos ni el Grup Popular van contestar a eixe missatge del 12 de març i aleshores probablement jo hauria d'haver insistit.

En qualsevol cas, la senyora (inoïble) ... del Grup Ciudadanos, a mi me va demanar una videoconferència, i eixe mateix dia li vam dir: «esta vesprada?», ella no podia, «doncs a l'endemà».

Jo estic a la seua disposició i a la seua també, senyora Bastidas, a la de tots d'esta cambra. A diferència de quan jo estava en la bancada de l'oposició, vostés tenen el meu número, i està per a vostés operatiu vint-i-quatre hores.

I per tant, poden dirigir-se a mi sempre que vulguen, en qualsevol moment. Altres diputats del seu grup també s'han

dirigit a mi per qüestions estos dies, de gestió, d'operatives, i jo els he atés al minut.

Per tant, no dubten, tenen el meu de telèfon perquè l'empren. Jo no tenia el telèfon de ningun conseller. Vostés el tenen, el meu, i el tenen per a usar-lo, sempre que ho necessiten, que ho vullguen. Sempre.

Però farem eixos encontres en videoconferència quan vostés consideren el dia més adequat. I per tant, els demane disculpes per no haver sigut prou empàtica probablement en vostés a l'hora de comunicar-me més.

La senyora Massó em deia que havia de demanar perdó pels morts. Jo, senyora Massó, li demane perdó pel que vostè vullga, si això la fa sentir millor, perquè crec que al final l'únic que està seguint en esta qüestió, que mos passa a tots, eh, és sentir-se millor.

Perquè ens sentim infinitament xicotets davant, com deia al final de la meua intervenció davant d'un microorganisme, que és un ésser al límit de la vida i ens ha posat la vida al límit, a nosaltres, que ens pensàvem invencibles.

I això genera molt de vertigen, humanament genera molt de vertigen, que no som tampoc tan poderosos com mos creiem, i que ens ve a posar en el nostre lloc un microorganisme que ni tan sols és un ésser viu, que està al límit de la vida.

Jo li demane perdó pel que vostè vullga. Si la fa sentir millor, enhorabona. Però estarà ahí i ens seguirà demostrant la nostra vulnerabilitat.

Jo he començat la meua intervenció diguent que per a açò no mos havia preparat ningú. Però no al Botànic. No mos havia preparat ningú en ninguna part del món. Si només han de posar les notícies.

Clar que és un terreny desconegut. I el terreny desconegut en societats com la nostra, en societats del control, on pensem que tenim el control de tot, la incertesa ens produïx una angoixa molt gran, perquè de repent arriba una cosa que no podem controlar.

I efectivament, com dia el president, estem treballant en algun moment sobre assaig-error, però no nosaltres, en Japó, en Corea, en tots els llocs. Per què? Perquè no el coneixem encara, perquè la ciència encara no coneix com funciona este virus.

En la mesura que la ciència avança o tinga una cura o tinguem una vacuna, aprendrem a convidaure amb este virus, com vam aprendre fa cent anys, en 1918, després de la gran grip espanyola, mal anomenada espanyola, a convidaure tots els anys en el virus de la grip.

I tots els anys se mor gent per la grip, però ja no li tenim por, perquè este sí que l'hem controlat. I el coronavirus, COVID, com li vullguen dir, també el controlarem. També el controlarem.

Però mentrestant, precisament per l'angoixa de la incertesa que mos genera a tots, és el moment d'arrimar el muscle, perquè tots ens reconeixem en tots, en les nostres vulnerabilitats i febleses, perquè tots tenim algú prop on ha caigut, tots.

I no hem pogut fer el dol. Tots tenim això. Perquè ja n'hi ha molts morts en esta pandèmia, els suficients perquè totes les persones tingam algun prop, que no hem pogut vetlar, que no hem pogut acompanyar.

I efectivament, no són números, senyora Massó, són persones, ho tinc ben clar, són persones les que han mort, igual que són persones les alegries que ens duguem moltes voltes, quan ens envien una foto d'una persona que s'ha recuperat.

L'altre dia una senyora de noranta-huit anys, en una residència que per fi ha donat negatiu, després d'haver superat la malaltia. També en tenim d'eixes.

Eixos són els dies que ens donen esperança, eixos són els dies bons, on ix un raig de sol en estos dies grisos, que jo no recorde un mes d'abril en tants dies sense sol.

Però el que sí que li dic, senyora Massó, és que en esta comunitat ninguna persona ha sigut abandonada a la seua sort, ninguna. Ninguna ha sigut abandonada a la seua sort, ni per la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública ni per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

Ací no hi ha hagut residències on el personal haja tirat a córrer. Ací el personal de les residències... I senyora Peris, jo no he distingit entre públiques i privades, eh, quan he fet la meua intervenció, no he distingit entre unes i altres.

Eixe personal de residències s'ha batut i se bat el coure tots els dies, en unes condicions molt complicades, ara menys complicades. Molt, molt complicades.

Perquè si el treball en una residència ja és un treball complicat sense pandèmia, perquè en les residències tenim les persones en la vulnerabilitat que la tenim, en la pandèmia és encara més complicat.

I efectivament, un treball invisible. Qui parlava de les residències ací? Quantes qüestions de control, abans que haguérem de tancar les Corts hi havia sobre els residents, la humanització del sistema, etcètera?

No es parla de les residències, no es parlava, ni del personal que n'hi ha allí, que majoritàriament és femení. Majoritàriament les persones que cuiden sempre són dones.

Ara vegem el que és essencial en la vida, i curiosament són estes coses que tenen a vore amb cuidar, criar i curar, com deia en la meua primera intervenció.

Temps hi haurà d'analitzar, senyora Massó, singularitats, estadístiques, etcètera. Però efectivament este no és el moment encara de parlar d'estadístiques ni de números, perquè estem immersos en un drama humà.

I cadascú té noms i cognoms, i cadascú té família que té noms i cognoms i tenen el cor trencat molts d'ells en este moment. No és el moment de parlar de números, ja en parlarem, quan el dolor deixa pas a l'anàlisi.

I ahí analitzarem les corbes, les estadístiques, els infogrames. Jo també en tinc de corbes, però jo crec que no és el moment, precisament pel drama humà.

Senyora Peris, li vullc agrair el seu to, però sobretot li vull agrair una cosa, que és l'empatia. Quan vosté estava parlant, hi ha hagut un moment que se m'han posat els pèls de punta, quan vosté deia: «Me la imagine cridant de les residències, repartint l'hidrogel com podíem, abans de tindre el sistema muntat, l'angoixa».

Doncs efectivament, ho ha imaginat vostè bé. Abans ho he dit: quatre, cinc dies que van paréixer quatre, cinc segles.

I gent que venia a arregar l'hidrogel, tios com un pi que se posaven a plorar, efectivament, i que no podies ni abraçar-los per la distància de seguretat. Sí, sí, sí, molt dur, i li agraiç enormement que vosté s'haja posat en la pell dels governants.

Per això, jo vaig dir també l'altre dia en la compareixença que faig els divendres, a mi me dol el cor quan veig el que passa en altres comunitats. Clar que me dol, clar que me pose en la seua pell, si és la mateixa que la meua. Clar que sé l'angoixa i la duresa.

Li agraiç enormement. Li agraiç a més, vosté ha parlat de les carències del Botànic, va en la mateixa línia que els estic diguent. I de tots, de tots els governs.

I vull rescatar una de hui, del senyor Reyero de Ciudadanos, que m'ha paregut la seua compareixença d'una honestedat, d'eixes que te donen les situacions de gravetat com la que estem passant, no?

Quan diu: «Quiero hacer un llamamiento de unidad ante una situación que nos ha desbordado a todos. ¿Me preguntan si hubiera tomado una decisión antes? Sin ninguna duda».

Doncs, clar que sí. I jo. I en Castella i Lleó, i en Itàlia, i en qualsevol part del món, sabent el que sabem ara. Clar. Però no en febrer. El 15 de gener. Però sabent el que sabem ara, senyories.

Però si el 15 de gener algú haguera dit en este país: «Anem a tancar a visites les residències», algú haguera entés alguna cosa? La gent estava fent memes, riguent-se d'allò de Xina. Se'n recorden? És que eixa era la situació.

És que el 26 de febrer encara se'ns estava diguent pels que se suposava que sabien d'açò que les mascaretes per a les persones no infectades no eren útils.

I eixe 26 de febrer tenim una reunió en el despatx del president, la que els he contat abans. I la consellera trasllada tota la informació. Clar que em estat treballant sobre l'assaig-error, i ara tots portem una bosseta en la mascareta.

Sí, en el que sabem ara, clar que haguérem pres decisions molt abans. «A toro pasado, macho seguro.»

Els test, m'han preguntat vostés pels tests. Està la consellera de sanitat universal que demà els contarà en molt més de detall i en molt més de coneixement.

Però no obstant això, des de salut pública, en l'última videoconferència de fet que parlarem, des de salut pública està ultimant-se un pla pel qual en les residències que estan afectades pel virus, per la COVID, es farà el test a tot el

personal, test de PCR, a tot el personal i residents, a totes les persones vull dir, de la residència, tant la plantilla de treballadors i treballadores i als residents, en una primera fase.

En PCR, que és una prova que dóna un resultat fiable, perquè els tests ràpids, la consellera s'ha cansat d'explicar-ho, el test ràpid no dona falsos positius, però sí dóna falsos negatius, com quasi tots els tests ràpids. I aleshores el negatiu s'ha de verificar en PCR per a estar segurs. Aleshores, serà en PCR.

I en una segona fase a les que no estan afectades per COVID se farà a la plantilla de treballadors, que són els vectors, que a una residència de persones majors no entra el virus, si no és a través d'un vector, que són les persones que treballen.

I hem sabut també que este maleït virus igual té un impacte grandíssim en les persones que n'hi ha persones que estan passant-lo sense assabentar-se. Hi ha persones asimptomàtiques.

I és eixe precisament el factor que més vulnerabilitat genera, perquè les persones asimptomàtiques en principi no saben que tenen la malaltia, aleshores no se'ls confina. Com si algú té uns símptomes i de seguida se l'aparta i se l'confina.

Se faran eixos tests. Ja està ultimant-se per part de salut pública, i la consellera estic segura els ho explicarà en més detall i se farà en tota la xarxa residencial.

Tenim, senyora Peris, òbviament una visió social d'esta crisi, ens deia abans des del Grup Podemos, Unides Podem. Clar que no és el mateix el virus en unes condicions, o circumstàncies socials que en altres. Clar que no ho és. Per això hem ficat en marxa els centres d'acollida temporal d'emergència: per a atendre les persones que més impacte tenen en esta situació, com són les persones sense sostre, per exemple. O les persones que estan en una vivenda i no poden confinar-se per a no contagiar els seus companys o la seua família.

Tot això s'ha previst. I estan ja en marxa alguns en col·laboració amb els ajuntaments. Entre hui i demà, per exemple, se posa en marxa en Alacant, i ahir vaig poder parlar amb l'alcalde d'Alacant per a informar-lo.

Clar que hem fet una mirada social, igual que la injecció en la renda valenciana d'inclusió, igual que les PEI, eixos 11 milions i mig que vénen de la vicepresidència segona del Govern d'Espanya, des del Ministeri de Polítiques Socials i que s'han derivat directament a ajuntaments, que són, efectivament, com dia la senyora Peris –que no la veig–, també l'administració més propera i que ho està donant tot. I estem treballant també per a reforçar precisament les entitats locals.

M'ha alegrat molt que me preguntara per la xarxa d'infància i adolescència. Efectivament, aquí, òbviament, quan trobem algun positiu en COVID, no té la mateixa repercussió que en la xarxa de majors, val? Si hi hagut algun xaval, ho passen pràcticament sense enterar-se, i als treballadors i treballadores òbviament se'ls confinamet i se'ls substituïu per altres.

Jo vull agrair dos coses. Una, l'actitud dels xiquets, xiquetes i adolescents, que estan aguantant el confinament en els

centres com uns campions. Jo ho vull posar en valor, perquè és difícil tindre huit, nou, catorze, quinze, setze anys i estar tancat. I també, als professionals. A tots els equips tècnics dels centres d'infància i adolescència, els equips d'educadors i educadores que estan suplint amb estimulació, amb oci educatiu tot el que el confinament està produint.

Tots han estat proveïts de *tablets*, òbviament, per a fer l'ensenyament virtual, a distància, senyora Peris, i les mesures, algunes les he contades abans. Doncs òbviament se'ls ha enviat totes les circulars de les mesures sanitàries, etcètera, quan se va confinar els centres... la no entrada és igual que en la resta de centres.

Clar, açò també evidencia una cosa, tinguen en compte que esta conselleria és molt complexa, perquè n'hi han molts àmbits, i molts diferents, en molts diferents àmbits. Jo, com he parlat molt amb la consellera de sanitat estos dies, li dia: la teua conselleria és molt gran i té molt de pressupost, però pràcticament tot és *sota, caballo y rey*, no? Assistència, pam; hospital, val; primària..., i ho tens tot estructurat, perquè ve estructurat de fa molts anys.

La nostra conselleria, que estem estructurant ara amb la llei de serveis socials inclusivament amb el desplegament de decrets, un d'ells aprovat durant esta pandèmia, que és un decret ordinari que tocava per desplegament de la llei, té col·lectius molt heterogenis, que no tenen res a vore ni la resposta és igual en els xiquets i adolescents que en les persones majors al virus, no? Per tant, jo li agraiïc molt que s'ha recordat que tenim una conselleria molt àmplia i que tenim molta gent molt diversa.

En tot cas, jo li puc enviar, si vostè vol, les accions concretes, dia per dia, perquè vostè les tinga.

Com li dia, senyora Bastidas, al que vostè primer plantejava quant al contacte més proper o més sovint, quan vostè vullga. Vostè ho sap, quan vostè vullga.

Vostè diu que he dit moltes paraules i poca eficàcia. Mire, jo... de veritat, jo la crítica l'accepte tota, però per un costat m'han criticat per perfil baix i no eixir en els mitjans de comunicació i, per un altre costat, me critiquen per fer una entrevista i un article. I les dos coses a la vegada no poden ser: o és una o és l'altra.

Jo he estat a l'abast de tot el món, de vostés i dels mitjans de comunicació, per a informar, a banda que jo isc tots els divendres per a informar sobre els assumptes del Consell. Per tant, he estat a l'abast de tots... dels mitjans de comunicació, de vostés, de qui vullga. I qui ha tocat, m'ha trobat.

El que passa és que ha sigut un confinament, mai millor dit, literal en la conselleria en el qual hem hagut d'armar tota una, digam, legislació –entre cometes–, una normativa que posara ordre al caos. Perquè quan arriba açò tot se posa potes amunt.

Què hem fet? El primer, has de tindre una arquitectura normativa que li done una quotidianitat a la situació que estem vivint, i que és absolutament excepcional i extraordinària. I això porta el seu temps. I això porta molt de pensar, moltes reunions, moltes hores. I el resultat està ahí a la vista de tot el món.

Per cert, jo, en l'entrevista de *El Mundo*, no he dit que era un error no *cerrar* Madrid. Jo el que vaig dir a la pregunta de si la transició a la normalitat o la desescalada, que es una cosa que hem de parlar i que jo també vull compartir amb vostés, la desescalada havia de ser igual per a tota Espanya o podia ser diferent, asimètrica en diferents territoris.

I a la pregunta d'això..., eixa és la pregunta. Home, ho sabré jo. Me la feren a mi. A la pregunta eixa, jo el que dic és: jo crec que no té per què ser simètrica, igual en tot el territori, val? Tot no té per què ser igual en tot el territori.

Jo me pregunte, per exemple, en el tema en l'última polèmica de si els xiquets ixen o no ixen, ja no és només per comunitats autònomes, ¿té sentit que un xiquet o una persona major, adulta, no puga eixir en un poble de 20 habitants on en el terme municipal igual ixen a tres xiquets per..., o siga, a mig xiquet per quilòmetre quadrat? I que ixes al carrer o ixes a la muntanya a passejar i en un quilòmetre a la redona no tens un altre ser humà.

¿Té sentit que el mateix confinament valga per a eixe poble que per a una ciutat de quatre milions d'habitants? Doncs a la millor, no, però bé... Lògicament, ja dic, ara també és més fàcil vore més coses. Ara que el caos s'ha tornat pràcticament la nostra normalitat.

I jo deia: la desescalada no té per què ser simètrica, igual que l'escalada podia no haver sigut simètrica. I jo l'únic que dic en eixa entrevista és que l'evolució de tot açò, probablement si s'hagueren pres en Espanya les mateixes mesures que van prendre en Itàlia, que és un país molt menys descentralitzat que el nostre, l'evolució haguera sigut distinta.

Jo ni tan sols parle d'errors, senyora Bastidas. Llija bé el text de la contestació. No se quede només en el titular. Jo el que dic, l'evolució haguera sigut distinta. I ho han vist vostés en les notícies com va haver un desplaçament quan se tanquen les classes en Madrid el dia 9, i molta gent se'n va anar a la segona residència. Perquè l'estat d'alarma no entrà en vigor fins el 14, val?

Però a mi no se m'ocorre fer comparatives de números, i no les vaig a fer. Ja ho ha dit el senyor Esteve, no les vaig a fer, perquè jo crec que tirar-se els números de morts a la cara entre comunitats autònomes o entre el que siga, jo crec que és lleig en qualsevol moment, però jo crec que en este, particularment, és més lleig.

De totes maneres, jo li diré..., clar, vostés diuen: «En les residències és que s'ha mort molta gent». Sí, és un 33 % del total, també. Però és que la gent que està en residències és tota gent major i depenent. I per tant... –no, bé, estic contestant a tots, no?, a mesura que van apareguent els temes– i, per tant, allò rellevant és la relació que té això amb la resta de la població. Perquè les persones que han faltat, malauradament, el total, si vostè fa el tall d'edat..., el tall d'edat, clar que ix en la població general també un tall d'edat de persones majors. Clar, clar.

I, mire, no li ho vaig a dir jo. Ho dic en paraules del president d'Aerte, val?, perquè no siguen les meues paraules, que diu: la mitjana de majors de 70 anys de mortalitat, de persones que han faltat, és del 24,85 %, la població general, i en residències, del 23,75 %. El tall és més baix en residències.

Ho diu el president d'Aerte. No ho dic jo. I en majors de 80 anys és un 30 % en la mitjana de la Comunitat Valenciana i en la mitjana de les residències és un 23 %.

Aleshores, si vol, seguim en el tema, però jo crec que això vindrà després. Entre altres coses, perquè tot açò pot canviar d'un dia per a un altre, perquè ja ens hem adonat com les coses poden canviar.

I jo crec que he contestat quasi a tot. Jo coincidisc amb vosté, senyora Bastidas, que les residències no són hospitals, ni deuen ser-ho. Ni deuen ser-ho. La residència ha de tindre un marcat caràcter social perquè és un lloc de convivència.

Per tant, compte també en les conclusions que traguem de no fer ara de les residències hospitals, perquè si ja molta gent no vol anar allí, encara serà pitjor. No, són un espai social, de convivència, de cures, d'afectes, i aixina ha de ser. Però sí que hem de pensar en el futur i en la desescalada i en aprendre tot el que podem aprendre d'esta pandèmia.

Senyories, jo, com dic, a la seua disposició per a seguir parlant, reflexionant, fent el dol comunament, conjuntament i seguir aprenent d'esta crisi, que molt em tem que encara ens queda molt per a aprendre fins que superem esta pandèmia.

Moltíssimes gràcies a tots i totes vosaltres. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, vicepresidenta.

Senyories, estem culminant el nostre debat.

Ara, per a rèpliques a la contestació que ha fet la vicepresidenta del Consell, els grups parlamentaris poden usar els tres minuts. I em confirmen que demà podem reprendre la Diputació Permanent a les deu del matí. A les deu del matí perquè hi ha disponibilitat.

Preveig una Diputació Permanent almenys de cinc hores. Per tant, no acabarem tan tard com hui, perquè les compareixences estan substanciant-se al voltant de dos hores i mitja.

Té la paraula la il·lustre diputada Llanos Massó per a rèplica a la contestació que ha fet la vicepresidenta. Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora Massó Linares:

Gracias, señor presidente.

Mire, señora Oltra, que usted me pida perdón a mí no me hace sentir mejor. Lo que me haría sentir mejor..., bueno, en realidad no mejor, sino más tranquila es lo que le he dicho antes, su dimisión; no su perdón.

Usted dice que el mundo está desbordado. Evidentemente es una pandemia, por tanto, afecta a todos. Pero lo que no es igual es la respuesta en todas partes. Tenemos distintas respuestas en unos sitios y en otros.

Usted no es la culpable del virus, no es culpable de la mortalidad que produce este virus, pero sí que es la responsable de la dimensión que este virus y que esta pandemia está tomando en ciertos sectores de nuestra sociedad.

Usted decía, y citaba su entrevista de *El Mundo*, pues se la voy a citar yo también, que si Madrid hubiera actuado antes... Ustedes lo sabían –lo hemos visto antes– desde febrero, tenían además el ejemplo de Italia, de lo que estaba pasando en Italia. Pero también es cierto, y le voy a dar la razón, si Madrid hubiera actuado antes suspendiendo el 8-M, nos habiéramos ahorrado muchos muertos.

Y aquí también tuvieron lugar muchas manifestaciones multitudinarias el 8-M que se autorizaron y nos habiéramos ahorrado muchos contagios.

Y la responsabilidad tanto es del gobierno de Madrid que autorizó las manifestaciones como de la delegación del gobierno y subdelegaciones del gobierno y de los gobiernos autonómicos que no dijeron nada.

Dice usted que la gente, antes de empezar el grueso de la pandemia, estaba haciendo memes con respecto a China. Pues sí, es verdad. Pero es que ustedes son el gobierno. Ustedes no se pueden permitir el lujo de ser la gente. Ustedes tienen una responsabilidad, y su responsabilidad era no hacer memes, sino empezar a ver y a prever lo que podía pasar.

Nos dice que test se harán. Se harán, se harán. ¿Cuándo? ¿Cuando ya estemos todos infectados? ¿Cuando ya estén todas las residencias infectadas? Porque si los test se van a hacer dentro de dos, tres o cuatro semanas, el virus ha visto usted cómo funciona, y cuando llegue ese momento, no quedará un solo anciano en las residencias sin estar contagiado.

Ayude a las familias. Su *conselleria* se encarga de eso. Pero no los convierta en subsidiarios. No pretenda que los valencianos tengamos que vivir subsidiados por su gobierno. Convenza al presidente Puig. Convenza a su presidente de que hable con su jefe para que pague las nóminas de los trabajadores, para que cuando esto pase en un par de meses o tres las empresas puedan volver a abrir, los autónomos puedan volver a trabajar y no nos encontremos empresas y autónomos que ya no pueden volver a abrir y que ya no va a haber trabajo que se pueda recuperar. Eso son políticas sociales, señora Oltra, el evitar que la economía colapse.

Una paga te dura un tiempo, pero cuando la economía colapsa será toda la sociedad la que necesite ayuda social. ¿Y quién la va a pagar? Convenza a su presidente para que hable con su jefe en Madrid y que por favor hagan eso. Y de paso ustedes también pueden colaborar, pues pueden empezar recortando gasto político innecesario, que aquí hay mucho, y destinarlo a política social, ¿eh? Tenemos *consellerias*, tenemos asesores, tenemos un montón de cosas que no son necesarias.

Y la política social, señora, estoy con usted, estoy de acuerdo con usted es lo más importante que tenemos, porque la gente es lo más importante que tenemos. Ayude a la gente, pero para ayudar a la gente no la subsidie, enséñele a pescar.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El señor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem ara en les repliques, ara en nom del Grup Parlamentari Ciudadanos.

Quan vosté vullga, senyoria.

La senyora Peris Navarro:

Señora Oltra, saber como funciona el virus la ciencia lo sabe, otra cosa es que no tengamos esa cura eficaz. Por eso, eso nos ha de llevar a una reflexión, a la humildad de los políticos y dejar más actuar a los expertos y a los científicos.

Ciudadanos presentábamos una iniciativa en todo este tiempo que era incluir al grupo de los veterinarios en esta pandemia. Lo digo para que lo tenga usted en cuenta y también lo diré, porque no lo digo yo, lo dice el Instituto Pasteur, que son los que saben tratar la salud pública.

Gestión, me habla de gestión. Claro, pero una gestión sabe si es buena y eficaz justamente cuando va acompañada de cifras. Y cuando las cifras de fallecidos son bajas entiendo también que ha habido una mejor gestión. Lo digo porque en Grecia, 121 fallecidos; Portugal, 732; Austria, 67; Alemania, 6.000. También, qué casualidad, en todos ellos los veterinarios están también controlando la pandemia.

Pero yo continúo con esa oposición útil y constructiva, que de ahí no me va a sacar.

Cuando yo le decía de incentivar más la coordinación sociosanitaria, por ejemplo en las residencias, le ponía ejemplos muy claritos. Priorizar, por ejemplo, las llamadas entrantes, que es lo que se quejan, pues que no vaya a un número genérico, que cuando no sepan donde enviarlos los envían a la subdelegación y que cuando tienen por ejemplo que informar a la fiscalía, o a sanidad o a servicios sociales, pues que tengan un único trámite, porque le hacemos mucha burocracia y mucho papeleo. Eso hemos de mejorar.

Usted dice: voy a hacer PCR. Yo le digo un dato más, consultado con –es que como no está la *consellera* de Sanidad me dirijo a usted–, consultado directamente con los profesionales que entienden. PCR, pero aparte con serología.

También, usted que habla con el presidente de Aerte, pues él proponía también: hay que ver de qué manera revisamos ese protocolo en las residencias. Como también me daba el dato que tenemos un concurso de 1.550 plazas, que los contratos ya están firmados por parte de los adjudicatarios, también tenemos hechos los avales y solo falta su firma. Actívelos.

Consellera, cómo está ayudando su *conselleria* a la Casa de Caridad, a Caritas, a Cruz Roja, a los bancos de alimentos, a las ONG que están ahí también dejándose la piel. ¡No los olvidemos!

Mire, también un pequeño consejo. Yo sé que usted tiene muy buena relación con el señor Iglesias. Usted en una entrevista hablaba que pedía contribuir, ¿no?, en ese ingreso

mínimo vital que hablaba y proponía el señor Iglesias. Yo le pido que usted le ayude pues a que no improvise y se coordinen, porque sabe que también esto es una competencia autonómica.

Yo me alegro mucho que usted aumente la renta. Y si hace falta buscaremos partidas para aumentar esta renta valenciana. Pero yo lo que no quiero es que se haga lo mismo que con la dependencia, que tengamos que recibir del estado central el 50 % porque después el dinero no llega, y después hacemos presupuestos con ingresos ficticios, y así no nos va bien. Todo ello sin acritud, sino para sumar propuestas.

Con el tema de la desescalada, simplemente reivindicaré a unas palabras de un técnico, director del Centro de Enfermedades Emergentes, el señor Badiola. ¿Sabe lo que dijo? Sin cifras exactas de infectados es una barbaridad empezar la desescalada. ¿Cuándo tendremos nosotros, en la Comunidad Valenciana, esas cifras?

Mire, yo no quiero incrementar los demandantes de ayuda social, pero entonces, no solo tenemos que salvar vidas, también tenemos que salvar empleo.

Me ha encantado escucharle dar las gracias al sector privado, porque muchos diputados aquí, de su grupo parlamentario, hemos visto como a veces demonizan al sector privado. Mire, han demostrado ser capaces de reaccionar de una manera mucho más rápida a veces que el gobierno, mientras a unos se les quedaban en los aeropuertos retenidos el material, el sector privado lo traía en pocos días. Y yo creo que hay que ser agradecido, completamente de acuerdo, pero después también contar con ellos. Porque ahora tenemos todos una responsabilidad, señora Oltra: reactivar la economía. Ahora, con *consellerias* coordinadas, no trabajando con compartimento estanco. Es una cosa que le pido. Pero también con la oposición.

Mire, nosotros no se lo decimos de palabra, se lo hemos demostrado con hechos. Le presentamos desde el primer momento 50 medidas, muchas de ellas las han incluido. Si las incluyen todas yo estoy segura que vamos a salir antes. Puede contar con nosotros, no tenga duda, ni la más mínima duda. Gestión transparente, eso sí, eficaz, eficiente, nos va a tener a su lado.

Y yo simplemente...

El señor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies.

La senyora Peris Navarro:

...-ya termino-, simplemente una última frase, señora Oltra, que usted la va a comprender fenomenal. ¿Por qué le pedimos a la oposición estar también con todo ello? Porque las mejores ideas no necesariamente las dice siempre el que está al mando.

Gracias. Sume con todos. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Ara, en nom del Grup Parlamentari Popular, fixarà posició, farà la rèplica a la contestació de la vicepresidenta del Consell, la il·lustre diputada Elena Bastidas, per un temps màxim de 3 minuts.

La senyora Bastidas Bono:

Muchas gracias, señora vicepresidenta.

Por lo que hablábamos. Si se han cerrado las Cortes no hemos tenido la posibilidad de controlar al gobierno, derecho que como parlamentarios tenemos reconocido en el Estatut.

Sí hace más de veinte días que hemos pedido, a través de nuestra síndica, que se cree una comisión de seguimiento donde poder aportar y donde poder valorar.

Si usted no ha mantenido desde el inicio de esta tragedia ninguna comunicación fluida con los portavoces de los grupos parlamentarios de su área, entenderá usted que dirigirnos a través de los medios de comunicación y del Síndic de Greuges es la única vía que usted nos ha dejado.

No hablamos de números de teléfono, ni de wasap, ni de cosas parecidas. Estamos hablando de otra cosa. Por eso le pido de corazón que rectifique y, si así lo hace, yo le pido que no vuelva a pasar.

Nosotros somos y nosotros queremos ser también la voz de tantos colectivos y particulares que están angustiados, como la de los mayores que están en residencias o viven solos en sus casas, como la de tantos colectivos a los que diariamente hemos leído que han criticado su improvisación, han denunciado la falta de material para usuarios y para trabajadores de las distintas áreas que usted gestiona. Incluso se han quejado los comités de empresa de la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas e IVASS que representan a más de quinientos trabajadores.

Usted conoce cuales son las demandas, las vemos todos los días en los medios de comunicación, y nos llegan a mí, y a mi grupo, y a usted y a su departamento. El Consell conoce perfectamente los fallos de coordinación entre su *conselleria* y Sanidad, de la que tenemos que hablar largo y tendido. La existencia de órdenes contradictorias, de protocolos, algunos de ellos sin logotipo, sin fecha, sin firmar y sin publicar. Pero lo más grave es alguna de las decisiones, o más bien falta de ellas, respecto a los mayores y sus traslados hospitalarios, las contradicciones existentes entre los distintos departamentos de salud.

En la Comunidad Valenciana han muerto 386 personas mayores. ¿No es incomprensible, como también denuncia ASPE, que la sanidad privada prácticamente no se ha utilizado?

Hay 2.608 camas, 25 hospitales privados que les pidió mantener abiertos, incluyendo 140 plazas UCI. Y solo se han derivado 241 pacientes, que es la capacidad de uno solo de esos hospitales al día. Incapacidad, negligencia.

Usted y yo sabemos, señora Oltra, que se pudo hacer mucho más. Esa es una responsabilidad que irá siempre con usted. Pero ahora es usted la que tiene que liderar esta situación, sin descanso y con la ayuda de todos.

En sus manos está toda una generación de valencianos que han levantado esta tierra. No podemos fallarles, no podemos permitirnos errores, tardanzas ni ideologías. Esta pandemia no entiende de credos ni de doctrinas. El virus se hace fuerte con el sectarismo porque se alimenta de la división.

Ya vendrán los tiempos de responsabilidades. Ahora hemos de seguir poniendo los esfuerzos en realizar test, en multiplicar el equipamiento de nuestros sanitarios, de los trabajadores de sectores prioritarios y en ponerse al día de los pagos de residencias, centros de día, rentas de inclusión, dependencia, en hacer planes de apoyo psicológico en las residencias para evitar que aquello que no pudo el virus lo haga la tristeza. No olvidemos que gracias a todos esos profesionales, a todos, la tragedia no ha sido mayor.

Como le dije en mi primera intervención, de nuevo es el momento de anticiparse a todos los daños colaterales, que no serán pocos, de este drama que sufrimos y sentimos los alicantinos, valencianos y castellanenses por igual. No les vuelva a fallar, señora Oltra. Para trabajar en esa dirección, se lo digo de corazón, cuente con mi apoyo y el de mi grupo.

Y acabo. Gracias y mil gracias a los empleados públicos de la *conselleria*, al servicio de teleasistencia, a las personas que trabajan en las residencias, todas las residencias de mayores, a las personas trabajadoras del SVB, a los que se ocupan de las personas con discapacidad, a las personas de los centros de menores, a todas las personas voluntarias, las que trabajan con las víctimas de violencia de género, a todos y tantas y tantas personas que de alguna manera ayudan a cuidar y a salvar vidas. Mi aplauso siempre va por ellos. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, senyoria.

Finalitzarem el debat amb la rèplica conjunta a estes últimes intervencions. Per part de la vicepresidenta del Consell, i ara ja sí en temps limitat.

Li donem les gràcies a totes les persones que fan possible que hui estem ací reunits, a tot l'equip de les Corts i a totes les persones que ens faciliten este treball.

Quan vosté vullga, vicepresidenta.

La senyora vicepresidenta del Consell i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives::

Gràcies, senyor president.

Gràcies per les seues intervencions.

Bé, senyora Massó, veig que vostè necessita algú que li diga el que ha de fer, perquè, si se dóna compte del que ha fet en la seua

rèplica, és donar-me la raó en la primera intervenció. I és, quan vostè diu «ustedes son el gobierno, tienen una responsabilidad: prever», mos està atorgant unes capacitats clarividents que no ha tingut ningú. Però és molt propi d'eixa manera d'entendre el mon, que Lacan definia com *la búsqueda del amo*. Vostè necessita algú que li diguera que no feren allò de Vistalegre, perquè, clar, si vostès parlen del 8-M, eixe dia vostès estaven fent un míting on tots sabem que malauradament moltes persones es van contagiar, víctimes d'este virus, com totes les altres que se contagiaren en altres llocs. Totes víctimes. Ningú, ningú, senyora Massó, és responsable de contagiar-se del virus. Quan això ho entenguem, *pues* probablement no necessitarem que ningú siga l'amo de ningú.

I mire, la Renda valenciana d'inclusió no és un instrument de subsidiar. Si vostè s'ha llegit la llei, que estic segura que sí, vorà que la llei planteja dos drets: a la prestació econòmica i a la prestació professional, perquè se planteja com a dret el dret a la inclusió, i això necessita un acompanyament, efectivament, necessita un acompanyament de canya de pescar, perquè hi ha persones, malauradament, que per a tindre la canya de pescar has d'ensenyar-los. I això són processos d'inclusió i has d'acompanyar. Per tant, la llei no és una llei per a subsidiar, sinó és una llei per a establir el dret a la inclusió, a prestacions econòmiques i professionals.

Senyora Peris, novament planteja un tema que a nosaltres també ens ha preocupat, que és l'excés de burocratització, de demanar informació i dades a què hem sotmés la xarxa residencial. Les ha demanades la conselleria de sanitat, nosaltres, la fiscalia, a vegades la fiscalia provincial i també la de la demarcació judicial. Val.

Fa quatre o cinc dies vam enviar una circular on hem fet un formulari *on line*, on poden pujar directament el formulari i les dades i substituir tota l'altra, digam, xarxa de petició d'informació, efectivament perquè han d'estar a allò que han d'estar i no estar enviant les mateixes dades a diferents organismes, val?

Tot el tema de les proves i la qüestió tècnica, la consellera demà els donarà les respostes més tècniques, perquè és una qüestió de tècnica que ella sabrà.

Jo estic molt d'acord en això dels veterinaris. De fet, si no m'enganye, la directora general de salut pública és veterinària, sí no, que me corregisca la consellera, però crec que és així, si no m'enganye; igual m'enganye, però bé, me sonava a mi, me rondava a mi pel cap.

Les entitats del tercer sector les hem cuidades. Ens hem reunit amb la plataforma del tercer sector. Les places que estaven a 13 de març cobertes se paguen, encara que els centres diürns estiguen tancats, era una reivindicació del sector. Hem pactat amb el sector el que seran les convocatòries d'enguany, que s'han d'adaptar a la situació, i aquelles que no s'han convocat fer-les a través d'una concessió directa, això està pactat amb el sector. Hem adaptat, com els he explicat, el 0,7 % de l'IRPF, eixes subvencions, perquè puguen adaptar-se a la situació actual. I per tant..., vull dir, estem damunt d'un sector que, a més, com a sector no lucratiu, és un dels exponents de la defensa d'interés col·lectiu.

I, senyora Bastidas, si vol li ho dic una segona volta i una tercera, les que faça falta. Ja li ho he dit en la primera intervenció. Els he demanat disculpes perquè, si han

considerat desconsiderat que no haja contactat amb vostés més, els demane disculpes i que quan vostés vullguen posen la data de la reunió setmanal que vullguen fer. I, insistisc, el telèfon el tenen obert, no és una tonteria –jo no el tenia i ho haguera agraït en algun moment.

I una cosa només. A la Comunitat Valenciana, malauradament, han mort moltes més de 386 persones majors. És molt injust per al sector residencial, per a la gent que s'està deixant la pell en el sector residencial que vosté diga que a la Comunitat Valenciana han mort 386 persones majors i és injust amb les persones majors que han mort. N'han mort moltes més, el que passa és que estes eren de residències, però el 82 % de persones que han mort a la nostra comunitat tenien més de setanta anys i eren persones majors. Tingam respecte per totes, les que estan en residències i les que no estan en residències. No mereix la pena faltar el respecte a ningú i menys als morts per fer eslògans partidistes.

I, a partir d'ahí, moltes gràcies pel seu oferiment per a poder seguir treballant comunament estos i els temes que vostés vullguen.

Moltíssimes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president de les Corts Valencianes:

Moltes gràcies, vicepresidenta.

Senyories, hem culminat el treball d'este matí.

Cuidem-nos i cuiden-se vostés.

Demà reprendrem la Diputació Permanent a les deu del matí.

Se suspén la diputació. (*El president colpeja amb la maceta*)

(*Se suspén la sessió a les 15 hores i 12 minuts*)

Morera i Català, Enric
 Salvador Rubert, María José
 Bellver Casaña, Jorge
 Arquillos Cruz, Luis
 Bastidas Bono, Elena María
 Blanes León, Estefania
 Bonig Trigueros, Isabel
 Cantó García del Moral, Toni
 Davó Bernabeu, Naiara
 Escrig Monzó, Sabina
 Esteve Aparicio, Carles
 Ferri Fayos, Fran
 Giraldo Jiménez, Yaneth
 Gómez Santos, Irene Rosario
 Llanos Pitarch, José María
 Martínez Ramírez, Carmen
 Mas Mas, Aitana
 Massó Linares, María de los Llanos
 Muñoz Lladró, José
 Peris Cervera, Rosa
 Peris Navarro, Mamen
 Serna Serrano, Toñi
 Zaplana López, José Juan

DIARI DE SESSIONS DE LES CORTS VALENCIANES
Subscripcions: Servei de Publicacions i Assessorament
Lingüístic de les Corts Valencianes
subscripcions@corts.es
Plaça de Sant Llorenç, 4 • 46003 València
Telèfon: 96 387 61 00
<http://www.cortsvalencianes.es>
Edita: Servei de Publicacions i Assessorament
Lingüístic de les Corts Valencianes
ISSN: 1133-2492
Dipòsit legal: V-1013-1983

DIARI DE SESSIONS DE LES CORTS VALENCIANES
Subscripciones: Servicio de Publicaciones y Asesoramiento
Lingüístico de las Corts Valencianes
subscripcions@corts.es
Plaza de San Lorenzo, 4 • 46003 Valencia
Teléfono: 96 387 61 00
<http://www.cortsvalencianes.es>
Edita: Servicio de Publicaciones y Asesoramiento
Lingüístico de las Corts Valencianes
ISSN: 1133-2492
Depósito legal: V-1013-1983